

شەپتەن و خوا

و. شۆرش غەفورى

ژان پۇل سارقمەر



تەبىئەت بىلەن ئادەم

- 1. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 2. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 3. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 4. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 5. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 6. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 7. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 8. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 9. تەبىئەت بىلەن ئادەم
- 10. تەبىئەت بىلەن ئادەم

شەيتان و خودا

ژان پۆل سارتەر

- ✕ ناوی کتیب: شەیتان و خودا
- ✕ بابەت: شانۆنامە
- ✕ نووسەر: ژان پۆل سارتەر
- ✕ وەرگێتەر: شۆرش غەفوری
- ✕ مونتاز: یانەی قەلەم
- ✕ تیراژ: (۵۰۰) دانە
- ✕ چاپ: یەكەم (۲۰۱۲)
- ✕ چاپخانه: یاد، بازاری سۆز-نەزمی سینەم
- ✕ نرخ: (۲۵۰۰) دینار
- ✕ لەبەرپێوەرایەتی گشتی کتیبخانه گشتییەکان ژمارە (۱۸۱۴) ی
- سالی ۲۰۱۲ پێی دراوه.

شەيتان و خودا

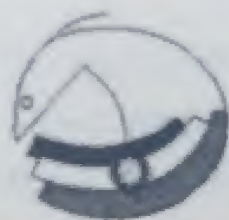
ژان پۇل سارتەر

ۋەرگېنرانى بۇ فارسى: ئەبولخەسەن تەجەفى

شۇرش غەفوورى كىرەۋىيە نىيە كوردى

سەلىمانى ۲۰۱۲

له چاپکراوه کانی زنجیره ی کتیبی یانه ی قه له م
ژماره (۱۰۴)



سهرپه رشتیاری پرۆژه: جه بار سایر
جیگری سهرپه رشتیار: نارام سدیق

ناونیشان: یانه ی قه له م، سلیمانی، سابونکهران، بینای هه ورامان
نهۆمی سییه م.

پیشکەشە:

بەو کەسە ی کە بە وشە هیچی پی نه گووتم، بەلام بە رۆح
دنیا ی پی نیشان دام ...

شہیتان و خودا

(سیّ پھرده و یازده دانیشتن)

چەند پەيڤىك لە بارەى شانۆنامەكەو:

بۆ يەكەم جار شانۆنامەى (شەيتان و خودا . Le Diable et le Bon Dieu) لە سالى ۱۹۵۱ لە پاريس چووە سەر سەكۆى شانۆ.
رۆلە سەرەككەىەكانى شانۆنامەكە، (پىر براسۆ . گوتتيز) و (ژان فيلار .
هاينريش) و (هانرى ناسييه . ناستى) و (ماريا كازاريس . هيليدا)
گىرايان.

چيرۆكەكە لە سەدەى شانزەيەم، لە ئەلمانيا روودەدات: سەدەى شەپە
مەزەبيەكان لە سەر زەمىنى بيليقاى ھەميشەيى و حكومەتى
خانخانى.

(لۆسەراسى زاناي دىنى، چەند سالىنكە نايىنىكى نوئى خستۆتە پروو و لە
سەرتاسەرى ئەورووپادا مشتومرى دروست كەردووه؛
پروستان و كانۇلىكەكان يەكترى ھەلدەدپن و دەرنجامەكەيشى وەرتران
بە نان و گيان دەيدەن. شۆرشە گوندەكى و جوولانەو نوئە دىنيەكان،
نەلماناي لە خوتندا گەوزاندووه.

- بەلام نەم كتيبە - بە پرواي ھەندىك لە پەخنەگران، باشتەين بەرھەمى
سارتەر و گلێزكردنەوئى گشت ھزرەكانىيەتى - باسى پرسى سەرەكى
سەردەمى ئىتە دەكات: نايە مروؤف بەرپرسيارىيەتيەكى لە ئەستۆيە؟

نایە دەرفەتى باشە ھەيە؟

نایە دەتوانریت بەرپرسيارىيەتى قبول بکړت، بەلام دەستەكان ئالوودە
نەکړن؟ و لەم پروووه، بە قسەى خودى سارتەر، ئەم شانۆنامەيە
تەواکەرى (دەستە ئالوودە)کانه، ھەرچەندە کە کارەساتەکە چوارسەد
سال بەر لە ئیستا پروودەدات.

- لەم پروووه فەیلەسووفە ئیگزیستانسيالیستەكان لەسەر ئەو باوەڕەن کە
مروؤف، گيانلەبەرئەکە (گەلآلە) دەخاتە پروو و بۆ پيادەکردنى، خوئ
دەخزئیتە دەروونی داھاتوووه.

پەنگە سەرنجراکيشتەين پەھەندى فەلسەفى بەرھەمەکانى سارتەر و
پرووى جياوازی ئەو لە فەیلەسووفەکانى دیکە - لەو یەت کە مروؤف
جگە لەم گەلآلەيە ھيچ نییە، بەلام ئەگەرچى گەلآلەيە سەرەتا لە
زەمیندا فۆرموولە دەیت، بەلام تا ئەگاتە ھەمان قوناعى بەکاربردن، ھەر
ھيچە و کاتیکيش دەست دەداتە (کار)کە تووشى پرووداوتكى سەیر
دەیت کە پەھەندىكى نوئ بە ژيان و چارەنووسى دەبەخشیته.

ھەر لەم ڕووەویە کە زۆرجار سارتەر قارەمانەکانی خۆی دەخاتە نێو
 ساتی (ھەلبژاردن) ھەو، ئەو دەمە ی کە لە پاشیدا دەیت دەست بە کارە کە
 بکریت و ھەموو دەم (ھەلبژاردن) دەستەملائی (دەپراوکی) یە.
 ئەم شانۆنامە یە ڕاھە ی ھەر و تەقەلاکانی پیاوێکە کە گەلەلە ی ژیا
 لە (رەھا) دا دادەپێژێت . پەھای باشە و پەھای خراپە و شکستیش
 دەھێنێت، چونکە دەستی کردە لە پەھا کورتترە. سارتەر خۆی دەیت:
 ئەم شانۆنامە یە ھەموو باسی پەپوھندی مەوۆفە لە گەل خودادا، یا بە
 واتایەکی دیکە: پەپوھندی نێوان مەوۆف بە پەھاو و نامانجی
 نووسەریش لە (شەیتان) و (خودا) ھەر ئەو دور پەھا دور لایەنە یە.
 . لە مەپ بابەتی کتیبە کە . و لە مەپ فەلسەفە ی نیگزیستانسیالیزم . قسە
 زۆرە، بەلام پەنگە پێویست بە هیچ جۆرە شەوۆفە و باسێک نەیت:
 کتیبە کە لە بەر دەستی خۆتەردایە و ئەو شتە ی کە دەیت لێرەدا
 بکەوتتە بە باس و خوداسیکی دژوار و زۆرجاریش بێ ھیواکەر، لە
 درێژە ی چیرۆکە دڵکەشە کە دا ئاساتر بۆی دەردەکەوتت و باشتەر لێی
 تێدەگات.

لەبارەى وەرگىزانی شانۆنامەكەو

زمانى شانۆنامەكە لە ئەوروپا و بەتايبەت فەرەنسادا، زمانى گفتوگۆى عاميانە و ناوچەيانە نىيە، بەلكو هەمان زمانى كتيب و رۆژنامەيە، بەلام ئەو زمانەى كە لە نووسىنى دەقى شانۆگەرييەكەدا بە كار براو، چ لە روى شيوەى دەربرين و چ لە روى بەكارهينانى وشە وەلانراو و نەزانراو، كەنەو بىرهيئەتەرەو، پەخشانى كوونى سەدەى حەقدەيەمە (ئەگەرچى لە دەستەواژە و واتا پەخشانييەكانى ئەورپوييش، دور نىيە).

لە قۇناغى يەكەمدا، ھەولەكانى ۋەرگىز نىشان دەرى ئەمانەتدارىيە لە دەقەكە، لە گەل ئەو ھېشدا دەيىت ئۇدە ۋەبەر چاۋان بىگىر دىرت كە ئەمە يەكەم كارى ھەردوو ۋەرگىزە - ۋەرگىزى زمانە فارسى و كوردىيەكە - لە بوارى شانۆيىيە، بۆيە ئاسايىيە ئەگەر يىت و لە بەكارھىتئانى شانۆيىدا دەستكارى ھەندىك لە رىستەكانى بىكرىت، چونكە سەرەتا پىمان وايە ئەم كىتئە بۇ خوتىندە ۋەيە.

لەم رۈۋەدە ۋەرگىز ئەكە خۇي لە زمانى عامىيانە پاراستوۋە (يىجگە لە بەكارھىتئانى ھەندىك ۋەشەي جىاۋاز و زۆر بەكارھىتئراۋى ۋەك چى، ئىتر، نەرى، بەلى)، بەلام ھەول دراۋە پىكھاتەي ۋەشەكان و ئاۋازى قسە و دەستەۋارەكان ئەۋەندە لە زمانى گوتويىژىيەدە دوور ئەكەۋنەۋە تا ئەگەر رۇژنىك وىسترا بىخرىتە سەر سەكۆي شانۆ، پىۋىستى بە گۇرپانىكى زۆر ئەيىت.

تا چ ئاستىك ئەم كارە سەركەۋتوۋە، ئەۋە دەكەۋىتە سەر ھەلسەنگاندنى خوتنەر و رەخنەرەنەۋە، گرىنگ ئەۋەيە ئەم كىتئە رۈۋناكى بە خۇيەۋە بىيىت.

رۇنچىرەگان

(بە پىنى ھاتنە سەر سەكۆى شانۇ)

- ئوسقۇفى مەزن كاترىن . Catherine
 خزمەتكارى ئوسقۇفى مەزن فرانتىز . Frantz
 ئەفسەر لىنھارت (Linehart) كارۇل . Karl
 ھاینىز (Heinz) شۆلھایم Schulheim
 نىشمىت (Schmidt) نۆساک . Nossak
 گىرلاج (Gerlach) رىچچىل .
 Rietschel
 ناستى (Nasti) تىتزل . Tetzal
 فۇكىرى دراوگۇر (Foucre) پىشنوژىك
 ھاینرىش (Heinrich) گولى
 ژنىك ھىلدا . Hilda
 پىفەمبەر مامۇستا خاتوون
 ئوسقۇفى شارى وۆرمىس ژنىكى لاو
 ھىرمان (Hermann) ژنىكى
 جادوۋگەر
 گۆتىز (Goetz)

لەگەل ھەندىك خەلك، قوماندار، جووتيار و پراھىبەكان

تېببىنى و پېشەكى وەرگىزى كوردى:

سروان: ئەفسەر

افسر: قومانداندار

سرھنگ: ئەفسەر

صراف: گۆھىز

دېمەنەكەنم گۆزپىوۋە بۇ دانيشتن و دانيشتنەكانىشم گۆزپىوۋە بۇ پەردە
تاوۋەكو ۳ پەردە و ۱۱ دانيشتنەكە، بەلاى خوتنەرەوۋە دروست و پروون يىت.

پەردەى يەكەم

دانیشتنی یەكەم

لەلای چەپ، لەنیوان زەوی و ناسمان، كۆشكى ئوسقووفى مەزن
دەیینریت.

لەلای راست، مالى ئوسقووف و بورج و حەسارى شارى (وۆرمس -
Worms) دیارن.

لەم ساتەدا تەنیا كۆشك پووناكە.

شوتەكانى دىكەى سەكۆ، لە تارىكىدا نغرو بوون.

دیمەنى بېھاوتا . تاقانە:

ئوسقۇفى مەزن: (لە بەردەم پەنجەرەكە).. ئايا دىت؟ ئەى خوداى
مەزن، دەستى ژىردەستەكانم، وئەكەمیان لەسەر دراوہ زىرەكان ساويوۋتەوہ
و دەستى بالا و بەھىزى تۆيش ڤووخسارمى ژاكاندوۋە: لە ئوسقۇفى
مەزن، شتىكى دىكە جگە لە مەلۇتكەيەك نەماوۋتەوہ. ئەوہ ماوۋتەوہ كە
نەوڤۆ نىۋارە، ھەوالى شكىستى سووپاكەم پىرا بگەيەنن تا ژاكاوى من وا
زىاتر يىت كە لە پشت جەستەمەوہ پىشتە سەرم بىيىنن. خودايا،
خزمەتكارىكى بى ڤوو، بە كەلكى چىت دى؟ (خزمەتكار دىتە
ژوورەوہ.) ئەفسەر (لىنھارت)؟

خزمەتكار: نەخەير قوربان. (فۆكىز)سى گۆھىرە. ئىزن دەفەرموون كە...
ئوسقۇفى مەزن: زۆر باشە، با چاوەرپى بكات. (وہستانىك) ئەى
لىنھارت كوا؟ ئىستا دەبوو لىرە يىت و ھەوالى نوئ بىئىت (وہستانىك). لە
خوداردنگە باسى شەرىش دەكەن؟

خزمەتكار: قوربان، بىجگە لەمە قسەى دىكە دەكەن.

ئوسقۇنى مەزن: چ دەلئىن؟
خزمەتكار: دەلئىن كارەكە بە خوداستى دلە و (كىئراد) لە نىوان پروبار و
شاخەكاندا كەوتووۋەتە داۋەۋە و..

ئوسقۇنى مەزن: دەزانم، دەزانم، بەلام لە شەردا شىكىستىش ھەيدە.
خزمەتكار: قوربان...

ئوسقۇنى مەزن: بېرۇ. (خزمەتكار دەچىتە دەرەۋە.) خۇدايا، بۇ وات
خۇداستووۋە؟ دوزمن دەستى بەسەر ئاۋ و خاكىدا گرتووۋە و شارە
خۆشەيىستەكەم (ۋۇرمىس) لە دژم پاپەريۋە. تا من لە گەل كىئراد
دەجەنگام، ۋۇرمىس لە پشترا خەنجەرى لىدام. ئەي خۇدا، نەمدەزانى كە
بە سەرى پىرى، ۋەھام بەسەر دىنى، ئايا دەيىت كۆرئانە و بە گۆچان
ۋەشىنى بېچمە بەر دەرگاي سالان و سوال بىكەم؟ ھەلبەت نەگەر بە
راستى لەسەر نەۋە سوورى كە حوكم حوكمى تۇيىت، من ملكەچى
ئارەزوۋى تۇم، بەلام ويژدانت ھەيىت كە ئىدى من بىست سالان نىم و
ھەرگىز ئارەزوۋى شەھىدبوونم نەبوۋە.

لە دوورەۋە دەنگى (سەركەۋتن! سەركەۋتن!) بەرز دەيىتەۋە.
دەنگەكان نىزىك دەبنەۋە. ئوسقۇنى مەزن گويى ھەلدەخات و دەستى
لەسەر دلى دادەيىت.

خزمەتكار: (دېتە ژوورەۋە) سەركەۋتن! سەركەۋتن! قوربان، سەركەۋتن بۇ
نىمەيە. ئەفسەر لىنھارت دېتە خەزمەتتان.

ئەفسەر: (دېتە ژوررەۋە) قوربان، سەركەۋىتىن. سەركەۋىتىن تەۋاۋ و
دروست، شەرىكى بىي ۋىتە، پۇژىكى مېژوۋىسى. شەش ھەزار كەس لە
دوژمن كوژران و خىكان و ئەۋانى دىكەيش خەرىكى پاكردن.
ئوسقۇفى مەزن: خودايا، سوپاسگوزارتم، كىنراد چى لىنھات؟
ئەفسەر: لە مردوۋەكانە.

ئوسقۇفى مەزن: خودايا، سوپاسى تۆ دەكەم. (ۋەستانىك)، نھۆ كە
مردوۋە لىي دەۋورم. (روو لە لىنھارت)، بەرەكەتت بەسەردا دەبارىتم، بېرۆ
و ھەۋالەكە بلالو بىكەۋە.

ئەفسەر: (ئامادە دەۋەستىت)، كەمىك بەر لە خۆرەلاتن، لە دوورەۋە
تەپ و تۆزىك ھەلدەستىت و..

ئوسقۇفى مەزن: (قەدى دەپرىت)، نا، نا! پىۋىست بە باسكردن ناكات!
ھىچ پىۋىست ناكات. كاتىك كە شۇقەدى سەركەۋىتن بىكەن، دىار ناكەۋىت
كە جىۋازىيەكەى لە گەل شىكىستدا كامەيە. ھەر ئەۋەندەم پىي بلىي تا
بىيىنم كە نايا سەركەۋىتۋىن!

ئەفسەر: سەركەۋىتىكى سەرنجىراكىش، نىمۇنەى شىكۆدارى و جوانى
كەمال.

ئوسقۇفى مەزن: بېرۆ، دەيىت شووكرانەى خودا بىكەم. (ئەفسەر دەچىتە
دەرۋە. ئوسقۇفى مەزن دەكەۋىتە سەما و خۇبادان)، سەركەۋىتم!
سەركەۋىتم! (دەستى لەسەر دلى دادەنى). ناخ! (لەسەر كورسى پارانەۋە
چۆك دادەدات) سوپاسگوزارم.

بەشېكى لاي راستى تەختى شانۇكە رووناك دەيتتەو، ئىرە كۆشك و
خەسارى شارى وۇرمىس و پېرەوى سەرەوى قەلاكەيە. (هاينتېز) و
(ئىشمىت) بەسەر ستارەى بورجەكەو چەماونەتەو.

هاينتېز: مەيسەر نىيە، مەيسەر نىيە، خدا بە پەواى نازانیت.
ئىشمىت: نارام بگرە، دووبارە نامازەكە دەدەنەو، سەير بکە! يەك - دوو -
سى - سى و يەك - دوو - سى - چوار - پىنج..
ناستى: (لەسەر خەسارەكەو دەردەكەوت)، چى بوو؟
ئىشمىت: ناستى! ھەوالى زۇر خراپ بە دەستان دەگات.
ناستى: بۇ ھەلبۇزىرداوى خدا، ھىچ كاتىك ھەوالى خراپ نىيە.
هاينتېز: كاترۇمىرنىك زىاترە كە سەيرى نامازەكانى ئاگرەكە دەكەين.
خولەك بە خولەك ھەمان نامازە دووبارە دەكەنەو، ھان، وەرە بنۆرە! يەك
- دوو - سى و پىنج! (نامازە بە كىتەكە دەكات)، ئوسقۇفى مەزن
شەپەكەى بردووەتەو.

ناستى: دەزانم.
ئىشمىت: بارودۇخەكە خراپە، ئىمە لە وۇرمىسدا كەوتروينەتە داوۋە، نە
ھاوپەيمانىكمان ھەيە و نە تفاقىك. نەى تۇ پىت نەدە گوتىن (گوتىز)
ماندو دەيت و، دواچار دەست لە گەمارۇكە ھەلدە گرنت و كىترادىش
ئوسقۇفى مەزن ورد و خاش دەكات! دەى، نھۇ دەينى كە كىتراد مردوۋە
و بە زوۋى سۇپاى ئوسقۇفى مەزن لە پاى دىوارەكانى ئەم شارەرە
لە گەل سۇپاى گوتىزدا يەك دەگرن و ئىمەبش ھىچ پىنگەيەكى دىكەمان
جگە لە مردن نايىت.

گىرلاخ: (بە ڤاكە ڤاك دېتە ژوورەو)، كىتراد شىكىسى خوداردووه.
سەرۋىكى شارەوانى و ئەندامانى ئەنجوومەنى شار لە كۆشكى شارەوانىدا
كۆبوونەتەو و گوتويىژ دەكەن.

ئىشمىت: دەى نىتر! گەرەك يانە ڤىگەيەك بۇ خۇبە دەستەو دەن بدۆزەنەو.

ناستى: برايان، نايان نىمانتان ھەيە؟

ھەموو: بەلى ناستى، بەلى!

ناستى: كەوايە ئەتۇقېن. شىكىسى كىتراد نايەتتەكە.

ئىشمىت: نايەت؟

ناستى: نايەتتەك لە لايدەن خوداۋە بۇ من. بېرۇ، گىرلاخ، زوو بېچۇ بۇ
شارەوانى و ھەول بىدە لەو تى بگەي كە ئەنجوومەن چ بېر يارىك
دە گرىت.

كۆشك و ھەسار نەغرۇى تارىكى دەن.

ئوسقۇنى مەزن: (لەسەر كورسى پارانەو ھەلدەستىتەو)، ھۆى!

(خزمەتكار دېتە ژوورەو)، بانگى گۆھىر بىكە با يىت. (گۆھىر دېتە

ژوورەو)، دانىشە. گۆھىر، ھەموو لەشت خۇلاۋىيە، لە كۆنۈە دىت؟

گۆھىر: سى و شەش كاتر مېرە بە راكردن دېم تا پىتان بلىم كە نەكا

كارنىكى سەر شىتانە بىكەن؟

ئوسقۇنى مەزن: شىتابەتتى؟

گۆھىر: دەتاندووت نەو مېرىشكەي كە ھەموو سالىك ھىلكەي زېرتان بۇ

دەكات، سەر بېرەن.

ئوسقۇنى مەزن: باسى چى دەكەن؟
گۆھىر: باسى شارەكەتان وۆرمىس: پىمىيان گوتوۋە كە گەمارۆتان داۋە.
نە گەر پىاۋەكانت تالانى بىكەن، ھەموو شتىكت لە دەست دەدەيت و منىش
لە گشت شتىك بىبەش دەكەن. بەو تەمەنەتەۋە "ئىتر نايىت لاسايى
فەرماندەكانى شەر بىكەنەۋە.

ئوسقۇنى مەزن: مە گەر من داۋاي شەپم لە كىتراد كىردوۋە؟
گۆھىر: رەنگە ئىۋە داۋاي شەپتان لى نە كىردىت، بەلام كى دەزانى كە
تۆ دەنەت نەدايىت تا ئىۋە بىكىشىتە ئىۋ شەپدەۋە؟

ئوسقۇنى مەزن: كىتراد لە بن دەستى مىندابو و دەبوو ملكەچم يىت،
بەلام شەيتان چوۋە كەۋلىدە تا خەلكى راپەرىتت و خۆى بىتتە
راپەريان.

گۆھىر: بۆچى نەو شتەى كە نەو دەپھەۋىست، نەتدايى تا توورەيىيەكەى
دابىركىتتەۋە؟

ئوسقۇنى مەزن: كىتراد ھەموو شتىكى دەۋىست.
گۆھىر: دەى، با ۋاز لە كىتراد يىنىن. رەنگە كىتراد سنوورى
تىپەراندىت، بۆيە شكستى خودارد، بەلام شارەكەتان وۆرمىس...

ئوسقۇنى مەزن: وۆرمىس گەۋھەرى نىاز و رۆحى منە، وۆرمىسى
خۆشەۋىستەم و نەزركىدوۋكەم، وۆرمىس نەو شارە ناشوۋكەرە، ھەر نەو
رۆژەى كىتراد سنوورى بەزانە، راپەرى.

گۆھىر: خراپى كىرد و ھەلەى كىرد، بەلام نەۋەتان لەبىر نەچىت كە سى
چارەكى داھاتى مەملەكەتەكەتان لەۋتوۋە دەست دەكەۋىت. نە گەر شمشىر

لە خەلکی وۆرمس راست گەیتەو، ئیتر کچی ھەبە باج بدات. کچی ھەبە
دواکانم جیبەجی بکات؟

ئوسقۇفی مەزن: ئەوان گەشیشەکانی منیان نازار داو و ناچاریان کردوون
تا رابکەنە نیتو دەیرەکانیانەو (خەلوەنشین) و دەرگا بە پرووی خۆیاندا
دابخەن. ئەوان بێ خوورمەتیان بەرامبەر بەو ئوسقۇفە کردووە گە
نۆتەری منە و نیزن نادەن لە کۆشکەکە ییتە دەرەو.

گۆھیر: ئەمانە ھەمووی کاری منداڵانەن! ئەگەر نیتو ناچاران
نەکردبان، ھیچ کات ئەوان دەستیان بە شەپ نەدەکرد. توندوتیژی و
ھەلەشەیی شیاوی ئەوانەبە گە ھیچیان نیبە تا لە دەستی بدەن.

ئوسقۇفی مەزن: چیت لە من دەوێت؟
گۆھیر: دەمەوێت بیانپارتی. باجیکی گەورەت بدەنی و ھەموو شتیك
لەبیر بکرت.

ئوسقۇفی مەزن: ھەبەرور!
گۆھیر: بۆ ھەبەرور؟

ئوسقۇفی مەزن: گۆھیر، من شاری وۆرمس خوش دەوێت و تەنانەت
نامادەشم لە دلەو بە بێ باج لە ھەلەکە ی ببورم.
گۆھیر: دە باشە، ئەو کەوايە چی؟

ئوسقۇفی مەزن: خۆ من ئەوێم گەمارۆ نەداو.

گۆھیر: ئەو کچی داویدتی؟

ئوسقۇفی مەزن: گۆتیر

گۆھیر: ئەم گۆتیرە کیبە؟ برای کینرادە؟

ئوسقۇفی مەزن: بەلێ، باشتەین فەرماندە شەپری ھەموو ئەلمانیا.

گۆھىر: لە پشت دىۋارى شارەكتانەۋە چ دەكات؟ مەگەر دۆڭمى
ئىۋەيە؟

ئوسقۇڭى مەزن: راستىت دەۋىت، نازانم چىيە؟ سەرەڭا ھاۋدەستى كىنراد
ۋ دۆڭمى مەزن: پاشان بوۋە ھاۋدەستى مەزن ۋ دۆڭمى كىنراد ۋ
ئىستايىش... بە كورتى چارەنۋەسەكە ئەۋەيەكە خۇ ۋ خەمەكى جىگىرى
ئىيە.

گۆھىر: بۆچى ھاۋدەستى گوماندارتان ھەلېئاردۋە؟
ئوسقۇڭى مەزن: مەگەر ھەلېئاردنەكە بە دەست مەزن؟ لە گەل كىنراد
ھىرشيان كەردە سەر ئاۋ ۋ مەۋتەنەم. بە خۇشەيەۋە ھەۋالى ئەۋە گەيشت
كە كىشە كەۋتۋەتە ئىۋانىيەۋە. مەزن بە نەيتى پەيمانى ئەۋەم بە گۆتتېر دا
كە ئەگەر بىيە ھاۋپەيمانى مەزن، ئەۋا سەرزەۋىنەكانى براكەي پى
دەۋەخەم. ئەگەر لە كىنرادم جىا نەكەردبايەۋە، نەۋ دەمىك بوۋ كە شەپكەم
دۆراندېۋ.

گۆھىر: ئەۋەم ئەۋ لە گەل پىۋەكانىدا بوۋە لاي ئىۋە. دۋايى چى
پوۋىدا؟

ئوسقۇڭى مەزن: مەزن پاراستىنى بەشىكى دۋور لە ناۋەندى ۋلاتم بەۋ
سپارد. گۋايا ئەم كارە ماندوۋ ۋ بىزارى كەدۋە. گومانم ھەيەكە ژيانى
مانەۋەي لە تەنيا شوتىنىك پى خۇش يىت. پۇژىنكىيان سوۋپاكەي بەرەۋ
لاي دەۋرازەي ۋۇرمس جۋولاند ۋ بە پى فەرمانى مەزن ئەۋىنى گەمارۇ
دا.

گۆھىر: فەرمانى پى بىكەن... (ئوسقۇڭى بەزىيەكى تال دەكات ۋ
شانەكانى بە نىشانەي لاۋازى ھەلدەكىشەت)، بە قەتەن ناكات؟

ئوسقۇنى مەزن: لە كۆت بېستوتە كە تا ئىستا فەمراندەيەكى ئىو شەر
بە قەدى سەرۋكى دەۋلەت بىكات؟
گۆھىر: كەواتە بە گىشتى چارەنۇسى ئىو لە دەستى نەۋدايە؟
ئوسقۇنى مەزن: بەلىن وايدە.

كۆشك و خەسارى شار پرووناك دەيتتەۋە.

گىرلاخ: (دېتە ژوورەۋە) نەنجوۋمەن گەرەكەتتى ئوتتەرى خۇى بۇ
گوتويىژ بىتتە لاي گواتىز.
هايتىت: نەمگوت! (ۋەستانىك) ترسنۇكىنە!

گىرلاخ: تەنيا ھىوامان بەۋەيە كە گواتىز مەرجى ۋەھا قوورس دابنى كە
ئەۋان نەتۋانن قبولى بىكەن. نەگەر نەۋەي كە لە بارەي نەۋەۋە دەيلىن
راست يىت، ئەۋا تەنەنەت نامادە نىيە نەمانمان بداتى.

گۆھىر: پەنگە چاۋپۇشى لە تالانكرەنى مال و ملك بېۋشى.
ئوسقۇنى مەزن: دەرسم چاۋىش لە گىيانى خەلك نەپۇشى.

ئىشمىت: (بە گىرلاخ) لەبەر چى؟ بۇ چى؟

ئوسقۇنى مەزن: لە باۋكەۋە زۆلە، پىستىرنى زۆلەكان. تەنيا خەزى
لەۋەيە خراپە بىكات.

گىرلاخ: لەر كەسە ناپەسەندە بەدكار و زۆلانەيە كە تەنيا خەزى لە
خراپەيە. نەگەر بىيەۋىت ۋۇرمىس تالان بىكات، خەلكى شار پىنگەيەكى
دېكەيان جگە لە ھەلگرتنى شمشىر نىيە و پال بە دىۋارەۋە بدەن و
بەرگرى لە گىيانى خۇيان بىكەن.

ئىشمىت: ئەگەرىش بىھۆت شارەكە وئران بىكات، ئەۋەندە سادە نىيە تا نامانجەكەى ناشىكرا بىكات. داۋاي ئەۋە دەكات رېنگەى چۈۈنە ژوورەۋەى پىي بىدەن و لە بەرامبەردا بەلئىنى ئەۋە دەدات كە نازار بە ھىچ كەس ئەگەيەنئىت.

گۆھىر: (شىۋاۋانە). وۆرمىس سى ھەزار پۈۈلى زىر بە من قەرزدارە. دەنئىت بە خىزايى پىش بە كوشت و تالان بىگرىن. سوپاكەى خۇتان بەرەۋ گۆتىز بىجوۈلئىتن.

ئوسقۇفى مەزن: (داماۋانە) دەترىم شىكىستان پىي بەينئىت.

كۆشكى ئوسقۇفى مەزن لە تارىكى رۇدەچىت.

ھايىنتىز: (روو لە ناستى) كەۋايە ئىمە بە تەۋاۋى لەنىۋ دەچن؟ ناستى: برايان، خودا لەگەلمانە، ئەگەرى وئران بىروئمان نىيە. ئەۋ شەۋ لە وۆرمىس دەچمە دەرەۋە و ھەۋل دەدەم بە چادرگەى دوژمندا تىپەرم و خۇم بىگەيەنمە شارى (قالدۇرف). ھەۋتوۋىدەكم بۇ بەسە تا دە ھەزار جوۈتبارى چەكدار كۆبەكەمەۋە.

ئىشمىت: چۈن دەتۈنئىن ھەۋتوۋىدەكم خۇ رابىگرىن؟ لەمانەۋە بە دوۋرى مەزانە كە ھەر ئەم شەۋ دەرۋازەكان بە رۈۋى گۆتىزدا بىكەنەۋە. ناستى: نايىت بىتۈنن ئەم كارە بىكەن.

ھايىنتىز: مەگەر دەتەۋەنئىت ھىكۈمەت بە دەستەۋە بىگرىت؟

ناستى: نا، ئەگەرى سەركەۋىتن كەمە.

هاينتېز: نەي جى؟

ناستى: دەيت كارىك بىكەين تا خەلكى شار لە ترسى گېانيان وە زالە
يىن.

ھەموو پىكەو: چۇن؟

ناستى: بە وەرېخستنى كۆمەلكوژيەك.

لە خودارەوئى كۆشكەكەدا، سەكۆي شانۆكە پروناك دەيتەو. زۇنىك بە
تېراماويەو دانىشتوو و پالى بە پلىكانەيەكەو داو كە بە رېرەوئى
سەرەوئى قەلاكە كۆتايى دىت. سى و پىنج سالانە و شېرۆل و
كۆنەپۆش. كەشيش لە كاتى خوئندەوئى كىتېي دووعا لەوتەو
تېدەپەرىت.

ناستى: نەم كەشيشە كىيە؟ بۇچى وەكو نەوانى دىكە زىندانى نىيە؟

هاينتېز: مەگەر نايناسى؟

ناستى: نەھا! (هاينىش) مە. چەندە گۇراو. ھەر چۇنىك يىت جىاوازى
نىيە، دەبوو نەويشتان زىندانى كىرەبايە.

هاينتېز: ھەزارەكان خۇشيان دەونت، چونكە وەكو نەوان نەژى. نەگەر
زىندانىمان كىرەبايە، خەلكى تووپە و نارازى دەبوون.

ناستى: نەم پىاوە لە ھەموويان ترسناكتەرە.

ژن: (چاوى بە كەشيش دەكەونت)، كەشيش، كەشيش! (كەشيش
رادەكات و ژنەكە ھاوار دەكات) بەو خىرايە بۇ كۆي دەجىت؟

ھاینریش: (دەۋەستىت)، مەن ئىتر ھىچم نىيە تا بىكەمە سەدەقە و خىر.
ھىچ شتىك، ھىچ شتىكم نىيە! ھەرچىم ھەبۈۋە داۋمە.
ۋن: نەمە ناكاتە ئەۋەى كە بانگم كەردى، رابكەيت؟
ھاینریش: (ماندوو و لاواز بەرەو لای دىت)، برسیتە؟
ۋن: نا

ھاینریش: نەى چىت دەۋىت؟
ۋن: دەمەۋىت بۆمى شروۋە بکەيت!
ھاینریش: (بە خىرايى) مەن ھىچ شتىكم نىيە كە بۆتى باس بکەم.
ۋن: تۆ ھەر نازانى كە مەن دەمەۋىت چى بلىم؟
ھاینریش: دە بىلى، خىراكە. دەپىت چىت بۆ باس بکەم؟
ۋن: بۆچى مەندالەكە مرد؟
ھاینریش: كامە مەندال؟

ۋن: (بە پىكەنىنىكى پىچراۋەۋە) مەندالەكەى مەن. نەى ھۆۋۋ، كەشىش،
تۆ خۆت دەۋىتى خستە ژىرخابكەۋە، سى سالان بو و لە برسان مرد.
ھاینریش: خوشكە، مەن ماندووم، تۆم بىر ناكەۋىتەۋە. مەن پروخسار و
چار و پروانىنى ھەموو ژنەكان ۋەكو يەك دەپىنم.
ۋن: بۆچى مرد؟

ھاینریش: نازانم
ۋن: مەگەر تۆ كەشىش نىت؟
ھاینریش: بۆچى، ھەم.
ۋن: كەۋايە نەگەر تۆ نەتوانى، كى دەتوانىت بۆم باس بكات؟
(ۋەستانىك) نەگەر نىستا خۆم بكوژم گوناھە؟

هاینریش: (به توندی)، به لئی، گوناھیتیکی مەزن.
ژن: منیش ھەر وام بیر دەکردهو، بەلام نازانی که چەندە دلم دەیهوئیت
بەرم. ئەھا دەبینی که دەیتت بۆم باس بەکەیت.

ساتیک بە یئدەنگی رادەبوورئیت. هاینریش دەست بەسەر نیوچاوانی
دەکیشیت و زەخت لە خۆی دەکات.

هاینریش: هیچ شتیک بە بێ نیزی خودا پروونادات و خودایش باشە
یئگەردە، کەواتە ھەر شتیک پروودەدات، باشەیه.
ژن: تیناگەم.

هاینریش: تۆ ھەر شتیک بزانی خودا زۆرتر دەزانیت، ئەو شتە لە
چاوی تۆو خراپەیه، لە چاوی ئەووە باشییه، چونکە ئەو ناخو و
ناقیبەتی کاروبارەکان ھەلدەسەنگیتت.
ژن: تۆ خۆت لەمانە تئەگە؟

هاینریش: نا، نا! من تیناگەم! من هیچ شتیک تیناگەم! نە دەتوانم و نە
دەشمەوئیت کە تینی بگەم. دەیتت نیمانمان ھەیتت، نیمان! نیمان!
ژن: (بە ژەرەبزەیکەو) تۆ دەلییت دەیتت نیمانمان ھەیتت، بەلام دیارە
کە خۆت باوەرت نییە بەوێ کە دەلییت.

هاینریش: خوشکە، ئەو شتە کە دەلییم لەو سێ مانگەدا ئەوەندەم
دووبارە کردووەتەو کە نیت نازانم لە پرووی عادیەتەوێ دەلییم یا لە پرووی
باوەرەو، بەلام ھەلە مەکە، من باوەرم بەو شتە ھەیه کە دەلییم. بە
ھەموو تاقەت و توانامەو، بە ھەموو دل و گیانمەو نیمانمان پینی ھەیه.

خودايە، تۇ خۇت شاھىدى كە بۇ چركە ساتىكىش گومان نەكە وتوۋەتە تىو
دلمەۋە. (ۋەستانىك)، خوشكى، مندالەكەى تۆ لە بەھەشتە و رۇژىكدىت
كە دەيىنى.

ۋن: بەلى، كەشيش. ھەلبەت، بەلام بەھەشت شوئى خۇى ھەيە و،
منيش نەۋەندە ماندووم كە تەنەت لەۋىشدا تاقەتى چىژۋەرگرتىم نىيە.
ھاینرىش: (چۆك دادەدات)، خوشكە لىم خوش بىە.

ۋن: كەشيش گيان، بۇچى لىت خوش بىم؟ خۇ تۆ ھىچت لى نەكردووم؟
ھاینرىش: بىمبورن. لە بوۋدى مەۋە لە ھەموو كەشيشەكان خوش بىە،
لە ھەموو دولەمەند و ھەزارەكانىش.

ۋن: (بە زمانىكى گالتەپىكرەنەۋە)، لە دلمەۋە دەتەبەخشم، پازى بوۋى؟
ھاینرىش: بەلى، نەۋ، خوشكى ۋەرە پىكەۋە دوۋعا بىكەين. لە خودا
بىپارىئىنەۋە كە دووبارە روۋناكى ھىۋا لە دلەكانماندا روۋناك بىكاتەۋە.

لە نىۋەندى نەم گوتويژەدا، ناستى بە ھىۋاشى لە پلىكانەكانى كۆشك
دېتە خودارۋە.

ۋن: (ناستى دەيىنى، دەست لە دوۋعا ھەلدەگرتت و بە شادىيەۋە دەلىت)
ناستى! ناستى!

ناستى: چىت لە من دەۋىت؟

ۋن: نەى نانەۋا، منالەكەم مرد. پەنگە تۆ بزانى بۇ مرد، تۆ كە ھەموو
شتىك دەزانىت.

ناستى: نەرى، دەزانم.

هاینریش: ناستی.. تکات لیده کم، بیتدنگ به. وای له حالی نهوانه ی
شهرمه زاری دروست بکهن.

ناستی: مندالعه کهی تو مرد، له بهر نهوه ی پاره داره کانی شاره که مان دژی
نوسقو فی مەزن که ناغا پاره داره که یانه، راپه ریون. کاتیک پاره داره کان
پیکه وه به شهر دیتن. دهیت هه زاره کان بکوژرتن.

ژن: نایا خودا نیزنی نهوه ی بی دابوون که شهر بکهن؟

ناستی: خودا له م کاره بی بهری کردبوون.

ژن: به لام ندم پیاوه دهلیت هیچ شتیک به بی نیزنی خودا پرونادات!

ناستی: هیچ شتیک، جگه له خراپه نهیت که له دهروونی مرۆقه کانه وه
هه لده قوولیت.

هاینریش: نانهوا، درۆ ده کهی، تو راست و درۆ تیکه ل ده کهی تا
خه لکی به لاریدا به ریت.

ناستی: نایا بانگه شه ی نهوه ده کهیت که خودا ندم مهرگ و تازاره بی
سوودانه به رهوا ده زانییت؟ من ده لیم که زاتی نهو لهو هه موو نهو شتانه
بی ناگا و بی بهریه.

هاینریش بیتدنگ دهیت.

ژن: کهواته خودا نهیده ویست مندالعه کهی من به ریت.

ناستی: نه گهر نهوه ی بویتبایه، نایا دهیخوولقاند؟

ژن: (به سووکه بارییه کهوه)، من نهم قسه یه م زیاتر به لاوه په سه نده. (روو له که شیش) دهیښی، به م شتویه م باشر تیده گم. کهوایه نه و کاته دی
خودا دهیښی که م نازار ده کیشم، خه م ده خودات؟
ناستی: زور خه م ده خودات.

ژن: ... و ناتوانیت کارنکم بؤ بکات؟
ناستی: بؤچی، هه لبت که ده توانیت. خودا منداله که ت بؤ
ده گهریتنه وه.

ژن: (دلشکاوانه)، به لی، ده زانم، له به ده شت.

ناستی: نا، هه ر لیره، له سه ر زه وی.

ژن: (به سه رسووپمانه وه)، له سه ر زه وی؟

ناستی: سه ره تا دهیت خوت به دیت به ده ست چه رمه سه رییه وه و ده وت
سالان ته چه موولی نازار و به دبه ختی بکه ی تا به ره که تی خودا به سه ر
زه ویدا بباریت. نه و کاته مردووه کان ده گهریتنه وه بؤ لامان، هه مووان
یه کترین خؤش ده ویت و نیت که م به برسییه تی نامیتنه وه.

ژن: بؤچی دهیت ده وت سالان سه بر بکه م؟

ناستی: چونکه دهیت ده وت سالان له گه ل که سه خراپه کاندایه شه ر
بیت تا له شه ریان رزگار بیت.

ژن: کارنکی ناسان نییه.

ناستی: هه ر له به ر نه ویه خودا پتویستی به یارمه تی تو هیه.

ژن: خودای بالا و به توانا پتویستی به یارمه تی منی لاواز هیه؟

ناستی: بەلێ، خوشکەم. تا ھەوت سالان ئەھرىمەن بەسەر زەویدا زال
دەیت، بەلام ئەگەر ھەر یەک لە نێمە دلێزانە بچەنگیت، پزگارمان دەیت
و خودايش لە گەلماندا پزگاری دەیت. باوەڕ بە قسەكەم دەکەى؟

ژن: (ھەلەستیتە سەر پێیان)، بەلێ، ناستی، باوەڕ دەکەم.
ناستی: ئەى ژن، کۆرەكەى تۆ لە ئاسمان نییە، لە زگی تۆدایە و تۆ
ھەوت سالان بە زگپرى دەمیتەو و پاش ئەو ھەوت سالان منداڵەكەت
دیتە لات و دەست دەخاتە دەستەو و بۆ جارێكى دیکە دەیتەو بە
دایكى ئەو.

ژن: باوەڕ دەکەم ناستی، باوەڕ دەکەم.

ژن لە دیمەنەكە دەچیتە دەرەو.

ھاینریش: تۆ پۆھیت سەرگەردان کرد.

ناستی: ئەگەر راست دەکەى بۆ قسەكەمت نەبرى؟

ھاینریش: چونکە ئەو دەمەى گونى لە تۆ دەگرت، وا پێدەچوو نازارى
کەمتر دەکیشیت. (ناستی شانەکانى بەرز دەکاتەو و دەچیتە دەرەو).
خودایا، دلم نەھات بێدەنگى بکەم. گوناھم کرد، بەلام من ئیمانم ھەيە.
خودایا، من باوەڕم بە توانای بالای تۆ ھەيە. من بە کلێسەى پیرۆزى
تۆ کە دایکەم و جەستەى پیرۆزى عیسایە و من شتێكى زۆر بچووکی
بى کەلێكى ئەوێم، ئیمانم ھەيە. ئیمانم بەو ھەيە کە ھەر شتێک پەرویدات
لە تۆو، تەنانت مەرگى نەم منداڵە و، ھەرچى ھەيە باشەيە. من
باوەڕم بەمانە ھەيە، چونکە باتلە! ناھەقە، پووجە!

تەختى شانۇگە تەۋار پروناك دەيتتەۋە. خەلىكى شارى وۇرمىس لەگەل
ژنەكانيان بە دەۋرى كۆشكى ئوسقۇفى مەزن كۆبۈنەتەۋە و چاۋەرۋانن.

خەلىكەكە: ھەۋالىك نىيە؟...

- ھىچ ھەۋال نىيە؟...

- لىرە چى دەكەن؟...

- چاۋەرۋانن...

- چاۋەرۋانى چى؟

- ھىچ شتىك...

- ئىۋەش بىنيتان؟...

- لەلاى راست.

- بەلى.

- ھىكەلى پىسيان.

- كە پەجە لاكەوت، قوۋنى رەش و سېى بە دەر دەكەۋىت.

- خۇ كۆلان بۇ پىاۋ نايتە مال.

- دەيت نەم شەرە تەۋار بىكرىت، دەيت زوۋ تەۋار بىكرىت، دىنا خراپمان
بەسەر دىت.

- مەن دەمەۋىت ئوسقۇف بىيىنم، دەمەۋىت چاۋم بە ئوسقۇف بىكەۋىت.

- پروۋى خۇى نىشان نادات، توۋرە بوۋە...

- كى؟... كى؟...

• ئوسقۇف...

• لەۋ كاتەۋەي كە دەرگايان بە پروویدا داخستوۋە، ھەندىك جار دىتە پىشت
پەنجەرەكە ۋ پەردەكە لادەدات ۋ سەير دەكات.

• توۋرە بوۋە.

• دەتەنەۋىت چىتان پى بلىت؟

• رەنگە ھەۋالىكى پى يىت!

(چە چى خەلكى)

دەنگە دەنگىكى ۋەكو: ئوسقۇف! ئوسقۇف! خۆت نىشان بىدە.

لەنىۋ ناپۇرەي خەلكەكەۋە: مۇچيارىمان بىكە.

• چارەنوسمان چى لىدىت؟

• كاتى قىامەتە.

پىاۋنىك لەنىۋ ناپۇرەي خەلكەدا دىتە دەرەۋە، دەپەرىتە سەر سەكۆي
مالەكەي ئوسقۇف ۋ پال بە دىۋارەكەۋە دەدات. ھائىرىش لىتى دوور
دەكەۋىتەۋە ۋ دەچىتە نىۋ خەلكەكەۋە.

پىغەمبەر: دۇنيا ژىرە ۋ ۋ ژوور بوۋە.

لاشەكانمان بوكتىن..

بوكتىن، بوكتىن: خدا لىزىيە.

ترس و تۆقىن كەوتە ئىۋ خەلكەۋە.

پىاۋىك: ھەي! ھەي! ھىۋر بىنەۋە. مەترىن، ئەمە پىغەمبەرە.
خەلكى: دووبارە يەككى دىكە؟ بەسمانە! دەست لە سەرمان ھەلگەرە، لە
ھەر كۈنىكەۋە پىغەمبەرىك دىتە دەرۋە. ئەۋەندە بەس نەبۋو كە دەرگامان
بە پروۋى كەشىشەكان پىۋەدا؟

پىغەمبەر: زەۋى بۆنى نەفرەتى لى دىت،
خۆر سكالاي خۆى گەياندوۋەتە لاي خودا:
خودايا، دەمەۋىت بىكوزىمەۋە.
لەم ھەمۋو گەندەلىيىھدا گىيانەللامە بوۋمە.
ھەرچەندى گەرمىتى دەكەم، بۆگەنى زىاتر دەيىت.
نوۋكى تىشكەكانم ئالۋودە و پىس بوۋنە.
خۆر دەلىت: ۋاي لە ھالى نىمە!
پەلكە جوانەكەى من بە (گو)ۋەۋە تىۋەگلاۋە.
پىاۋ: (لىنى دەدات)، يىدەنگ بە!

پىغەمبەر دەكەۋىتە سەر زەۋى. بە توۋندى پەنجەردى مالىكەى نوسقۇف
دەكرىتەۋە. نوسقۇف بە پۇشاكى تەۋار فەرمىيەۋە دىتە ئىۋ دالانەكەۋە.

ناپوۋرى خەلكەكە: نوسقۇف، نوسقۇف!

ئوسقۇف: كوا سووپاكەي كىنراد؟ كوا سوار و سەركىشەكان؟ كوا ئەو
لەشكرەي فرىشتەكان كە دەيويست دوزمن تار و مار بكات؟ ئىتو بە
تەنيا ماونەتەو، بىي پەنا و بىي يار و بىي ھىوا، و نەفرەتى خودا بۇ
ئىتو بە. ھۆى خەلكى وۆرمس، وەلام بەدەنەو. ئەگەر خودا ھەزى لەو ھىيە
كە نىماندارەكانى دەستبەسەر بىكەن، نىتر بۆچى پرووى لە ئىتو
وەرگىراو؟ (ئالە و گريانى ئاپوورەي خەلكەكە.)
وەلام بەدەنەو!

ھاینرىش: دلیان مەشكىتن.

ئوسقۇف: ئەو كىيە قسە دەكات؟

ھاینرىش: منم، ھاینرىش، پىشنوئىرى (سېنت گىلھاڧ).

ئوسقۇف: زمانت بگەزە، كەشىشى ھەلگەراو. ئايا بوئى نەو ھەيە
سەيرى پرووخسارى ئوسقۇف بىكەي؟

ھاینرىش: گەورەم، ئەگەر ئەمانە سووكايەتییان پىي كىرەوئىت، لىیان
بېوورە، ھەر وەك چۆن من لە جىئوۋەكانى ئىتو خۇش دەبم.

ئوسقۇف: يەھوودا! يەھووداى نىسخەرىووتى! بىرۇ خۇت لە قەنارە بەدە!

ھاینرىش: من يەھوودا نىم.

ئوسقۇف: كەوايە لە ئىتو ئەواندە چى دەكەي؟ بۆچى پىشتىوانىيان لى
دەكەي؟ بۆچى لە گەل ئىمە لە زىنداندا نىت؟

ھاینرىش: منیان بە نازادى ھىشتوۋەتەو، چونكە دەزانن خۇشم دەوئىن و،
ئەگەریش بە پىي خۇم نەھاتمە لای كەشىشەكانى دىكە، بۇ ئەو بوو كە
لەم شارە سەرلىشىئاوۋەدا، كەشىش نەبوو بۇ نوئىر و دووعا و دانپىيانان و
لەدايكبوون و ھاوسەرى و مەرگ. ئەگەر من نەبام، كلىسە نەدەبوو و

شارىش بەيج بەرگىرىگىردن دەبوۋە قوۋربانى كىر و خودانەناسى و خەلگى
وەكە سەگ دەمىردن... گەۋرەم، دۇيان مەشكىتن!
ئوسقۇف: كى نانى بە تۇ داۋە؟ كى تۇى گەۋرە كىرۋە؟ كى تۇى
فېرى خۇندىنەۋە كىرۋە؟ كى زانىنى فېر كىرۋە؟ كى تۇى كىرۋە
كەشيش؟

ھائىرىش: دايكە دۇقان و پىرۋزەكەم، كلىسە.
ئوسقۇف: تۇ ھەر شىتەك ھەيە، لەۋەۋەيە، سەرەتا پەيۋەستى بە كلىسە.
ھائىرىش: راستە كە مەن سەرەتا بە كلىسەۋە پەيۋەستم، بەلام كلىسەش
پىم دەلىت كە مەن بىراى تەۋانەم.

ئوسقۇف: (بە دەنگى بەرزەۋە)، سەرەتا كلىسە.

ھائىرىش: بەلى، بەلام كلىسە، بەلام...

ئوسقۇف: مەن دەمەۋىت لەگەل ئەۋ خەلگە قسە بىكەم. ئەگەر پىنداگرى
لەسەر ھەلەكەى خۇيان بىكەنەۋە و درىژە بە ياخىگەرى بەدەن، فەرمانت
پى دەكەم بىچىتە بەرەى باۋەردارانى كلىسەۋە كە بىرا راستەقىنەكانى تۇن
و خۇت لە خەلۋەگە يا قوتابخانە زىندانى بىكەى. ئايا بە فەرمانى
ئوسقۇف دەكەى؟

پىۋىك لەتو ئاپوۋرەى خەلگەكەۋە: ھائىرىش، لە لامان مەپۇ، تۇ
كەشيش ھەزارانى، تۇ ھى ئىمەى.

ھائىرىش: (بە دۇشداماۋى، بەلام بە دەنگىكى بەرزەۋە)، مەن سەرەتا ھى
كلىسەم: گەۋرەم، مەن فەرمانبەردارى ئىۋەم.

ئوسقۇف: ئەى خەلگى ۋۇرمىس، بىۋېرن، سەيرى شارەسى و
قەربالغەكەى ۋۇرمىس بىكەن، بۇ دواچار سەيرى بىكەن. بە زوۋىسى ئەم

شارە، دەيتتە گۆرستانى نەبوونى و تاعوون و دواجار دەولە مەند و
ھەزارەكان يەكتىرى كوشتوپر دەكەن. كاتىك كە سەربازەكانى (گۆتتېز) يىتتە
ئىتو نەم شارەو، جگە لە وئرانى و مردن، شتى دىكە نادۆزنەو.
(وستانىك)، من دەتوانم فرىادپرەستان بىم، بەلام دەيتت سەرەتا دلى من
و دەست يىتن.

دەنگى ناپۆرى خەلكەكە: گەرەمان، فرىامان بىكەو، فرىامان بىكەو!
ئوسقۇف: چۆك دادەن، ئەي خەلكى خۆخوداز. داواي چاوپۆشى لە
خودا بىكەن! (بازرگان و كاسبكار و دەرەبەگى شار، دەستە دەستە
چۆكيان دادا، بەلام خەلكى عەوام و سادە لە شرتى خۇيان بە وەستاوى
مانەو). ھايىرىش! چۆك دانادەي؟ (ھايىرىش چۆك دادەدات)، خودايا،
لە بى رېئىيەكانمان خۆش بە و تووپىي ئوسقۇفى مەزن دامركىنەرەو.
دووبارەي بىكەنەو...

خەلكەكە: خودايا، لە بى رېئىيەكانمان خۆش بە و تووپىي ئوسقۇفى
مەزن بىشىنەو.

ئوسقۇف: نامىن. ھەلسەنەو. (وستانىك)، سەرەتا كەشىشەكان نازاد بىكەن
و دەرۋازەكانى شار بىكەنەو، دواتر لە گۆرەپانى كلىسە چۆك دادەن و لە
كاتى تۆبە و پارانەو، چاوەرئ بىن. لەم ماوئە، ئىمە پۇحانييەكان
پىكەو دەچىنە لاي (گۆتتېز) و لىي دەپارىنەو تا بتانپارتىرت.
پىاوتك: ئەي نەگەر نەي وىست بە قسەتان بىكات...

ئوسقۇف: لە بەرزتر لە گۆتتېز، پلەي ئوسقۇفى مەزن ھەيە. ئەو باوكى
ھەموومانە و دادپەرۋەرىيەكەي، وەكو دادپەرۋەرى باوكە لە ناست
كۆرەكەيدا.

كەمىنك پىش لەو، ناستى لە رېرەو كە و لە سەرەوئى قەلا بەدىار
دەكەوتت. بە پىدەنگى گوى لە قسەكانى نوسقوف دەگرتت، دواتر بۆ
پىستنى دواھەمىن قسە، دوو قادرمە لە پلىكانەكانەو دىتتە خودارەو.

ناستى: گۆتېز بە فەرمانى نوسقوفى مەزن نىيە، بە فەرمانى
نەھرىمەنە. سەرەتا لە گەل براكەى كىتراد پەيمانى بەست و دواتر
خيانەتى لىكرد. نەگەر ئەو پۆ پەيمانى پاراستنتان بداتى، نایا ھىندە
گەمژەن كە باوەر بە پەيمانەكەى بكەن؟

نوسقوف: ھۆى، ئەوئى كە تۆ لەو سەرەوئى وەستاوتت، ھەركەسىنك ھەيت،
فەرمانت پى دەكەم...

ناستى: تۆ كىتت تا فەرمان بە من بكەى؟ .. و ئىو چ پىرستان بە
گۆنگرتنى قسەكانى ئەو ھەيدە؟ كەس مافى ئەوئى نىيە فەرمان بە ئىو
بكات، مەگەر ئەو بەرپرسانەى كە خۆتان ھەلتان بژاردوون.

نوسقوف: .. و كى تۆى ھەلبژاردووە، نەگبەت؟

ناستى: ھەزارەكان منيان ھەلبژاردووە. (روو لە خەلكى)، سەربازەكان
ملكەچى برپارەكانى نىمەن. من پاسەوانم لە پىش دەركا داناو. ھەر
كەسىنك بىھوتت دەركاكە بكاتەو، سزاكەى مەرگە.

نوسقوف: وابكە، نەگبەت، ئەمانە سەرخۆر بكە! تەنیا رېنگەيدەك بۆ
پزگاربوونيان ماوتەو كە تۆ ئەوشت لى سەندن.

ناستى: (روو لە خەلكەكە)، نەگەر دەركاكانى ھىوا بەسترايان، ئەوا من
بەكەم كەس دەبووم كە پىشنيارى ئەوئى دەكرد خۆ بەدەن بە دەست

دوژمنهوه، بهلام كى هديه كه بانگه‌شەى ئەوه دەكات خودا پرووى له
نېمه وەرگىراوه؟ هەندىك ويستيان له باره‌ى فرېشته‌كانهوه گوماننان لا
دروست بکەن. بۆينە، فرېشته‌كان لێرەن! نا، سەرتان بەرز مەکەنەوه،
ناسمان بەتالە. فرېشته‌كان لەسەر زوى سەرقالن. کەوتوونەتە زگ هێزى
دوژمنهوه.

بازرگانىك: چ فرېشته‌يهك؟

ناستى: فرېشته‌ى كۆليرا و فرېشته‌ى تاعوون. فرېشته‌ى نەبوونى و
فرېشته‌ى دووبەرەكى. بۆستەن و پياوانە بچەنگەن، شارەكەمان دەستى
بەسەردا ناگيردرێت و خودا لەگەڵمانە. گەمارۆكە شكست دەهێنێت.
نوسقوف: ئەى خەلكى وۆرمس، ئەوانەى گوى لە قسەكانى نەم كافره
بگرن، دەرەنجامى كارەكەيان دۆزەخە. مەن بەو پشكە سوتێند دەخۆم كە لە
بەهەشتدا هەمە...

ناستى: زۆر لەمێژە خودا پشكەكەى بەهەشتى بەخشىوه بە سەگەكان.
نوسقوف: و هەلبەت پشكى تۆى بە گەرمى هێشتووەتەوه تا برۆى
وەرى بگري! و نێستا زۆر خوشحاله كە تۆ سووكايەتى بە نوێنەرەكەى
دەكەیت؟!

ناستى: كى تۆى كردووەتە نوێنەرى خودا؟

نوسقوف: كلیسەى پیرۆز.

ناستى: كلیسەى تۆ ژنى هەموو شوێنیکە، دلۆقانییەكەى بە
دەولەمەندەكان دەفرۆشیت. ئەوه تۆیت كە دەتەوێت گوى لە دانپیانانەكانى
مەن بگريت؟ تۆیت كە دەتەوێت وام لى بكەى بپارێنەوه بكەم؟ رۆحى تۆ
گري گرتووه. كاتىك كە خودا چاوى پى دەكەوێت، ددان دەكەوێتە قەرچە

قرچ. برايان، پٽويست به كه شيش ناكات، هم موو خه لكي، خويان ده توان
به نار خويان پاك بكنه وه، هم موو خه لكي ده توان داواي به خشين بكن.
هم موو خه لكي ده توان مو چياري بكن. من راستيتان پي ده ليم، يا
هم موو خه لكي پتغم مبهرن، يا خودايهك له گورپندا نيه.

نوسقوف: هو! هو! كافر! كافر!

نووره گهي خيره كه له پرو خساري ده گريت.

ناستي: (دەرگای کۆشكه كه نيشان ده دات)، خه لکینه، نهم دەرگابه
پزيوه، به لاشانيك تيك ده شكيت. (بيدهنگي)، برايان تا كه ي سهر و
دانبه خودا گرتن! (بيدهنگي)، پرو له خه لكي گشتي)، هم مووان ده ستيان
داوه دهستي يه كتری، هر له نوسقوف و نه نجوومه ني شار و
پاره دارانه كانه وه، و گهره كيانه شار بدهنه دهست دوژمن، چونكه له نيو
دهترسن، و نه گهر شاره كه بدن به دهسته وه، دهزانن كي تاوانه كه ي
ده داته وه؟ نيوه! هم موو به لاكان به سهرتاندا ده بارين. برايان، ده بي بكوژن تا
شياوي به دهشت بن.

خه لکه عوامه كه دهنه پيئن.

دهوله مهنديك: (ارو له ژنده كي)، وهره بروين، نيره شوئي نيمه نيه.

دهوله مهنديكي ديکه: (ارو له کوورپه كي)، خيراكه، ده بيت دەرگای
دووکانه كه دابکيشينه خوداره وه و له نيو ماله وه سهنگر بگرين.

نوسقوف: خودايا، تو خوت شاهيدي، نه وهنده ي له توانامدا هه بهر
خه لکيم به ربي راستدا پيئوئي کرد. سهرم له بهر دەرگای باره گای

پېرۇزىدا دادەنوتىم و بىى خەسرەت و بىى وىستى نەم دىيايە دەپۇم،
چونكى ئىتستا دەزانم كە ئاگرى توورەيىت بەسەر نەم شارەدا دەبارئىت و
دەيكەيتە خۆلەمىش.

ناستى: نەم پىرە كەمتيارە زىندوو زىندوو دەتانوجوئىت. چۆنە كە دەنگى
هيندە بەهتير و گەورەيە؟ لەبەر ئەوەيە رەنگە بە باشى بخودات. بېرۇن و
خەزىنەى مالىكەى پېشكەن تا بېين چەندە خەلە و دانەوئەى تىدايە كە
بەشى شەش مانگى نەهەنگىك دەكات.

ئوسقۇف: (بە دەنگى بەرز)، درۇ دەكەى، خەزىنەى مالىكەم خالىيە و
تۆيش دەزانىت.

ناستى: بېرۇن سەيرى بىكەن، برايان، بېرۇن يىيىنن. نايە بەبى ھۆ باوەر بە
قەسەكەى دەكەن؟

(بازرگان و كاسبكار و دەولەمەندەكانى شار بە خىرايى دوور دەكەونەو.
تەنيا عەوام و ھەزارەكان و ناستى لەسەر سەكۆ دەمىننەو.)

ھاینرىش: (دەچىتە نىزىك ناستىيەو)، ناستى!

ناستى: تۆ چى دەلەى؟

ھاینرىش: تۆ كە دەزانى خەزىنەكەى خالىيە، خۆ تۆ دەزانى ئوسقۇف
نانى بخۆ و مەمرە دەخودات و بەشەكەى خۆى دەداتە ھەزاران.

ناستى: نايە تۆ لەگەل ئىمەى يا دۆرى ئىمەى؟

ھاینرىش: تا ئەو دەمەى نازار دەكىشن لەگەل ئىوەدام و تا ئەو دەمەى
خوتنى كلىسە بېرۇن، دۆرى ئىوەم.

ناستی: تا دەمانكوژن لە گەلمانداي و تا ئەو كاتهي كه بەرگريسي لە
خۆمان دەكەين، دژمانی.

هاینریش: ناستی، من پەيوەستم بە کلێسەوه.

ناستی: (اروو لە خەلکی)، دەرگاكه بشکێنن!

خەلکی هێرش دەکەن. نوسقوف وەستاوه و بە بێدەنگی دووعا دەکات.

هاینریش: (خۆی دەخاته بەردەم دەرگاكه)، سەرتا دەبێت من بكوژن...

پیاوێك لە خەلكهكه: تۆ بكوژين؟ چ پێویست دەکات؟

لە هاینریش دەدەن و دەکەوتنه سەر زەوییهكه...

هاینریش: لە من دەدەن! من نیتوم لە گیانی خۆم خوشتر وێستوو و نێو

لە مێتان دا! (هەڵدەستێتەوه و دەچیت بەرەو لای ناستی)، نوسقوف

مەكوژە، ناستی، نوسقوفی مەكوژە! ئەگەر دەتەوێت من بكوژە، بەلام

نوسقوفی مەزن مەكوژە.

ناستی: بۆچی ئەيكوژين؟ پیاوانكاره؟

هاینریش: خۆت دەزانى كه وا نییه. خۆت دەزانى.. ئەگەر دەتەوێت

براكانت لە زولم و زۆری پزگار بكەى، بۆ درۆيان لە گەل دەكەى؟

ناستی: من هیچ كات درۆ ناکەم.

ھايىرىش: تۇ درۇ دەكەي، دەنكە دانەوتلەپەكەش لە خەزىنەگانىدا نىيە،
ناستى: كەي نەمە گرىنگە! لە بەرامبەردا لە ئېو كلىنسەگانىدا زىر و
زىو ھەيە. ھەموو نەو كەسانەي كە لەبەردەم پەيكەرە مەرمەرىيەگانى
عيسا و پەيكەرە عاجىيەگانى مەريەمدا لە برسان مردوونە، مەن دەلېم كە
بە دەستى نوسقۇف كوزراون.

ھايىرىش: تۇ لە ھەلەداي نەگەر باسى بکەي. رەنگە درۇ نەكەي،
بەلام حەقىقەتەش نالېيت.

ناستى: حەقىقەتى مەن و تۇ وەك يەك نىيە، مەن حەقىقەتى خۇم دەلېم و
نەگەر خودا ھەزارەگانى خۇش بىرئە لە رۇزى پاداشت و سزادا نەوا
حەقىقەتى ئىمە حەقىقەتى نەو دەيت.

ھايىرىش: زۇر باشە، رېنگە بەدە خۇي سزاي نوسقۇف بەدات، بەلام
خوتنى كلىنسە مەريزە.

ناستى: مەن تەنيا كلىنسەيەك دەناسم و نەويش كۆبوونەوەي خەلکىيە.
ھايىرىش: كۆبوونەوەي ھەموو خەلکى، ھەموو نەو مەسيحيانەي كە بە
عەشق و دلۇقانىيەوە پەيوەستن بە يەكتەرەو، بەلام نەك نەو كۆبوونەوەيەي
كە لەسەر بىنەماي كوشت و كوشتار بەندە.

ناستى: بۇ عەشق و دلۇقانى ھېشتا زووە، ئىمە بە خوتنرشتەن وەدەستى
دەھىنين.

ھايىرىش: خودا ئىمەي لە كوشتنى خۇ و نەفس ياساغ كەردووە. خودا
رەقى لە توندوتىژىيە.

ناستى: نەي لەبارەي دۆزەخەوە چى دەلېيت؟ وادەزانى لەوي لەگەل
گوناھكاران نەرمى دەنوتىرنت؟

ھاینریش: خۇدا دەفەرمىت، ھەر كەس شمشىر بېكىتىت...

ناستى: بە شمشىر دەكۇرتت... زۆر باشە، ئىمەيش بە شمشىر
دەكۇرتىن. ھەموومان... بەلام مىندالەكانمان ھوكومەتى ھەق بەسەر
زەۋىيە دەيىن. دەي نەمەيش بەسە، بېرۇ. تۇيش لەۋانى دى زياتر لىت.
ھاینریش: ناستى! ناستى! بۇچى مىت خۇش ناۋىت؟ مەگەر مىن لە
ناستى تۇدا چ گوناھىكم كىردوۋە؟

ناستى: گوناھى تۇ نەۋىيە كەشىشى و كەشىشىش ھەر شتىك بىكان،
دوچار ھەر كەشىشە.

ھاینریش: مىن لە ئىۋەم، خۇم ھەزار و باۋكىشم ھەزار بوۋە.
ناستى: دە كەۋايە بىسەلمىنە تۇ خائىنى. نەۋەندە و بەس.
ھاینریش: (بە ھاۋار كىردەۋە) دەرگاگەيان شكاند!

دەرگاگە دەشكىنرەت و خەلكى ھىرش دەكەنە نىۋ كۆشكەۋە، ھاینریش
دەكەۋىتە سەر ئەۋنۇ.

ھاینریش: بارالھا، نەگەر ھىشتا رەھىم و خۇشەۋىستىت بۇ بەندەكانت
ھەيە، نەگەر ھەموۋىيان بىزار و توۋرەراۋى بەردەم بارەگای تۇ نىن، لەم
تاۋانە خۇش مەبە.

ئوسقۇف: ھاینریش، مىن پىۋىستىم بە دوۋعا و پارانەۋەي تۇ نىيە، مىن
ھەموۋى ئىۋە دەبەخشم كە نازانن چى دەكەن، بەلام تۇ، نەي كەشىشى
لادەر، بە نەفرەتت دەكەم.

ھاینریش: ھا!

ئوسقۇف: ھەللوويا! ھەللوويا! ھەللوويا!

خەلكى بە شمشىز لىنى دەدەن. ئوسقۇف دەكەۋىتتە سەر زەۋى.

ناستى: (روو لە نىسمىت) دەي، با ئىستا كەشيشەكان بىرۇن و شار بە دەستەۋە بىدەن سەير بىكەم!

پياۋىك لە خەل كە سادەكە: (لە دەرگاي كۆشكەكە دىتە دەرەۋە)، لەنىو خەزىنەكەدا دانەۋىلە نىيە.

ناستى: كەۋايە لە پەرستگەدا شاردوۋىانەتەۋە.

پياۋ: (بە ھاۋار كىرەتەۋە)، با بىچىنە پەرستگە! با بىچىنە پەرستگە!

پياۋەكان بە راكەراك لە سەر سەكۆ دەچنە دەرەۋە.

ئاپوۋرەي خەل كەكە: بىچىنە پەرستگە! بىچىنە پەرستگە!

ناستى: نەۋ شەۋ ھەۋلى نەۋە دەدەم لە ھىلى بەرەي دوزمن تىپەرم.

نەۋ دوۋە لەسەر سەكۆكە دەچنە دەرەۋە. ھاينىش لەسەر زەۋىيەكە بەرز دەيىتەۋە، سەيرى چۈۋاردەۋرى خۆي دەكات. تەنيا نەۋ و پىغەمبەر لە گۆرەپانەكە ماۋنەتەۋە. چاۋى بە ئوسقۇف دەكەۋىت كە بە چاۋە دەپۇقىۋەكانى سەيرى نەۋ دەكات.

ھايئىرش: (دەرواى تا بېچىتە نىتو كۆشكەۋە، ئوسقۇف دەستى بەرز
 ۋەكانەۋە تا بەرەۋ دواۋەى پال پىۋە نىت)، مەن ناچمە ژوورەۋە. دەست
 بېرەۋە خودارەۋە، بېبە خودارەۋە. ئەگەر ھېشتا نەمردوۋى، لىخۇش بە. رىق
 ۋ كىنە قورسە ۋ ھى زەۋىيە. لەسەر زەۋىيەكە بە جىيى بھىلە ۋ بە بە
 سوۋكى بىرە. (ئوسقۇف ھەۋل دەدات قسە بىكات) چى؟ (ئوسقۇف
 پىندەكە نىت)، مەن خائىنم؟ راستە، ھەلبەتتە. بەلام دەزانى؟ ئەۋانېش بە
 خائىنم دەزانى. نھۇ بلى بزانم. مەن چىم كىرەۋە كە دەتوانم لە يەك كاتدا
 خىانت لە ھەمەۋان بىكەم؟ (ئوسقۇف ھەروا پىندەكە نىت)، بۇچى
 پىندەكە نى؟ يالا بزانم. (پىندەنگىيەك)، ئەۋان لىيان دەدام، بەلام مەن
 خۇشيانم دەۋىست! چەندەش خۇش دەۋىستىن. (پىندەنگىيەك)، خۇش
 دەۋىستىن، بەلام درۇم لە گەل دەكرىن. بە پىندەنگىيەكەم درۇم لە گەل
 دەكرىن. مەن پىندەنگ دەۋوم! پىندەنگ دەۋوم! دەم دەبەست، ددانەكانم
 بەسەر بەكەۋە دەگوشى، ئەۋان ۋەكو مىش ۋ كلۇ دەمىردن ۋ مەن پىندەنگ
 دەۋوم. نە دەمەى ئەۋان پىۋىستىيان بە نان بو، مەن خاچم بۇ دەمىردن.
 ۋادەزانى خاچ خوداردەمەنىيە؟! يالا، دەست بېرە خودارەۋە، ئىمە
 ھەردوۋىكان شەرىكە تاۋانىن. مەن ۋىستم لە بەدبەختى ۋ ھەژارپاندا
 ھاۋىش بىم، لە سەرما ۋ بىسەتپاندا نازار بىكىشم، بەلام نەمەتۋانى پىش
 بە مەردىيان بىگرم. ئەھا، نەمەش جوۋرە خىانەتلىكى دىكەيە، مەن پىم
 قىۋول دەكرىن كە كلىسە ھەژارە. ئىستا خۇنىيان ۋەجۇش ھاتوۋە ۋ
 دەستيان كىرەۋە بە كوشت ۋ بىر. خودا لە خۇيان توۋرە ۋ دوۋر دەخەنەۋە.
 تەنيا دۇزەخيان بە نەسىب دەبىت، سەرەتا لەم دىنپايە ۋ سەبەپنىش لەۋى
 دىنيا. (ئوسقۇف چەند ۋشەيدەكى نەزانراۋ دەھىنەتتە سەر زىمان)، دەتەۋىت

من چى بىكەم؟ دەتوانم چ بىكەم؟ چۈن دەتوانم پىنشان پى بىگرم؟
(دەچىتە كۈنچى سەكۈكە و سەيرى كۆلاندەكە دەكات)، گۆرەپانەكە پىر
لە خەلكە، بە كورسى ھىرشىيان كىرەتە سەر دەرگای خەلوەتنشینەكە.
دەرگاگە بەھىزە، تا سەر لە بەيانی ناشكىت. ھىچ كارتك لە دەست من
نايدەت. ھىچ، ھىچ! يالا پىرۆ، دەمت داخە و ئاپرەومەندانە بىرە! (كلىلىك
لە دەستى ئوسقۇف دەكەرتە خودارەو)، ئەو كلىلە چىيە؟ كامە دەرگا
دەكاتەو؟ يەكىك لە دەرگاكانى كۆشكەكەت؟ وا نىيە؟ يەكىك لە
دەرگاكانى كلىسە؟ وايە؟ دەرگای خەزىنەكە؟ وانىيە؟... دەرگای
ژىرزەوينەكە؟ بەلى؟.. ئەمە كلىلى دەرگای ژىرزەوينەكەيە؟ ئەو
دەرگايەى كە ھەموو كات قفلە؟ دەى؟..

ئوسقۇف: تونەيل..

ھاینرىش: تونەيلەكە سەر لە كوى وەدەر دىنىت؟... نا مەلى! خۇزىا
بىرى و دەم نەكەيتەو.

ئوسقۇف: لە دەرەوى شار

ھاینرىش: من ئەم كلىلە ھەلناگرمەو. (بىدەنگى)، تونىلىك لە ژىرزەوى
كلىسە دەچىتە دەرەوى شار. تۆ دەتەرت بىچم بۆ لای گۆتىز و لە
رېنگەى تونىلەكەو بىھېنمە نىو وۇرمسەو؟ بە ھىواى من مەبە.
ئوسقۇف: دووسەد كەشىش، ژيانى ئەوان بە دەستى تۆيە.

(بىدەنگى)

ھاينريش: ئەھاللا، كەوايە ھەر لەبەر ئەمە بوو پىندە كەنىست.
 گالتە جارىيەكى باشە! سوپاس، ئوسقۇف گيان، سوپاست دەكەم. يا
 ھەزارەكان كەشيشەكان دەكوژن يا گۆتتەر ھەزارەكان. يا دووسەد كەشيش
 يا بىست ھەزار ھەزار. ناي لەو كارەى كە داوتە دەستى من! بىست
 ھەزار كەسەكە زۆر لە دووسەد كەسەكە زياترەن، مەگەر وا ئىيە. قە
 لەسەر ئەو ئىيە كەشيشەك بەھاي چەند كەسى سادەيە. بىر يارەكەى لە
 دەستى منە، ھەر چۆنىتىش يىت من پەيوەستم بە كلىسەو. ئەو كلىلە
 ھەلناگرمەو. كەشيشەكان يەكسەر دەچنە بەھەشتەو (ئوسقۇف گيان
 دەدات). ... مەگەر ئەوئەى كە وەكو تۆ بە دلىكى پەر لە كىنە و رەقەر
 بىرن. دەى ئىستا خەيالت ناسوودە بوو. مائناوا. خودايا، لە گوناھى
 خوش بىە، ھەروەك چۆن من لە گوناھى خوش دەبم. من ئەم كلىلە
 ھەلناگرم، ھەر ئەوئەى كە گوتم، نا! نا! نا!

كلىلەكە ھەلدەگرت.

پىنەمبەر: (كە ھەستاوتە سەر پىي.)

خودايا حوكم حوكمى تۆيە..

دونيە ژىر و ژوور بوو!

حوكم حوكمى تۆيە!

ھاينريش: خودايا، تۆ نەفرەت لە قابىل و مىندالەكانى قابىل كرد: حوكم

حوكمى تۆ يىت. بە رەوات زانى دلى مەرقەكان بىر زىت و خوداستيان

بۆگەنى يىت و رەفتارىان گەندەل و پيس يىت: ھەر حوكم حوكمى تۆ
يىت. خودايا، تۆ ئيرادەي نەوت کرد تا لە سەر زەوى چارەنووسى من
خيانەتکردن يىت، حوكم حوكمى تۆ يىت، حوكم حوكمى تۆ يىت، حوكم
حوكمى تۆ يىت!

دەچىتە دەرەو

پىغەمبەر: لاشەكانمان بوكتين.
بوكتينەو، بوكتينەو، خودا لىرەيە!

رووناكى ديمەنەكە كەم دەيتتەو.

پەردەى دووہم

دەوروہەرى ئۆردوۋگای گۆتیز

شەوہ. لە بنەبانی سەکۆکە، دیمەنى دوورى شار بەرچاو دەکەوئت.

ئەفسەرىك بەدەر دەکەوئت و سەیری شار دەکات، ھەر لەو کاتەدا

ئەفسەرىكى دیکەیش بە دواى ئەو دیتە ژوورەوہ.

دانیشتنی دووهم

نه فسهري كان، هيرمان

نه فسهري دووهم: چي دهكهي؟

نه فسهري يهكهم: سهيري شار دهكهم كه له پريكددا بالي دهرنه هينا و
بفری.

نه فسهري دووهم: مهترسه، نافریت. نهو بهخته وهرييه به نهسيبي نیمه
ناییت. (له ناکاو دهگه پرته دواوه)، چ باسه؟

دوو پیاو تیده پهرن. به خیرایی چه پایهك دهن كه ههيكه لی كه سيني
سرتاپا مه لافه پینچی له سهر دهیئریت. ههردوو بیدهنگن. نه فسهري يهكهم
بهرو لای چه پایهكه دهچیت، گو شهیه کی مه لافه كه هه لده داته وه و دواتر
به خیرایی بهری ده دات.

نه فسهری یه کهم: بیخه ره نیتو پروباروه! خیراکه!

نه فسهری دووهم: مه گهر...؟

نه فسهری یه کهم: رهش.

ساتیک به ییده گی تیده پهریت. دوو سستهر وهری ده کهون.

نه خو شه که ده نالینیت.

نه فسهری یه کهم: سهر بکهن.

سستهره کان ده وستن.

نه فسهری یه کهم: مه گهر چیه؟

نه فسهری دووهم: زیندووه.

نه فسهری یه کهم: نهو قسانم ده گوئدا ناچن. بیخه نه نیتو پروباره کهوه!

نه فسهری دووهم: (روو له سستهره کان)، هی کام یه کهی سووپایه!

په رسداریه: خاچی شین.

نه فسهری دووهم: چند سهره! نهوه یه کهی منه، بگهرینهوه!

نه فسهری یه کهم: شیت بووی؟ بیخه ره نیتو پروباروه!

نه فسهری دووهم: من ناهیلیم پیاوه کانم وه کو توول له سه گ نه غرو بکهن.

نەفسەرەكان لە ڕووخساری یەكتری دەنۆرن. سستەرەكان بە نیگایەکی
گالنجاریانەرە سەیری یەكتری دەکەن. چەرپاکە لەسەر زەوی دادەنێن و
چاوەڕێ دەمێننەرە.

نەفسەری یەكەم: نەگەر بە زیندوویی یا مردوویی بیهێڵینەرە ئەوا
هەموو سەربازەكانی سوپا تووشی كۆلیزا دەبن.
نەفسەری سییەم: (دیتە ژوورەرە)، و ئەگەریش كۆلیزا نەگرن، ئەوا
تووشی ترس و تۆقین دەبن. زوو، بێخەرە نێو ڕووبارەكەرە!
ستەر: نا و نالە ی دیت.

ساتنك بە یێدەنگی تێدەپەریت. نەفسەری دووهم بە ڕووترشاوییهكەرە بەرمو
لای سستەرەكان دەچیت. بە توورپەییەرە شمشیرەكە ی رادەكێشیت و
شمشیرنك لە پیاو نەخۆشەكە دەدات.

نەفسەری دووهم: نیتەر نا و نالە ی نایەت. بڕۆن اسستەرەكان دەچنە
دەرەرە)، سێ دانە. لە دووینیو تا نەورۆ ئەمە سییەم كەسە.
هیرمان: (دیتە ژوورەرە) چوارەم دانە. هەر ئێستا یەكێکی دیکەیش لە
نێوهراستی نۆردووگا كەوتە سەر زەوی.
نەفسەری دووهم: سەربازەكان دیتیان؟
هیرمان: دەلیم، نێوهراستی نۆردووگا.
نەفسەری سییەم: ئەگەر من فەرماندە دەبووم، بڕیارم دەدا كە هەر نەر
شەر واز لە گەمارۆكە یێنین.

هیرمان: بەلئى، بەلام تۆ فەرماندە نیت.

نەفسەرى يەكەم: دەى، دەيت قسەى لە گەل بکرت.

هیرمان: کى بۆئى ئەوئى ھەيە قسەى لە گەلدا بکات؟ (بىدەنگى، سەبرى ئەوان دەکات)، ئىو دەسەلاتىکتان نىيە، ھەر شتیک ئەو بىلەت، جىبەجىنى دەکەن.

نەفسەرى دووھم: کەوايە کارمان ئەواو. ئەگەر تووشى کۆلیرايش نەبىن ئەوا سەربازەکانى خۆمان سەرمان دەپرن.

هیرمان: مەگەر ئەوئى کە ئەو يەكەمجار لەئىو چىت.

نەفسەرى يەكەم: ئەو؟ بە ھۆى کۆلیراو؟

هیرمان: بە ھۆى کۆلیراو يا شتىكى دیکە. (بىدەنگى)، ھەوالیان بۆ ھىناوم کە ئوسقۇفى مەزن لە مەرگى دلگران نایت.

(بىدەنگى)

نەفسەرى دووھم: من کە ناتوانم.

نەفسەرى يەكەم: ھەروا منیش. ئەوئەندە لە بىنىنى بىزارم کە ئەفرەتم لە نازاردانى ھەيە.

هیرمان: کەس داواى ھىچى لە تۆ نەکردوو. جگە لەوئى کە بىدەنگ بیت و بھىلەت ئەوانەى کە کەمتر بىزارن، کارەكەیان بکەن.

ساتىك بە بىدەنگى تىدەپەریت. گۆتیر و کاترىن دىنە ژوورەو.

همان نهو که سانه له گهل گۆتیز و کاترین

گۆتیز: هه والیکتان نییه بیدهنی؟ تهنانهت نهوهی که بلین سهربازهکان
نایان نییه تا بیخۆن؟ یا نهوهی که کۆلیرا سهربازهکانمان رهشکور
دهکات؟ داوایه کتان له من نییه؟ تهنانهت نهوهی که پاشهکشه بکهین تا
به لا و ناشووب نههاتۆته خودارهوه؟ (بیدهنگی)، واته تا نهو ناسته له من
دهترین؟

هموو بیدهنگن.

کاترین: سیرکه چلۆن تیت دهنۆرن، گیانه کهم. نهمانه تۆیان خوش
ناوت. به لامهوه سیر نییه که پۆژیک بێم و ببینم تاقانه کهوتوری و
خهنجهریک له ورگت چهقیوه.

گۆتیز: تۆ خۆت منت خوش دهوت؟

کاترین: ناقل، خودا نهکات!

گۆتیز: کهوايه دهبینی که نهتکوشتوم.

کاترین: وا بیر مه که رهوه که نه موستوه.

گۆتیز: دهزانم، تۆ خهوگهلی خوش دهبینی، به لام خهیاالی من لهم پرووه
ناسودهیه، هه رهو ساتهی که من بمرم، بیست ههزار سهرباز به سهرتا
دهدن، بیست ههزار پیایهش کهمیک زۆره، تهنانهت بۆ تۆ.

كاشىرىن: بىست ھەزار كەس لەو يەك كەسە باشتىرە كە پىقم لىيەتى.
گۆتتۇ: نەزائى ھەزم لە چى تۇيە؟ لەو پىق و نەفرەتى كە لە تۇدا
دروستى دەكەم. (روو لە نەفسەرەكان)، كى دەيەونت دەست لە گەمارۇكە
ھەلگىرم؟ سى شەممە؟ پىنج شەممە؟ يەك شەممە؟ نا، ھاپىيان، نە
سى شەممە، نە پىنج شەممە، نە يەك شەممە، بەلكو من ھەر نەمشەو
شارەكە دەگرم.

نەفسەرى دوووم: نەمشەو؟

گۆتتۇ: ھەر نىستا، (سەيرىكى شار دەكات)، پرووناكىيەكى پىنگ شىنى
كۆ لەوئ ھەيە، دەيىنن؟ من ھەموو شەوئ سەيرى دەكەم و ھەموو
شەونكىش لەم كاتەدا دەكۆژتەو. نەھاااا، نەمگوت؟ دەي، نەو شەو بۆ
سەد و يەكەمىن جار و بۆ دوايەمىن جار كۆژانەو كەيم بىنى. مالتاوا،
دەيت نەو شتانەي كە خۆشمان دەوئ بىانكۆژىن. نەوئش نەو چرايانەي
كە خەرىكە دەكۆژتەو. باشە، ديارە كەسانىك ھەن كە زوو دەخەون،
چونكە گەرەكيانە بەياني زوو لە خەو ھەستن، بەلام سەيىنىيەك لە
گۆرپىدا نىيە. شەونكى جوانە، مەگەر وانىيە؟ زۆر پرووناك نىيە، بەلام
پەرە لە نەستىرە. پاش كەمىكى دىكە مانگ ھەلدەيت. نمونەي تەواوى
نەو شەوانەيە كە ھىچ پرووداوتك پروونادات. نەوان ھەموو شتىكيان
پىشىنى كىردو، خۇيان بەدەستەو داو، تەنانت بە كۆمەلكۆژىش، بەلام
نەك بۆ نەو شەو.

ناسمان نەوندە زوولالە، بىروا دەبەخشىت كە شەو كە ھى خۇيانە. (سى
پىشەكى)، چ ھىر و دەسەلاتىك! خودايا! نەم شارە ھى منە و پىشكەشى
تۆي دەكەم. بە خىرايى ناگرى تىبەردەدەم تا بە شانازى تۆو كپە بكات

هه مان نهو که سانه له گهڵ گۆتیز و کاترین

گۆتیز: هه والیکتان نییه بعهنی؟ ته نانهت نهوهی که بلین سهربازه کان
نایان نییه تا بیخون؟ یا نهوهی که کۆلیزا سهربازه کانمان رهشکوژ
دهکات؟ داوایه کتان له من نییه؟ ته نانهت نهوهی که پاشه کشه بکهین تا
به لا و ناشورب نه هاتوته خودارهوه؟ (بیدهنگی)، واته تا نهو ناسته له من
دهترسین؟

هه موو بیدهنگن.

کاترین: سهر که چلۆن تیت دهوژن، گیانه کهم. نه مانه تو یان خوش
ناوت. به لامهوه سهر نییه که پوژیک بێم و بیینم تاقانه که وتووی و
خه نجه ریک له ورگت چه قیوه.

گۆتیز: تۆ خۆت منت خوش دهوژت؟

کاترین: ئاقل، خودا نهکات!

گۆتیز: کهوایه دهبینی که نه تکوشتووم.

کاترین: وا بیر مه که رهوه که نه مو یستوه.

گۆتیز: دهزانم، تۆ خهوگهلی خوش دهبینی، به لام خدیالی من له م پرووه
ناسودیه، هه نهو ساتهی که من بمرم، بیست ههزار سهرباز به سهرتدا
دهدن، بیست ههزار پیاویش که میك زۆره، ته نانهت بۆ تۆ.

كاترين: بىست ھەزار كەس لەو يەك كەسە باشتە كە رېقم لىيەتى.
گۆتتېز: ئەزانى ھەزم لە چى تۆيە؟ لەو رېق و نەفرەتى كە لە تۆدا
دروستى دەكەم. (روو لە ئەفسەرەكان)، كى دەيەوتت دەست لە گەمارۆكە
ھەلگرم؟ سى شەممە؟ پىنج شەممە؟ يەك شەممە؟ نا، ھاورپيان. نە
سى شەممە، نە پىنج شەممە، نە يەك شەممە، بەلكو من ھەر نەمشەو
شارەكە دەگرم.

نەفسەرى دووھم: نەمشەو؟

گۆتتېز: ھەر ئىستا، (سەيرىكى شار دەكات). پرووناكىيەكى رەنگ شىنى
كۆلەوى ھەيدە، دەيىنن؟ من ھەموو شەوى سەيرى دەكەم و ھەموو
شەونكىش لەم كاتەدا دەكۆژتەو. نەھاااا، نەمگوت؟ دەي، ئەو شەو بۆ
سەد و يەكەمىن جار و بۆ دوايەمىن جار كۆژانەو كەيم بىنى. مائىناو،
دەيىت ئەو شتانەي كە خۆشمان دەوتن بىانكۆژىن. نەوھىش ئەو چىرايانەي
كە خەرىكە دەكۆژتەو. باشە، ديارە كەسانىك ھەن كە زوو دەخەون،
چونكە گەرەكيانە بەيانى زوو لە خەو ھەستن، بەلام سەيىنىيەك لە
گۆرپىدا نىيە. شەونكى جوانە، مەگەر وانىيە؟ زۆر پرووناك نىيە، بەلام
پەرە لە نەستىرە. پاش كەمىكى دىكە مانگ ھەلدەيت. نمونەي تەواوى
ئەو شەوانەيە كە ھىچ پرووداوتك پروونادات، ئەوان ھەموو شەونكىيان
پىششىنى كىردووە، خۆيان بەدەستەو داو، تەنانەت بە كۆمەلكۆژىش، بەلام
نەك بۆ ئەو شەو.

ئاسمان ئەوئەندە زوولالە، بىروا دەبەخشىت كە شەو كە ھى خۆيانە. (بى
پىشەكى)، چ ھىز و دەسەلاتىك! خودايا! نەم شارە ھى منە و پىشكەشى
تۆي دەكەم. بە خىرايى ناگرى تىبەردەدەم تا بە شانازى تۆو كۆپە بىكات

(روو له نه فسره كان). كه شيشيك له وۇرمسه وه پاي كرده وه و دهيه وئت
بمانباته شاروه. نه فسر (نولرش) ايش خهريكه لپرسينه وهيه له گه لدا
ده كات.

نه فسره سييه م: ناي!

گوئتر: چي؟

نه فسره سييه م: من خهزم له خائنه كان نييه.

گوئتر: واي، من ده يانپه رستم.

قوماندار و سهربازك كه هايترشيان وهبر خويان داوه، ديتنه ژووره وه.

هەموو کەسەکان لە گەڵ ھاینریش و نەفسەر

ھاینریش: (خۆی بەسەر پێھەکانی گۆتتێردا دەدات)، نەشکەنجەم بێدەن!
نینۆکەکانم دەربکێشن! زیندوو زیندوو پێستم کەوڵ بکەن!

گۆتتێر دەکەوتتە قاقای پێکەنین.

گۆتتێر: (لە بەرامبەر کەشیش چۆک دادەدات)، دڵ و پریخۆلەت دەرھێنام!
بە چوار تەگەرەو بەمبەستەنەو! پارچە پارچەم بکەن! (ھەلەستێتەو)،
باشە، تەلیسمە کە شکا. (روو لە نەفسەر)، ئەمە کییە؟
فەرماندە: ھاینریشە، پێشنووتی وۆرمس، ھەر ئەو کەسە ی کە دەیویست
شارەکە بدات بە دەستمانەو.

گۆتتێر: دە ی مەگەر..؟

نەفسەر: ئیتەر نامادە نییە قسە بکات.

گۆتتێر: (بەرەو لای ھاینریش دەچێت)، بۆچی؟

نەفسەر: دەلێت ڕوانگەی خۆم گۆڕیو؟

نەفسەری سییەم: ڕوانگە گۆڕین! نافەرین! ددانەکانی بکێشن! بربەرە ی
پشتی ورد و خاش بکەن!

ھاینریش: ددانەکانم بکێشن! بربەرە ی پشتم ورد و خاش بکەن!

گۆتیز: لەو دیزەییە! (روو لە ھاینریش)، بۆچی دەتووست شارە کە
بەدیت بە دەستمانەو؟

ھاینریش: بۆ پزگاربوونی کەشیشەکان کە خەلکی عەوام دەیانەوێت
بیانکوژن.

گۆتیز: نە ی بۆچی پەشیمان بوویەو؟
ھاینریش: چاوم بە قەدوگیپالی سەربازەکانتان کەوت.
گۆتیز: نێ؟

ھاینریش: لەو قەدگیپالانە زۆر شت دەوێتەو.

گۆتیز: چ شتیکیان لێ دەوێتەو؟
ھاینریش: لە دەستیان دێت کە بۆ بەرگرگرتن لە کوشتنی چەند کەسێک،
بەسە ھۆی کۆمەڵکوژی خەلکی.

گۆتیز: مەگەر تا ئێستا قەد و گیپالی سەربازەکانی منت نەبینیبوو؟ تۆ
خۆت چاک دەتزانێ کە بۆنی خێریشیان لێو نایەت؟
ھاینریش: نەمانە لە کەسانی دیکە خراپترن.

گۆتیز: بەھ، ھەموو سەربازەکان وەکو یەکن. چاوەڕێی ئەوە بووی کێ
لێرە ببینیت؟ فریشتەکان؟

ھاینریش: مەرفەکان، و من دەتووست داوا لەو مەرفانە بکەم تا خۆنی
خەلکی دیکە نەپێژن. ئەگەر سوتندیان بۆ خوداردبام دەستدرێژی نەکەن
سەر گیانی دانیشتوانی شار، تا ئێستا چووبوونە نێو شارەو.

گۆتیز: کەوا بە تۆ باوەڕت بە بەلێنی من ھەبوو؟
ھاینریش: بەلێنت؟ (سەیرنکی دەکات)، تۆ گۆتیزیت؟
گۆتیز: بەلێ..

هاینریش: گومانم... گومانم ده کرد که بتوانم باوهر به بهلینه کت بکهم.
گۆتیز: (به سهر سوورمانه وه) به بهلینه کهم؟ (بیتهنگی) که وایه بهلینه کت
ده ده می. (هاینریش بیتهنگه)، نه گهر بمانبه یته نیو شاره وه، سوئندت بۆ
ده خۆم خه لکی شار پارتزم.

هاینریش: چاوه پروانی نه وهت هدی به که باوهر به بهلینه کت بکهم؟
گۆتیز: مه گهر مه بهستیکی وات نه بوو؟
هاینریش: نه ری، به لام بهر له بینینی تۆ.

گۆتیز: (ده که ویته پیکه نین) نه ری، ده زانم، نه وانه ی که چاویان به من
ده که ویته زۆر به که می باوهر به پهیمان و بهلینم ده که ن. گومان ده که م
که له گیپالم دیاره که ناوه زم هیته بر ده کات تا وه فام بۆ بهلینه کهم
نه یته! به لام گۆتم لیبگره بزانه چی ده لیم: بهلینه کهم قبول بکه.. ههر
بۆ تاقیکردنه وه! ته نیا بۆ نه وه ی بینینی که چی پرووده دات... ههر چی
یته من مه سیحیم. نه گهر سوئندت به ته ورات و نینجیل بخۆم، چی؟
گه مزه ییانه باوهر به بهلینه کهم بکه! مه گهر نیوه که شیشه کان، له سه رتان
نییه که سه خراپه کان بۆ کاری باشه ریتوتنی بکه ن؟

هاینریش: تۆ، ریتوتنی تۆ بکه م؟ دلت زۆر ناز و عیشه ده کات!
گۆتیز: که وایه تۆ من ده ناسیت؟ (به پیکه نینه وه سه یری ده کات)، هه موو
برۆن.

نه فسه ره کان و کاترین ده چنه ده ره وه.

گۆتیر و ھاینریش

گۆتیر: (بە جۆرە دلۆقانییە کەوێ،) ئارەقەت کردوو، چ ئازارتک دەکێشیت!
ھاینریش: ئەک زوھا کە دەیت! ئەوانی دیکە نازار دەکێشن، ئەوەک من.
خودا وای وێستوو کە ھەموودەم لە بیرى نازارى کەسانی دیکەدا بێم.
بەلام خۆم ھەست بە نازار نەکەم، بۆچی سەیرم دەکەیت؟

گۆتیر: (ھەروا بە دلۆقانییەو)، منیش ھەر ئەم قەلەفەتە ساختەیدم
ھەبوو. تۆ دەبینم و پەحم بە ھالی خۆم دەکەم: من و تۆ لە قوماشینکین.
ھاینریش: درۆیە! تۆ براکەت دا بە دەست دوژمنەو، بەلام من پیاوێکەم
نادەم بە دەستەو.

گۆتیر: ئەمشەو دەیان دەی بە دەستەو.

ھاینریش: نە ئەو شەو و نە ھیچ کاتێکی دیکە.

(بەدەنگی)

گۆتیر: (بە دەنگێکی بێ باوەخانەو)، ئەو ھەزارەکان گەرەکیانە چی
لە گەل کەشیشەکان بکەن؟ لە قەناریان دەدەن؟

ھاینریش: (بە ھاوارکردنەو)، بێسەرەو! (بە خۆیدا دێتەو)، عاقیبەتی
شەر ھەر نەمەیدە؟ من لە کەشیشینکی لاواز زۆتەر نیم و ناتوانم بەر بەم
کارساتە بگرم.

گۆتیز: فېلبازى چۇغل! ئەو شەو ژيان و مەرگى بېست ھەزار كەس بە دەستى تۆيە.

ھايىرىش: مەن ئەم خۇداستەم ناوئىت. ئەمە لە لايەن شەيتانەۋەيە.
گۆتیز: تۇ ناتەۋىت، بەلام ھەتە. (ھايىرىش ھەلدەت)، ھۇا چ دەكەي؟
نەگەر پابكەيت، واتاي ئەۋەيە كە بېرىرى خۆت داۋە.

ھايىرىش دەگەرپتەۋە، سەيرى دەكات و دەكەۋىتە پىكەنەن.

ھايىرىش: تۇ راست دەكەي. چ پابكەم و چ خۇم بىكۇزم، بە ھىچ شوتنىك ناگەم. ئەمانە ھەموۋىان جۆرە يىندەنگىيەكن. مەن بوۋمەتە ھەلبۇزىرداۋى خۇدا.

گۆتیز: ۋاباشترە بلىنى كە ۋەك مەشك كەۋتۋىۋەتە داۋەۋە.

ھايىرىش: جىۋاۋازى نىيە، ھەلبۇزىرداۋ كەسپكە كە دەستى خۇدا بەرەۋ
گۆشەي دىۋارنىك پالى پىۋە دەنىت و پىنگەي ھەلاتنى بە پۋوۋىدا
دەبەستىت. (يىدەنگى)، خۇدايا، بۇچى مەنت ھەلبۇزارد؟

گۆتیز: (بە نەرمى)، ساتى مەرگ ھاتۋەتە پىشەۋە. دەمەۋىت ئەو
ساتەت بۇ كورت بىكەمەۋە. رىنگەم بەدە يارمەتەيت بەدەم.

ھايىرىش: تۇ يارمەتەيم بەدەيت، تۇ؟ ئەو شوتنەي كە خۇدا يىدەنگە؟
(يىدەنگى)، راستىت دەۋىت، درۇم كەرد، مەن ھەلبۇزىرداۋى خۇدا نىم،
بۇچى بىم؟ كى ناچارى كەردم تا لە شار يىمە دەرەۋە؟ كى ۋەكالىتى
ئەۋەي پىداۋم كە بىم بۇ لاي تۇ؟ ھەقىقەتەكە ئەۋەيە خۇم خۇم
ھەلبۇزاردۋەۋە.

كائىنك كه دههاتم بۆ لات تا داواي نهمانى براكانست لى بكم، دنيا
بووم لهوى ناتوانم ودهستى بىتم. شهرهنگيزى قهد و گيپالهكانى نيوه
نهبوو كه پەشيمانيان كردمهوه، نهوه حەقيقەتى بارودوخە كه بوو.

نارهزوم دهخوداست خراپه بكم، بهلام كه چاوم پىتان دهكهوتت به راستى
بۆم روون بووهوه كه بهراستى دهمهوتت خراپه بكم. نايا دهزانى كه رق و
نهفرتم له ههزارهكان ههيه؟

گووتير: نهري، دهزانم.

هاينريش: بۆچى كه دهستميان بۆ درنژ دهكم، لىم دوور دهكهونهوه؟
بۆچى ههموودهم نهوهنده نازار دهكيشن، كه من ناتوانم هينده بىكىشم؟
خودايا، بۆچى به رهوات زانيوه كه ههزارهكان ههبن؟ كه نيستايش هه
بۆچى منت به راهيب نهخولقاند؟

له گوشهى خهلوتهنشين، تنيا تايبەت به تۆ دهبووم، بهلام تا نهو
كانەى خەلكى له برساندا دهمرن، چۆن دهتوانم تنيا تايبەت به تۆ بىم؟
(روو له گووتير)، من هاتبووم تا بىاندهم به دست تۆوه و هيوادار بووم
ههمويان بيسهروشوتن و ويران بكەى تا منيش بتوانم نهوه لهبىر بكم كه
نهوان هەرگيز ههبوونه.

گووتير: دهى، كهوايه؟

هاينريش: هيچ، تنيا روانگەم گوپيوه، تۆ ناچيته نيو شارهوه.
گووتير: نهى نهگەر وىستى خودا وا بووييت كه تۆ بمانبهيته نيو شارهوه،
چى؟ لۆكهى له گونيانت دهريينه، كهشيش: نهگەر بىدهنگ ييت، نهو
شهو كهشيشهكان دهمرن، نهمه روون و ناشكرايه. بهلام با بچينهوه سه
باسى ههزارهكان:

وا ده زانی رزگاریان دهیئت؟ دهست له گه مارۆ هه لئاگرم، تا مانگیکی
دیکه، هه موویان له ورۆمس له برساندا دهمرن. کهواته باسدکه نهوه نییه
که مهرگ و ژیانی نهوانت له دهسته، به لکو دهیئت له نیتوان دوو مهرگدا
یه کینکیان بۆ هه لبریزیت. هه ی بێ وێژدان، مهرگه خیراکه یان بۆ
هه لبریزه. ده زانیئت سوودی بۆ نهوان چیه؟ نه گهر نهو شهو بهر له وهی
که شیشه کان بکوژن، بهمرن، دهستیان به خورتی نارپهوا سوور ناییئت و
هه موویان دهچنه به هه شتهوه.

به دهه له مهیش، بۆ نهو چهنده هه وتروهی که مۆله تیان ده دهیئت،
هه موویان نه غرۆ له گوناهدا پهوانه ی دۆزهخ ده کهیئت. گه مژه مه به،
که شیش. شهیتان خه ریکه رارات ده کات که ژیانی زه وینیان پهاریت و
دهرفه تیان هه ییئت و نه فره تی نه به دی بۆ خۆیان دهسته بهر بهکن.
(وهستانیك) پیم بلی چلۆن ده کرتت بهچینه نیتو شاره وه؟
هاینریش: تۆ بوونت نییه.

گۆتیر: ها؟

هاینریش: تۆ بوونت نییه. قسه کانت بهر له وهی بهچنه نیتو گونکانمه وه،
کپ ده بهنه وه و دهمرن، په ووخسارت له و په ووخسارانه نییه که به کرتت به
په وژی په ووناك بهیئریت.

ههر شتیك بلی یئت، من پیشت دهیزانم و هه موو په فتاره کانت پیشت
دهخوتنه وه. تۆ نه فره ینراوی زهینی منی و نه وه منم که هزر و بیرت
دیاری ده کهم. ههر شتیك من ده بیینم، له دنیای خه یالدایه. هه موو شتیك
مردوه و هه وا تامی خه وی لی دیت.

گۆتتیز: كەوايە منىش خەو دەيىنم، چونكە وەھا بە وردى پىششىنى
بىر كۆرۈنەۋەكەنت دەكەم كە ئىتر لە بىستىنى قسەكەنت، تاقەتم نامىتت. نەۋ
دەيتت بىيىن كە من ھاتوۋمەتە خەۋنى تۆۋە يا تۆ ھاتوۋمەتە خەۋنى
مەۋە.

ھايىرىش: من لە شار نەچۈۋمەتە دەرەۋە! نەۋىم بەجى نەھىشتوۋە! ئىتە لە
بەرامبەر نەخشى دىۋار و بى ھوۋدەيىدا ۋەستاۋىن و پۇل دەگىرىن.
ھۆى، زماندەت، پۇقەى پۇلەكەت بىكە. ناي پۇلەكەت فىر بوۋىت؟
پۇلى من نەۋىيە كە بلىم: نا! نا! نا! تۆ قسە ناكەى؟ نەمانە
ھەمۋى پارايىيەكى سادە و ناسايىيە و ھەقىقەتتىكىشى نىيە. نۆردوۋ و
چادرگەى گۆتتیز بە من چى؟ (شار نىشان دەدات)، خۆزىا نەم چرايانە
دەكۆزانەرە!

خۇ من لەنىۋ شارم، نەى نەم دىمەنە چىيە؟ (بىندەنگى) پارايىيەك
لەگۆرئىدايە، بەلام من نازانم لە كۈنىيە. (روو لە گۆتتیز)، نەۋ شتەى بۆم
پۈۋن و ناشكرايە، نەۋىيە كە نەۋ شەۋ شەيتان خۆيم بۆ دەرەخات، ھەر
كە دەمەلاسىيەكى بۆ كىردم، شانۆگەرىيەكەمان بە سەماى مردوۋەكان
دەست پىدەكات.

گۆتتیز: تۆ تا ئىستا شەيتانت بىنيۋە؟

ھايىرىش: زياتر لەۋەى كە تۆ دايىكتت بىنيۋە.

گۆتتیز: ناي من لەۋ دەچم؟

ھايىرىش: تۆ، چارەپەشى بەدبەخت؟ تۆ گالتەجارى.
گۆتتیز: گالتەجارى؟

ھايىرىش: بەلى، ھەموو دەم گۆسارتىمىيەك (گالتە جارىك) ھەيە و
رۆلەكەي نەۋەيە كە لاسايى من بىكاتەۋە و لاسارىم لە گەلدا بىكات.
(دەستانىك) من بىردەمەۋە.

گۆتتۇ: چى؟

ھايىرىش: من بىردەمەۋە. دواھەمىن چىراي شار كوزايەۋە. مەلۇتكە
(شەۋدېتۇ) سى نەھرىمەنى وۆرمىس لەنىۋ چوو. خىراكە! تۆش زۆر بە
زويى لەنىۋ دەچى و ئەم واز وازىيە گالتە جارىيانە كۆتايى پى دىت.
شەۋ، تارىكى ھەموو شوتنىكى تەنىۋە. چ ئارامىيەك!

گۆتتۇ: بلى، كەشىش، بلى. ئەۋ شتەي كە تۆ دەتەۋىت بىرى لى
بىكەيتەۋە، دەيزانم.

سالىك پىش ئىستا بوو.. ئەرى، برا، باش لەبىرمە: ۋەك چۆن تۆ دەتەۋىت
شەۋ بىخىزنىتە مىشكىتەۋە، مىش بە ھەمان شىۋە دەمويست ئەۋە بىكەم.

ھايىرىش: (ورنگە ورنىك دەكات)، لە كوي لە خەۋ ھەلدەستم؟

گۆتتۇ: (لە پرىكدا پىدەكەنىت)، تۆ بىتدارى، دېدۇنگىچى، و خۆشت
دەزانى. ھەموو شتىك راستىنە. سەيرىم بىكە، دەستم لىدە. من لە گۆشت
و ئىسقانم.

سەيركە، خەرىكە مانگ ھەلدىت و شارە نەھرىمەنىيەكەي تۆ لە زىر
رەشايدا دەر دەكەۋىت. سەيرى بىكە، ئايا نەمەيش خەۋن و خەيالە؟ نا،
برا! ئەم كىۋە راستەقىنە، ئەم كۆشك و خەسارە خەقىقەتى ھەيە، ئەمە
شارىكى راستىنە بە دانىشتوانىكى راستەقىنەۋە. تۆيش دۇخمانىكى
راستىنى.

ھايىرىش: كەسنىڭ دۇخمانە كە خىانەت بىكەت و تۇ ھەر چىيەك بىكەت
من خىانەت ناكەم.

گۆتتۇ: كەسنىڭ خىانەت بىكەت دۇخمانە و تۇ خىانەت دەكەيت. بەلى،
گىانە. تۇ لە سىزە كە دۇخمانى.

دوۋ گروپ لە بەرامبەر يەكتىدا وەستاون كە بانگەشەى ئەو دەكەى
سەر بە ھەردوۋكىيانى. كەواتە تۇ دوۋلاۋەرى دەكەى، كەواتە تۇ بە دوۋ
زمان بىر دەكەيتەو. بە زمانى لاتىنى كلىسە، رەنج و ئازارى خەلكى
ھەزار بە (ئەزمون) ئاۋدەبەى و بە زمانى ئەلمانىش پىتى دەلەيت
(زولم).

ئەگەر تۇ بىمەيتە نىو شارەو، ئاۋنىشانىك بە ئاۋنىشانەكانى دىكەتەرە
زىاد ئايت. تۇ ھەمان ئەو دۇخمانە دەيت كە ھەيت و بەس. دۇخمانىك
كە خىانەت دەكات، ئەو دۇخمانەى كە پلە و پاىەى خۆى قبول كىدوۋە.
ھايىرىش: ئەگەر من ئەو قسانەم دەدەوى ئەھاۋىشتىبايى، لە كوى
فەريان دەبوۋى؟

گۆتتۇ: لەوۋە كە منىش دۇخمانە. (يىدەنگىيەك)، من بەو رىنگەبەدا
رۇشتوۋمە كە نىستا تۇ دەتەۋىت پىيدا تىپەرىت. لە گەل ئەۋەشدا
سەيرم بىكە، ئايا قەد و گىپالەم شاد و كراۋە نىيە؟

ھايىرىش: ھۆكارەكەى ئەۋەبە كە تۇ پەيرەۋىت لە سىرۋىت كىدوۋە.
ھەمۇر زۇلەكان خىانەت دەكەن، ئەمە روۋن و ئاشكرايە، بەلام من زۇل
نىم.

گۆتتۈ: (دەيەوى لىنى بدات، بەلام بەسەر خۇيدا زال دەيت)، يىشك
نەوانەى بە من دەلەن زۇل، دەرفەتى دۇوبارە گۆتتەوۋەى نەو وشەيدەيان
نايت.

ھايىرىش: زۇل!

گۆتتۈ: كەشيش، كەشيش گيان، عاقل بە، ناچارم مەكە گۆتەكانت
بېرم، نەو كە زمانت نابرم، سوودى بېرىنى گۆنكانت لە چىدايە؟
(لەناكار لە باوۋەشى دەگرت و ماچى دەكات)، سلاو، برا بچووكەكەم،
سلاو لە زۇلئىكەوۋە بۇ زۇلئىكى دىكە! ئاخىر تۇيش زۇلئىت! بۇ
دروستکردنى تۇ، پرووحانىيەت لەگەل ھەزارىدا جووت بوونە. چ
غەيشىكى مۇناوى!

(بىدەنگىيەك)، ھەلبەت كە زۇلەكان خىانەتكارن، نەى نەگەر خىانەت
نەكەن، چ بىكەن؟ من زۇلى دايكەزام، لە بىنەرەتدا ھاوۋەشى دز و
ھاوۋى كاروانم، دايكم لەگەل پەغىبەتتىكدا خەوت و منى خستەوۋە.
نىستا من لە دوو رەگەزەوۋە كەوتوۋمەتەوۋە كە دانوۋيان پىكەوۋە ناكولت.
ھەر يەكەيان نەفرەت لەوى دىكەياندا دروست دەكات، وا بىر مەكەوۋە كە
چانس و قىسمەتى تۇ لە ھى من چاكتىر بوۋە، تۇ نىوۋە كەشيشىكى كە
لەگەل نىوۋە ھەزارىكدا ناۋىتە بوۋى.

تۇ ھىچ كات كەسىكى تەواۋ نىت. نىمە ھىچ نىن و ھىچمان نىيە.
ھەموۋ مىندالە ھەللازاكان دەتوانن بە خۇپايى سوود لە زەوى ۋەرىگرن،
بەلام من و تۇ نا. من لە مىندالىيەوۋە، دىيام لە كۈنى دەرگاۋە سەير
كردوۋە، دىيا ھىلكەى مىشكىكى جوان و پىيانەيە كە ھەر كەسەوۋە

تيايدا شوتن و پلەيەكى ھەيە، بەلام دۇنيات دەكەمەۋە كە من و تۆل
نيتو ئەو دۇنيادە نىن. نىمە لە دەرەۋەين و بىنگانەين.
ۋەرە ئەو دۇنيادە كە ناھىلن بېچىتە ناۋى، توۋر بەد! خراپە بىكە تا بزانىت
چەندە سووك و ناسوۋدە دەيىت! (قوماندارنىڭ دېتە ژوۋرەۋە) چىت
دەۋى؟

قوماندار: نىردراۋى نوسقۇفى مەزن ھاتوۋە.

گۆتتېز: با يىت.

قوماندار: ھەۋالى نوتى ھىناۋە، دوژمن ھەۋت ھەزار كوژراۋى داۋە و
تارومار بوۋە.

گۆتتېز: نەى براكەم؟ (قوماندار دەيەۋىت بە گونىدا بېچىتتېت)، نىزىك
مەكەۋە، بە توۋندى بلىج.
قوماندار: كىتراد مردوۋە.

لەم كاتەدا، ھائىرىش بە وردى سەرنجى گۆتتېز دەدات.

گۆتتېز: دەى، لاشەكەيان دۆزىۋەتەۋە؟

قوماندار: بەلىج.

گۆتتېز: لە چ دۆخىكدا بوۋە؟ ۋەلام بەدەۋە!

قوماندار: لەت لەت.

گۆتتېز: بە ھۆى شمشىرەۋە؟

قوماندار: گورگەكان.

گۆتتېز: چ گورگىك؟! مەگەر گورگ ھەيە؟!

قوماندار: له دارستانی (نارنهایم) ..

گوتیتز: باشه، به سه. خۆم ده گه مه گیانیان و به هه موو پیاوه کانه وه
هیرشیان ده که مه سه. پیتستی هه موو گورگه کانی نارنهایم که ول ده که م.
برژا! (قومانداره که ده چیتته ده وه. بیدهنگیه ک)، زوو مرد، گورگه گان
له ت له تیان کردوه، به لام ده بینى: که من پیده که نم.

هاینریش: (به هیورییه وه)، بۆچی خیانه ت لیکرد؟

گوتیتز: چونکه من هه زم له وهیه کاره کان کۆتاییان پی بیت. که شیش، من
پیاونکی باش و پینگه یشتووم. زۆلیه تی من دایکزییه، به لام ناویشانی
جوانی (براکوژی) ییه که م به نه مانه تی هیمه ت و توانای خۆمه وهیه.
(بیدهنگی)، نیتر نیستا هی منه، هی خۆم به ته نیا.

هاینریش: چی هی تویه؟

گوتیتز: خانه دانی (هایدنشتام)، کۆتایی پی هات، بنه ماله ی هایدنشتام
کۆتایی پی هات، هه موویان به من کۆتاییان پی هات، هه له
(ئالبرت) وه بگره که سه رزنجیری نه م بنه ماله یه بوو تا کیتراد که
دواهه مین میراتگریان بوو. که شیش سه یرم بکه. من بوومه ته گۆرستانی
بنه ماله که م، بۆچی پیده که نی؟

هاینریش: سه رتا وام بیر ده کردوه که نه و شه و ته نیا که سینکم که شه تیان
ده بینم، به لام نیستا گومانم له وه هه یه که هه ردوو کمان بیبینین.

گوتیتز: من به ریشی شه تیان پیده که نم! شه تیان پیشوازی له رۆحه کان
ده کات، به لام یه کینکی دیکه نه فره تی نه به دییان لی ده کات. من جگه له
خودا که س به شایه نی هافرکی (هاوبه شی) نازانم. دۆزه خییه کان و

بەھەشتىيەكان پەيۋەستىن بە ھۆكۈم و بىر يارى ئەۋەتە. كەشىش، خۇدا
دەمبىيىتى، دەزائىتى من بىراكمەم كۈشتۈۋە و خۇن لە دلى دەچۆرىت.
بەلى، خۇدايە، من كۈشتۈۋە. دەتۈنى چىم لە گەل بىكەي؟ من تۈۋشى
قېزەۋىتىن گۇناھ بۈۋەتە، بەلام خۇداي دادپەرۋەرى گەۋرە لە
سزاكانى من دەستەۋەستانە، زىاتر لە پانزە سالە نەفرەتى لىكردۈۋەم، دەي،
بۇ نەۋرۋىش بەسە. ئىتر ئىستا نۆرەي جەژن و خۇشىيە. دەۋەۋىت
شەراب بىۋىش و شادى بىگىرەم.
ھانىرىش: (بەرەۋى پروى دەچىت) بىگرە!

كىلىك لە گىرفانى دەردىنىت و بەرەۋى لاي درىژى دەكات.

گۈتتېز: نەمە چىيە؟

ھانىرىش: كىلىيە.

گۈتتېز: چ كىلىك؟

ھانىرىش: كىلى شارى ۋۇرمىس.

گۈتتېز: پىموت كە بۇ نەۋرۋى بەسە. من بىراكمەم كۈشتۈۋە! ئاقل، خۇ
مىۋە ناتۈنىت ھەمۈۋى پۇژىك بىراكمەي بە خاك بىسپىرت. مافى ئەۋەم نىيە
كە ئەۋ شەۋ تا سەي بىكەمە پىشۋو؟

ھانىرىش: (لە شىۋەي ھىرشكردن، بەرەۋى پروى دەچىت) ترسنۇك!

گۈتتېز: (دەۋەستىت)، ئەگەر ئەۋ كىلى ھەلگىرم، ئاگر لە ھەمۈۋى شىك
بەردەدەم.

ھاینریش: لە کۆتایی ئەم دۆلە، گاشەبەردیکی سپی گەورە ھەیە. لە
خودارەوی کونیک ھەیە کە بە زبڵ و خاشاک داپۆشراوە. دەروێش نێو
نۆیلتیکەو و دەچنە پێش تا دەگەنە دەرگایەک کە بەم کلێلە دەکڕێتەو.
گۆتیز: بەد بەد ھەزارەکان چەندیان خوێش دەوێت! چەندە پیرۆز
دەکن!

ھاینریش: نێر پەيوەندی بە منەو نییە. من ون دەم، بەلام ھەزارەکانم
بە تۆ دەسپێم، زۆل، نێر نۆرە تۆیە کە ھەلبژێرت.
گۆتیز: نێستا نەتە گوت کە چاوت بە ھەیکەلی من کەوت..
ھاینریش: بە تەواوی نەمبیینبوو.

گۆتیز: و نێستا چ دەبینی؟

ھاینریش: دەبینم کە لە خۆت تۆقیوی و ترست لە خۆت ھەیە.
گۆتیز: راستە، بەلام غافل مەبە! پانزە سالە کە من لە خۆم دەترسم،
بەلام چی؟ مەگەر تێناگەیی کە من بۆ ئەو زیندووم تا خراپە بکەم؟
کلێلە کەم بەدە. (کلێلە کە وەرە گرت) زۆر باشە کەشیش، تۆ تا کۆتایی
درۆت لە گەل خۆتدا کرد. وات دەزانی کە دەتوانی بە فرت و فیل
خیانەتەکت لە چاوی خۆت بشاریتەو، بەلام دووبارە خیانەتت کردووە و
کێنرادت دایە دەستی دوژمن.

ھاینریش: کێنراد؟

گۆتیز: ناسوودە بە، تۆ وا لە من دەچی کە بۆ ساتیک تۆم لە گەل
خۆمدا بە ھەلە ھاتە پێش چاوان.

دەچیتە دەرەو.

په رده ی سییه م

له چادرگه ی گوتیز.

له درگای خیمه کوه، زور له دووره دیمه نی شار له ژیر شوقی
مانگه شه ودا بهر چاو ده که ویت.

دانیشتنی شه شه م

هیرمان، کاترین

هیرمان دیته ژووره وه و ههول ددهات تا خوئی له پشت تهخته
سه فهره ییه که ی گوتیزه وه بشارتته وه. سهر و جهسته ی بزر دهییت، به لام
سمتوله گه وره کانی به دهره وهن.

کاترین دیته ژووره وه، نیزیك دهییتته وه و له قه یه کی تی ده وه شینیت.
هیرمان به توقاوی له شوینی خوئی راده په رییت.
کاترین راده کاته دواوه و پیده که نییت.

ھېرمان: نەگەر دەنگىگىمىز بېتە دەردە... ..

كاترىن: نەگەر دەنگىم لېتە بېتە، تۆ دەگىرگىن و لە دارت دەدەن، كەوايە
باشترە قىسە بىكەين. دەتەوتت چى لەگەل بىكەي؟

ھېرمان: ھەي سەلېتە، نەگەر تۆ خوتىن لە رەگەكانت گەراپا، نەو
كارەي كە من دەتەوتت لەگەلېدا بىكەم، زۆر لە مېژ بوو تۆ تەواوت
كردەبوو. يالا.. بېرۆ بە داۋاي كارى خۆت بىكەو و سوپاسى خودا بىكە كە
كەسكى دىكە كراۋەتە بەرپىسى نەو كارە، تىنگەيشتىت؟

كاترىن: نەگەر نەو بىرەت، چارەنوسى من چى لېدېت؟ ھەموو
سەربازەكان بەسەر مىندا دەدەن.

ھېرمان: نېمە يارمەتيت دەدەين تا را بىكەت.

كاترىن: پارەيشم دەدەنى؟

ھېرمان: كەمىك پارەيشت دەدەينى.

كاترىن: مارەيى خۆم بىدەنى تا بېچمە نېو دېر و دىنيا لە خۆم ھەرام بىكەم.
ھېرمان: (پېدەكەتت) لەنېو دەير، تۆ؟ نەگەر دەتەوتت بە ھاۋىەشى ژيان
بەسەر بەرېت، مۆچىيارى ئەۋەت پى دەكەم كە بېچىت بۆ تىياترۇخانە، بەو
توانايدى كە لە نېو لىنگەكانتدا ھەيدە، ۋەسەر زىر دەكەويت. يالا، بېرىيارى
خۆت بەدە، من تەنبا داۋاي ئەۋەت لېدەكەم بېدەنگ بېت.

كاترىن: لەم ساتە بەدۋاۋە دلىيا بە، ھەر چۆنىك بېت ناشكرات ناكەم،
بەلام ئەۋەي كە رىنگەي ئەۋەت بىدەنى تا سەرى بېرىي.. جارئ با
بزانين چ دەيت.

ھېرمان: با بزانين چ دەيت؟

كاترين: فرماتىدە، بەرژھومىدى من و تۆۋەنكە ئىيە. شەرافىتى
پىياۋەكان بە ئوۋكى شەمشىر ۋە دەست دېتەۋە. بەلام من.. ئەم پىياۋە ھەر
شەتتىكىم لى بىكەت، چاكىۋىنەۋەم مەھالە. (يىتەنگى) ئەۋ شەۋ ئەم شارە
داگىر دەكرىت، شەپ كۆشايى پى دىت ۋ ھەمىۋ دەگەپتەۋە پى
مالەكانىيان. ئەۋ دىت لىدەپرسىم چ بىپارىنكى لە بارەى مەۋە داۋە. ئەگەر
بىھەۋىت بىھىلەتەۋە..

ھىرمان: گۆتېر بىھىلەتەۋە؟ شەت بوۋە.. تۆى بۇ چىيە؟

كاترين: ئەگەر من بىھىلەتەۋە، دەستت ناپىگاتى.

ھىرمان: ئەى ئەگەر ۋازت لى يىتە؟

كاترين: ئەۋ كاتە گۆتېر دەيتە ھى تۆ. ئەگەر من ھاۋارم كىرد: (خوت
ۋات ۋىست، تا چاۋت كۆرە يىت)، لە كوۋنەكە ۋەرە دەرەۋە ۋ ھەرچىيەكت
ۋىست پى بىكە.

ھىرمان: ئەۋاندى كە گوت، بۇ من پولىنكى قەلب ناھىتن. ھەزم لەۋە
ئىيە پىلانەكەم بەسترايتەۋە بە ھاۋنامىزى تۆ ۋ گۆتېرەۋە.

كاترين: (كە كەمىك پىشتىر سەيرى دەرەۋەى دەكرى)، باشە، كەۋا يىت
ھىچ چارە ئىيە، جگە لەۋەى كىرئۆش دادەى ۋ داۋاى بەخشىنى لى
بىكەى: ۋا دىت.

ھىرمان پادەكات ۋ خۆى دەشارتەۋە، كاترىن قاقا پىتەكەنىت.

گۆتیز: کاترین، ھیرمان (بە خۆخەشاردراوی)

گۆتیز: (دیتە ژوورەو)، بۆچی پێدەکنیت؟

کاترین: بە خەون و خەیاڵەکانم پێ دەکنم، خەوم دەدیت کە تۆ بە
مردوویی کەوتوویتە سەر زەویە کە و خەنجەرێک لە پشت چەقیوە،
(پێدەنگی) نەری، قسە کرد؟

گۆتیز: کی؟

کاترین: کەشیش.

گۆتیز: کامە کەشیش؟ ھاا، بەلێ! بەلێ! قسە کرد ئەی چۆن.

کاترین: نەمشەو کارە کە تەواو دەیت؟

گۆتیز: بە تۆ چی؟ یاللا چەکمەکانم دەریشە. (چەکمەکانی دەردینیت)،
کینراد مردووە.

کاترین: دەزانم، ھەموو چادرگە کە دەزانن.

گۆتیز: شەرابم بەدیە. دەیت جیژن بگرین. (کاترین شەرابی دەدات)،
نۆیش بخۆو.

کاترین: خەزم لێ نییە.

گۆتیز: بخۆ، دایک حیز، جەژنە.

کاترین: وای لەو جەژنە کە بە کۆمەڵکۆژ دەستی پێکردووە و بە
کوشتن کۆتایی دیت.

گۆتتیر: جواتترین جەژنە كە لە ھەموو تەمەنم بېنەبەتتەم. سەبەى دەچمە نۆ
مەك و مەلەكەم.

كاترین: (ارادەچلەكەت) بەو خەزەيە؟

گۆتتیر: بەو خەزەيە! سى سەلە ئارەزووى نەم ساتەم. ئىتر يەك پۆزىش
ئارام ناگرم. (كاترین ئۆقرەى لەبەر دەبرەت) ھالەت باش نەيە؟

كاترین: (بەسەر خۆيدا دىتەو)، لە بىرى ئەوەى كە لاشەى كەتتەد ھەشتا
لەسەر زەويە و تۆ قەسە لە مەل و مەك دەكەى.

گۆتتیر: سى سەلە نەم مەل و مەكە بە نەيتى ھى مەنە. (پەكەكەى
بەرز دەكاتەو)، دەخۆمەو بە سەلامەتى مەل و مەكەم و بە خۆشى
كۆشەكە مەو. لىدەو! (كاترین بە پەكەكەى بەرز دەكاتەو)،
بلى بە سەلامەتى مەل و مەكە!

كاترین: نەيت.

گۆتتیر: بۆجى، سەلەتە؟

كاترین: بۆ ئەوەى كە ئەو مەل و سەمانە ھى تۆ نەيە. مەگەر ئىستا كە
براكەتت كۆشتەو، نەتر زۆل نەت؟ (گۆتتیر قاقايەك لىدەدات و
شەپلاخەكەشى تى دەسەرەننى. كاترین سەرى واو دەكەتتە و بە
پەكەكە مەو دەكەتتە دواو)، مەل و مەكە لە پەكەكى مەراتەو بە مەو
دەكات.

گۆتتیر: مەن بەو ئاسانە نەچمە ژىر بارى مەراتەو. ئەو شەتى دەستى
بەسەردا بگرم، ھى مەنە. يەلە بۆو، دەنا تەو پە دەبەم.

كاترین: بە سەلامەتى مەل و مەكە! بە خۆشى كۆشەكە مەو!

گۆتتیز: ئەوئى كە شەوان، لە ئىتو دالانەكانى كۆشكدا، دىئەزمەئى توور
و ئىسناكى زۆرى لىئ ئىت.

كاترىن: ئەرى، قۇشە، راست دەلىئى. ئەگەر سەيركەرت ئەئىت، چ
دەئى؟ دەخۆمەو بە سەلامەئى دىئەزمەكان (ئىندەنگى)، كەوايە
عەزىزەكەم، ھەر شتىك دەستى بەسەردا بگرت، ھى تۆيە؟
گۆتتیز: تەئىا ئەوئەندە.

كاترىن: لەگەل ئەوئەئىشدا، ئىنجگە لە كۆشك و مائ و مۆلكەكەت،
گەئىئىكى گرانبەھات ھەيدە، وەك ئەوئى لە بىرىدا ئىت.
گۆتتیز: كامە گەئىج؟

كاترىن: مەن، خۆشەوئىستەكەم، مەن. مەگەر بە زۆرى دەستت بەسەر مەندا
ئەگرتووە؟ (ئىندەنگى)، چ بىرىارنىكت لە بۆ مەئى؟ بىرىار بەدە.
گۆتتیز: (سەيرى دەكات و پۆدەچىتە بىرکردنەوئە)، زۆر باشە، تۆئىش
لەگەل خۆم دەبەم.

كاترىن: لەگەل خۆم دەبەئىت؟ (گوماناوى و بە دلەپاوكىئە دەست بە
پىاسەكردن دەكات)، بۆچى دەبەئى؟ بۆ ئەوئى لە كۆشكە
مىژوئىيەكەتدا سۆزانىيەك دابىئىئىنى؟

گۆتتیز: تا لە تەختى نووستنەكەئى دايكەدا سۆزانى بىخەوئىم. (ئىندەنگى)
كاترىن: ئەگەر مەن ئامادە ئەبم؟ ئەگەر مەن لەگەلت ئەيەم؟
گۆتتیز: با بزانم چۆن ئايەئىت.

كاترىن: ئەھاللا، كەوايە دەتەوئىت بە زۆر بىبەئىت، بۆ ئەمە خەئىالم
ئاسوودە بوو. شەرمەم ئەو ھەبوو كە بە پىئى خۆم لەگەلت بىئم.

(يېڭىلىق) بۇچى ھەمىيەت دەستى ئىشەنچى كە بە دىل و مەيلە،
 يېتەكچىلىك، بە زۆرى بەدەستى يېتەك؟
 گۆتۈر: بۇ ئىشەنچى كە بە دىلە بە منيان بەخشىو؟ (بەرە)
 لاسى ئىشەنچى، سەيرىم بىكە، كاترىن، چى لە من دەشارىتەو؟
 كاترىن: (بە ھەلەشەيىيەو)، من، ھېچ شىنك!
 گۆتۈر: ماۋىيە كە تۆ ھەمان ئىشەنچى كاترىنە يېتەك. مەگەر وەكو
 يېشان رەقت لە من ئىيە؟
 كاترىن: لە ئىستارە دىلە بە كە زۆر لىت يېزارم!
 گۆتۈر: دوۋارە خەو دەپنى كە دەمكوزى؟
 كاترىن: شەوى دوو سىن جار.
 گۆتۈر: بەلانى كەمەو لەپىرت نەكردوۋە كە من تۆم توش كەرد و
 كېشامىيە ئىشەنچى نەم بەدەختىيەو؟
 كاترىن: ھەرگىز.
 گۆتۈر: بە ناخۇشىيەو ماچ و ھاۋاپىم بەرگە دەگرى؟
 كاترىن: قېزىم دىتەو.
 گۆتۈر: زۆر باشە. نەگەر پۇژىك بىكەستە يېرى ئىشەنچى كە لە بارەشى
 مىندا وەھالەنچە و گەۋزە گەۋز بىكەستە و لەخۇچى و لاۋاز يېتەك، بە
 خېرايى وەكو سەگ فرېت دەدەمە دەروە.
 كاترىن: بەلام...
 گۆتۈر: من ئىشەنچى نامەۋىت شىنك قېۋل بىكەم، تەنەت دىلۋانى ژىنكىش.
 كاترىن: بۇچى؟

گۆتیز: بۇ ئەۋەي زۆر لە پىتويست قىبۇلم كىردۈۋە. ماۋەي بىست سالە
ھەمىر شىنكىيان لە پرووى رەھىم و بەزەيىيەۋە بە من بەخشىۋە، ئەنانەت ئەۋ
ھەۋايەي كە ھەناسەي پى دەكىشم. دەيت كەسى زۇل ئەۋ دەستە ماچ
بىكات كە خوداردنى دەداتى، لە ئىستا بە دۋاۋە بىيىنە چۆن پاشيان
دەخەمە! چ بەخشىن و كەرەمىك دەكەم!

فرانتىز: (دېتە ژوورەۋە)، نىردراۋى نوسقۇفى مەزن گەپشتۈۋەتە
خزمەتتان.

گۆتیز: با يىتە ژوورەۋە.

هەر ئه‌و که‌سانه له گه‌ل گۆهیر

گۆهیر: من (فۆکتیر)م.

گۆتیز: من گۆتیزم و نه‌مه‌یش کاترینه.

گۆهیر: به‌خته‌وه‌رم که‌ س‌لا و له‌ و‌ا س‌هر ک‌ردیه‌ک ب‌که‌م.

گۆتیز: به‌خته‌وه‌رم که‌ و‌ه‌لامی گۆهیرنکی و‌ا ده‌وله‌مه‌ند ده‌ده‌مه‌وه.

گۆهیر: من ه‌لگری سی ه‌ه‌والی خوشم.

گۆتیز: ئوسقۆفی مه‌زن س‌هر که‌وتوو، ب‌را که‌م مردوو، مال و‌ مولکه‌کی

به‌ من گه‌یشتوو، نه‌وانه‌ن؟

گۆهیر: رینگ و‌ایه، زۆر باشه، من...

گۆتیز: که‌وایه‌ با جه‌ژن ب‌گیرین، ده‌ته‌وێت شه‌راب به‌خۆیته‌وه‌؟

گۆهیر: گه‌ده‌م به‌رگه‌ی شه‌راب ناگرێ من..

گۆتیز: ئه‌م که‌چه‌ زه‌ریفه‌تان ده‌وی؟ بۆ ئێوه.

گۆهیر: به‌ که‌لکی من نایه‌ت، تازه‌ من پیر بوومه‌.

گۆتیز: کاترینه بینچاره‌کی من، تۆی نه‌ گه‌ره‌که‌. (روو له‌ گۆهیر)، نه‌کا

مندا له‌ جه‌حیله‌کانت پێ باشتره‌ ییت؟ ه‌هر ئه‌و شه‌و یه‌کیکیان ده‌نێرمه‌ ژێر خیمه‌که‌ته‌وه‌.

گۆهیر: نا، نا! مندا لی جوان نا! مندا لی جوان نا! من...

گۆتیز: که‌واته‌ پیاوێکی زرت و‌ زلت ده‌وێت؟ یه‌کیک شک ده‌به‌م که‌ قه‌دی

دوو گه‌زه‌ و‌ پ‌ووخساری پ‌ر له‌ موویه، ه‌ه‌روه‌کو دێوی بیابانی.

گۆھیر: وای، نا! ئیتەر نەمدیان نا!...

گۆتیتز: بەدەر لەمە. من شانازستان پی دەبەخشم. (بە دەنگی بەرز)
فرانتیزا! (فرانتیز دیتە ژوورە)، فرانتیز، بەرپێریان دەبەن و بەتێو
چادرگە کەدا دەگەرێنن و بریار دەدەن کە سەربازەکان ھاوار بکەن "هەر
بژیت گۆھیر! و کلاوەکانیان هەڵدەدەنە ناسمانەوه.

فرانتیز دەچیتە دەرەوه.

گۆھیر: سوپاسی دلۆقانیستان دەکەم. بەلام دەویست لەگەڵ خودی
خۆتان کەمێک قسە بکەم.

گۆتیتز: (بە سەرسوڕمانەوه)، مەگەر لەو کاتەوهی کە ھاوونەتە ئێو نەم
خێمەبوو، چ دەکەن؟ (ناماژە بە کاترین دەکات)، ھاا، نەوه دەلێن؟ نەمە
نازەلێکی مالییه. مەترسە، قسەکە ی خۆتان بکەن.

گۆھیر: ئوسقۆفی مەزن هەموو دەم لایەنگری ناشتی بوو و خۆتان
دەزانن کە بەرپرسی نەم شەرە خودالینخۆشبوو براکەتان بوون...
گۆتیتز: براکەم! (بە دەنگێکی تووڕە و تووندەوه) ئەگەر نەم پیرە کەرە
هەلێنە نابایەوه..

گۆھیر: بەرپێر، پێرتان هەیه..

گۆتیتز: بەلێ، نەوهی گوتم لە بیرێ بکەن، بەلام تکایە ناوی براکەم لە
ئێو قسەکانتاندا مەهێتن. نەوه بزانه کە من ماتەمگیرێ نەوم.

گۆھیر: ئوسقۆفی مەزن برپاری نەوهی هەیه کە سەقامگیربوونەوهی
دووبارە ناشتی، بە بەخشینی لینخۆشبوونی گشتییەوه بکەنە جەژن.

گۆھىر: ئاغىرىپ، كەمرا يىت دەرگاي بەندىخانەكان دەگەنەۋە؟

گۆھىر: بەندىخانەكان؟ نەھىر، لە پىشى خودا!

گۆھىر: خەزى لەۋجە خوش بىم لە تاۋانى ئەو سەربازانە خوش بىم كە

سرام داۋى؟

گۆھىر: ھەلەتە نەمەشيان پىخ خوشە، بەلام لىخوشبۈنەكەى ئەۋان

رەھەتتىكى گىشتگىرتى ھەيە. ئوسقۇنى سەزىن خودازىارى ئەۋەن كە

ئەو لىخوشبۈنە بەر ھەمۇر رەھبەتەكانى شارى وۇرمىشىش بىكەۋىت.

گۆھىر: سەبەر! سەبەر!

گۆھىر: ئوسقۇنى سەزىن بىرپارىيان داۋە ئەم كىشە زوۋ تىپەپەيان لى

نەگىرن.

گۆھىر: بىرۈكەپەكى زۇر باشە.

گۆھىر: كەۋايە رازىن؟ بەر خىراپىيە؟

گۆھىر: ئەۋاۋ رازىم.

گۆھىر دەستەكانى دەپەكتىرى ھەلدەسۈرت.

گۆھىر: زۇر باشە، راستە. ئىۋە پىۋىكى ۋىرن. بەتەمان كەى دەست لە

گەمارۈكە ھەلگىرن؟

گۆھىر: سەبىنى كارەكە ئەۋاۋ دەيت.

گۆھىر: سەبى كەمىك زوۋ، ئوسقۇنى سەزىن خودازىارى ئەۋەن كە

لەگەل خەلكى شارەكە نەكەۋىتە گوتىۋىتەۋە. نەگەر سوۋپاكەى ئىۋە تا

چەند رۇژنىكى دىكە لە گەمارۋى شارەكەدا بەلەپتەنە، گۈلۈپىلەكە
ھاسانتر دەيت.

گۈتتۈ: راستە! باشە، كى گەرەكپەتلى لە گەل ئەوان گۈلۈپىلەكە؟
گۈھىر: مەن.

گۈتتۈ: كەي؟

گۈھىر: سەي.

گۈتتۈ: شتى وا نايىت.

گۈھىر: بۇچى؟

گۈتتۈ: كاترىن، پنى بلىين؟

كاترىن: نەرى، جەرگە كەم.

گۈتتۈ: تۇ پنى بلى، مەن دلم نايەت، دەرسم زۇرى دلگران بەگەم.

كاترىن: گۈھىر، تا سەي ھەموو خەلكى شار مردوون.

گۈھىر: مردوون؟

گۈتتۈ: ھەموويان.

گۈھىر: ھەموويان مردوون؟

گۈتتۈ: ھەموو مردوون. ھەر ئەو شەو دەمرن، ئەم كىلە دەينى؟ ئەمە

كىلىلى شارە. تا كاترمىزنىكى دىكە دەست بە كوشتن دەكەين.

گۈھىر: ھەموويان؟ تەنانەت پارەدارەكانىش؟

گۈتتۈ: تەنانەت پارەدارەكانىش.

گۈھىر: بەلام ئىو دداتان نا بە لىخۇشبوونەكەي نوسقۇفدا.

گۈتتۈ: ئىستائىش ددانى پىدا دەنىم. نوسقۇفى مەزىن كەوتووتە بەر

ئىھانە كەرنەو و كەشىشە، ئەم دووانە ھەردووكيان ھۆكارى بەخشىن.

بەلام من بۇ بىبەخشم؟ خەلكى وۆرمىس نىھانەيان بە من نەكردووه. نا،
نا، من سەربازم و ھەر لەبەر ئەویشە كە دەيتت بكوژم. لەبەر نەركەكم
دەيانكوژم و ئوسقوفىش بە پىتى لىپىسراويىيەتەكەى دەيانبەخشىت.

ساتىك ھەموو يىدەنگ دەبن. دواتر گۆھىر دەست بە پىكەنىن دەكات.
سەرەتا كاترىن و پاشانىش گۆتتېز پىدەكەنىن.

گۆھىر: (بە پىكەنىنەو) ئىتو ھەزتان لە گالتەيدە.

گۆتتېز: (بە پىكەنىنەو) تەنيا ھەزم لەمەيدە.

كاترىن: زۆر گالتەجارە، وانىيە؟

گۆھىر: زۆر، و چاكىش سەرى لە سەودا دەردەچىت.

گۆتتېز: سەودا؟

گۆھىر: سى سالتە كە من ياسايەكم بۇ خۆم داناو و بە پىتى ئەو ياسايە

رەفتار دەكم. ئەو بىنەما و ياسايەش ئەوئە كە ھەر كەسەو و لە ھەر

كارىكدا بە دوای بەرژوئەندى خۆيەوئە، ھەندى كەسى جىاواز لە

بەرامبەر مىندا، بۇ پاساوى رەوتارەكانيان، شەرافەتمەندانەترىن ھۆكاريان

ھىتاوئەتەو، بەلام من بەم گۆتتېم دەمبىست و لە گۆتتەكەى دىكەمەو

دەمكردە دەرەو و بە خۆم دەگوت: بەرژوئەنديان لە چىدايە؟

گۆتتېز: ئەى ئەو دەمەى دەترانى بەرژوئەنديان لە چىدايە؟!

گۆھىر: ئەو كاتە چوومە نىر گۆتوويىرەو.

گۆتتېز: ئىستا تىگەيشتووى كە بەرژوئەندى من لە كوئىدايە؟

گۆھىر: رىزتان ھەيدە.

گۆتیز: له چىدايه؟

گۆهيز: هينور بن، نئوه سەر به گرووپىنكىن كه هەلکردن لە گەلیان دژوارە.
دەیت هەنگاو بە هەنگاو بچیتە پێشەوه.

گۆتیز: كام گرووپ و تاقم؟

گۆهيز: تاقمى خەيالپەرەستەکان.

گۆتیز: واتە كامانە؟

گۆهيز: سەرنج بفرەموون، من خەلکی دنیا بە سەر سى گرووپدا دا بەش
دەکەم: نەوانەى كه پارهى زۆریان هەيه، نەوانەى كه ههچيان نيه،
نەوانەى كه كه مێنکیان هەيه. گرووپى يەكەم دەیانەوتت نەوى كه هەيانە
بپارژن، بەرژەوهندييان لەوهدايه كه بارودۆخە كه هەر بەو شتیهى كه
هەيه بیهێلنەوه. گرووپى دووهم دەیانەوتت نەو شتەى كه نیانه بە دەستی
بێنن، بەرژەوهندييان لەوهدايه كه بارودۆخە كه تێك بەدن و بارودۆخێكى
دیکە بێننە کایەوه كه بۆیان بەسوود بێت. هەردووکی نەم گرووپانە
راستبێنن، كهسانێكىن كه دەكرێت لە گەلیان هەلکەیت، بەلام گرووپى
سێهم دەیانەوتت بارودۆخ و سیستەمە حازرە كه تێك بشلەقێنن تا نەوى
كه نیانه بە دەستی بێنن و له هەمان كاتدا دەیانەوتت بارودۆخە حازرە كه
بپارژن تا نەوى كه هەيانە له دەستی نەدن. كهواتە نەو شتەى له
خەيالێاندا له نئوى دەبن، بە رەوتار دەپارژن، یا بە پێچهوانەوه نەو
شتەى كه بە رەوکار پاراستوویانە، له رەوتاردا له نئوى دەبن. ئەمانە
خەيالپەرەستەکان.

گۆتیز: بێچارە بەدبەختەکان. چۆن دەكرێت چارەسەركیان بۆ بكرێت؟

گۆھىر: لەۋەدە كە بىيانخۇزىنىنە يەككە لە دوو گرووپە كەي دىكەۋە، نەگەر
پارەداريان بىكەيت، دەبنە پالېشت و لايەنگرى بارودۇخە حازرەكە،

گۆتتېز: كەۋاتە من پارەدار بىكەن، چىم دەدەنى؟

گۆھىر: مال و مولكى كىتراد.

گۆتتېز: خۇ ئەۋانەتان پىشتەر دابوۋە من.

گۆھىر: راستە، بەلام لەبىرتان يىت كە ئەۋانە ئەمانەتى دلوۋقانى و

بەخشىشى ئوسقۇۋى مەزىن.

گۆتتېز: ئاسوۋدە بن كە لەبىرى ناكەم، ئىتر چى؟

گۆھىر: براكەتان قەرزاز بوو.

گۆتتېز: بىنچارە.

بە پەنجەكانى نىشانەي خاچ لەسەر خۇي دەكىشىت و ھۇن ھۇن دەست

بە گريان دەكات.

گۆھىر: چى پرويدا؟

گۆتتېز: ھىچ نەبوۋە، سىروشتى بىنەمالەيى بوو. دەي؟ دەتانگوت كە

براكەم قەرزاز بوو.

گۆھىر: ئىتە دەتۋانىن قەرزەكانى بدەينەۋە.

گۆھىر: ئەمە لە بەرژەۋەندى من نىيە، چونكە نەمدەۋىست قەرزەكەي

بدەمەۋە. ئەمە لە بەرژەۋەندى قەرزەۋەكانىيەتى.

گۆھىر: داھاتىنكى سالانەي نرىك بە ھەزار پوولى زىرت پى چۈنە؟...

گولتېز: سەرىيارەكەڭەم چى؟ ئەگەر ئەپەندىلەرنىڭ بىرەسىنى خەلقى بىز
سالاڭ كاتىپار بىگەرگەندە؟

گولتېز: ھەزار پەندىنى ئۆزى دېگەن ئا ئەتىر سەرىيارەكەڭەمدا دايىمى بىلەن
بىرە؟

گولتېز: زىيادەتتە.

گولتېز: كەمەتە رازىن؟

گولتېز: نا.

گولتېز: دەرد ھەزار پەندى دېگەن دىلەتتى سالاڭ؟ سى ھەزار پەندەم لىدە
زىيادەتتە نەپەس نەپەس.

گولتېز: كەس پارەنى ئە ئېتە داپا ئە كەردەردە؟

گولتېز: كەمەتە جەت دەرتتە؟

گولتېز: دەپتەرتتە شار بىگەر و ورتىنى بىگەر.

گولتېز: باشە گەرتىنى شارەكە ئەمە شەپكە بۇچى دەپتەرتتە ورتىنى
بىگەر؟

گولتېز: چەرتكە ھەمەرتتە دەپتەرتتە بىپارەم.

گولتېز: (راپچە كەمەتە) واتە مەن ھەلەم كەردەردە...

گولتېز: ئەرتى گىيەكەمە ئۆ ئەتەرتىنى بەرزەپتەكە مەن ئەكە بەپتەرتتە
بالا بۇرتى بەرزەپتە مەن ئە جەپتە؟ بەرزەپتە دى و جەپتە دى
بەلام خەرتا بىگەر. دىتتە ئا كاتەرتىنى دېگە دۇرەپتەرتتە. ئەگەر ئا ئەرت
كەتە دەردەتتە ئە دۇرەپتەرتتە كە مەرتەپتە مەرتەپتە دىتتە تاجەرت
دەكەم بە ئېتە كۆلەكەتتە شارە مەرتەپتە ئا گەرتەرتتە مەكە بەكە
خەرتەرتتە مەرتەپتە.

گۈتتۈر: سەربازەكانم چى؟ ئەگەر ئەيانه وىت بە دەستى خالى بۇ
مالە كانيان بىگەر تىنەو؟

گۈھىر: ھەزار پۈولى زىرى دىكە تا لەنتو سەربازەكانتدا دابەش بىكەن
بەسە؟

گۈتتۈر: زىادىشە.

گۈھىر: كەواتە رازىن؟

گۈتتۈر: نا.

گۈھىر: دوو ھەزار پۈول وەكو داھاتى سالانە؟ سى ھەزار، بەلام لەمە
زىاتر مەيسەر نايىت.

گۈتتۈر: كەس پارەى لە نىتو داوا نەكردوۋە؟

گۈھىر: كەواتە چىت دەوت؟

گۈتتۈر: دەمەوتت شار بىگرم و وىرانى بىكەم.

گۈھىر: باشە گرتنى شارەكە ئەو شتىك، بۇچى دەتانەوتت وىرانىشى
بىكەن؟

گۈتتۈر: چونكە ھەمووان دەيانه وىت بىپار تىرم.

گۈھىر: (راچلە كاۋ)، واتە مەن ھەلەم كىردوۋە...

گۈتتۈر: نەرى گىيانەكەم! تۆ نەتتوانى بەرژەۋەندىيەكەى مەن لىك بەدەيتەۋە!

ياللا بزانم، بەرژەۋەندى مەن لە چىدايە؟ بىدۆزەۋە! دەى وىدۆزەۋە دەى!

بەلام خىرا بىكە، دەيت تا كاتىمىرنكى دىكە دۆزىيىتتەۋە، ئەگەر تا نەو

كاتە دەزوۋانە نەدۆزىتەۋە كە مەۋقەلەى بوونم بەجوۋلە دەخەن، ناچارت

دەكەم بە نىتو كۆلانەكانى شاردا بىرۋىت تا گىرتىبەربوونى يەكە يەكەى

خانۋەكان بىيىنىت.

گۆھیر: ئىتو خىانتەت لە ھىرواى ئوسقۇقى مەزن دەكەن.
گۆتتیر: خىانتەت؟ ھىروا؟ ئىتو ھەمووشان لە يەك جۈرە کووتالان، ئىتو
راستىيەنەكان، كاتىك ئىتر نازان چ پلەن، وشەكانى خەيالپەرستەكان بە
كار دەھىتر.

گۆھیر: نەگەر شارەكە وئران بىكەن، مال و مولكى براكەتان پىتان
ناگات.

گۆتتیر: بۇ خۇتانی ھەلگىرن! گۆھیر، بەرژومىدى من لەوھدا ھوو كە نەم
مال و مولكە و دەست يىتم و پاشان لەوئدا بۆيم، بەلام من وەكو ئۆ دلىا
نیم كە مرؤف ھەر شىك دەكات لە پىنگەى بەرژومىدىخودازىيەوە يىت.
بىرۇن بۇ خۇتانی ھەلگىرن تا ئوسقۇق بىكانە ھەر شوتىكى
نەنالەبارترى! من براكەم كىردە قوربانی ئوسقۇقى مەزن و ئىستا
گەرەكتانە لەسەر گىلانى يىت ھەزار بەرەلا خۇش بىم؟ من دانىشتوانى
وۆرمس دەكەمە قوربانی وۇھى براكەم، نەو شەو ھەمووشان بە شانازى
نەمووە دەپنە خۇلەمىش، بەلام با يىنە سەر مال و مولكى ھايدىشتام!
نەگەر ئوسقۇقى مەزن ھەزى لىيە با بچىتە نەوى و خۇى لە دنيا دور
بخانەو و خۇى بە كشتوكالەو سەرقال بىكات. گومانىشم لەو ھەپە
پىويستى بەم كارمىش ھەيت، چونكە من دەمەونت نەو شەو ماپەپروچى
بىكەم. (ايتەنگى) فرانتىز، (فرانتىز دىتە ژوورەو)، نەم بەرپىزە راستىيە
بىە و فەرمان بىكە پىترى سەريازى لى بگىرن و دواتر پاش نەوى چوو
ئىتر خىمەكەيەو، بە تووندى دەست و پىنى بىستەو.

گۆھیر: نا! نا! نا!

گۆتتیر: چى بوو؟

گۆھىر: من جووسىگە نازارم ھەيدە، تەنافەكەتتەن دەمىكۈرۈپتەن. دەتەنەتەن
بەلۋىنى شەرەفتان بەدەمىي كە پىي لە خىمەكەم ناخەمە دەرهوۋە؟
گۆتۈر: بەلۋىنى شەرەف بەدەمىي؟ بەرژەوۋەندى ھەنۈكەيى تۆ لەوۋەداپە كە
بەلۋىنى شەرەفم بەدەمىي، بەلام بەرژەوۋەندى دواترى تۆ لەوۋەدا دەپتە كە لە
ژىر قەولى شەرەفكەت بېچىتە دەرهوۋە. بىرۋ فرانتىز، گىرنىكەيىش بە
توۋندى بېستە.

فرانتىز و گۆھىر دەچنە دەرهوۋە. ھەر لەو كاتەدا ھاۋارى (ھەر بىزى
گۆھىر) سەرەتا لە نىزىك خىمەكە و دواترىش لە دوورترەوۋە بەر گۆي
دەكەتەن تا وردە وردە كپ دەپتە.

گۆتیز، کاترین، هیрман (به حەشاردرای)

گۆتیز: بۆی گۆهیر! (به قاقا پێدەکەنیت)، مائاوا مائ و مۆلکە
خۆشەویستەکم! مائاوا ئەم کێلگەکان و ئەم ڕووبارەکان! مائاوا ئەم
کۆشکە!

کاترین: (به پێکەنینەوه) مائاوا ئەم مائ و مۆلک! مائاوا ئەم
کۆشک! مائاوا ئەم وێنەکانی بنەمالە!

گۆتیز: حەسرەتی مەخۆ! لەوێ وەها بیتاقەت دەبووین کە دیقمان دەکرد.
(پێدەنگی) پیری خەڵەفاو! (پێدەنگی) نەدەبوو لە پێشمدا شاتوشووت
بکات و تووڕەم بکات!

کاترین: دلگرانی؟

گۆتیز: بە تۆ چی؟ (پێدەنگی) وا پێدەچیت خراپە هەمووان دلگران
دەکات، و پێش لە هەموو کەس، ئەوەی کە خراپە کە دەکات.

کاترین: (به کەمڕوویەکەوه)، ئەوە هات و شارت نەگرتبا، چ دەقەوما؟
گۆتیز: نەگەر شارەکم نەگرتبا، تۆ دەبویتە خاوەنی کۆشک.

کاترین: مەبەستم ئەوە نەبوو.

گۆتیز: کەواتە بیری لێ مەکەرەوه و دلخۆش بە بەوهی کە دەستی
بەسەردا دەگرم.

کاترین: ناخەر بۆ چی؟

گۆتیز: بۆ ئەوەی کە کارێکی خراپە؟

گۆھیر: من جوومگەنازارم ھەبە، تەنافەكانشان دەمكوژیت. دەتانهوئیت
بەلێنی شەرەفتان بەدەمێ کە پێی لە خێمەكەم ناخەمە دەرەو؟
گۆتیر: بەلێنی شەرەف بەدەم؟ بەرژەوێندی ھەنووکەیی تۆ لەو ھەدایە کە
بەلێنی شەرەفم بەدەمێ، بەلام بەرژەوێندی دواتری تۆ لەو ھەدا دەیت کە لە
ژێر قەولی شەرەفەكەت بچیتە دەرەو. بێرۆ فرانتیز، گرنكانیش بە
تووندى ببەستە.

فرانتیز و گۆھیر دەچنە دەرەو. ھەر لەو کاتەدا ھاواری (ھەر بژی
گۆھیر) سەرەتا لە نێزیک خێمەكە و دواتریش لە دوورترەو بەر گۆی
دەكوئیت تا وردە وردە كۆ دەیت.

گۆتیز، کاترین، هیرمان (به حهشاردرای)

گۆتیز: بژی گۆهیر! (به قاقا پندهکهنیت)، مائناوا مال و مولکه
خۆشهویستهکم! مائناوا نهی کینگهکان و نهی پرووبارهکان! مائناوا نهی
کۆشکهکه!

کاترین: (به پینکهینهوه) مائناوا نهی مال و مولک! مائناوا نهی
کۆشک! مائناوا نهی وینهکانی بنه ماله!

گۆتیز: حهسهرتی مهخۆ! لهوی وهها بیتاقهت دهوین که دیقمان دهکرد.
(یندهنگی) پیری خهله فاوا! (یندهنگی) نه دهبوو له پتشمدا شاتوشووت
بکات و توورهم بکات!

کاترین: دلگرانی؟

گۆتیز: به تۆ چی؟ (یندهنگی) وا پندهچیت خراپه هه مووان دلگران
دهکات، و پیش له هه موو کهس، نهوهی که خراپه که دهکات.

کاترین: (به که مروویه کهوه)، نهوه هات و شارت نه گرتبا، چ دهقه و ما؟
گۆتیز: نه گهر شاره کهم نه گرتبا، تۆ دهبویته خاوهنی کۆشک.

کاترین: مه بهستم نهوه نهبوو.

گۆتیز: کهواته بیری لی مه که رهوه و دلخۆش به بهوهی که دهستی
به سهردا دهگرم.

کاترین: ناخر بۆ چی؟

گۆتیز: بۆ نهوهی که کارنکی خراپه؟

كاترين: دەى بۇچى دەشەوتت خراپە بىكەيت؟

گۇتتېر: چۈنكى باشەيان كىردۈرۈ.

كاترين: كى كىردۈرۈپتەن؟

گۇتتېر: خۇداى گەورە. كارى من پىلاتدانان و داھىتئانە. (ھاوار دەكات).

ھۆى، قوماندان "شانە" نامادە بىكەن. خىرا!

گۇتتېر لە دەرگای خىمەكە دەۋەستىت و سەيرى دەرۋە دەكات.

كاترين: سەيرى چى دەكەى؟

گۇتتېر: شار، (يىنەنگى) بىر لەۋە دەكەمەۋە كە نەو شەۋە مانگەشەۋە بوو

يا نا.

كاترين: كەى؟ كۆى؟...

گۇتتېر: پارسال كە دەۋەست شارى (ھالە) بىگرم. شەۋەنكى ۋەكو نەو

شەۋ بوو و لە نىو دەرگای خىمەكەمدا ۋەستابووم و سەيرى بورچى سەر

قەلاى شارەكەم دەكرد. كە بەيانی داھات، ھىر شىمان كىرد، (دەگەپتەۋە و

بەرۋ پرووى كاترين دەچىت)، ھەر چۆنىك يىت، تا ئاشكرا نەبوۋە من

بۆى دەرۋەچىم. سواری نەسپ دەبىم و مائىناۋا.

كاترين: تۆ.. دەرۋى؟

گۇتتېر: سەبى بەر لە نىۋەپۇ، بە ھىچ كەسش ئاليم.

كاترين: نەى من؟

گۇتتېر: تۆ؟ كۆۋنە لووتت بىگرە و دوۋعا بىكە كە با لەۋنۋە نەبەت.

(قوماندان دىتە ژوورەۋە)، دوو ھەزار پىاۋى چەكدار لە ھىزى (ۋۇلفمار)

و (ئۆلۈش) نامادە بن تا ئىو كاتر مېرى دېكە لە گەلدا بېن. دەيت
سووپاكەى دېكەيش لە خالى نامادەباشى بن. دەيت ھەموو ئەمانە لە
تارىكى و بە يئەنگى بەرپەنە بېچن. (قوماندار دەچتە دەرەو. تا
كۆتايى پەردەكە، دەنگى نزمى نامادەبوونى سووپا بەر گوى دەكەوتت.)
كەوانە، گيانەكەم، تۆ نابىتە خاوەنى كۆشكەكە.

كاترىن: دەترسم نەبم.

گۆتتیز: مەگەر زۆر بەھيوا بووى؟

كاترىن: بەلانى كەمەو بەرپەشم نەبوو.

گۆتتیز: بۆچى؟

كاترىن: چونكە تۆ دەناسم.

گۆتتیز: (بە ھاوار كۆردنەو) تۆ، تۆ من دەناسى؟ (دەوەستىت و پىدەكەيتت)
رەنگىشە. رەنگە رەفتارەكانم جىگەى پىشېنى بىن. (يئەنگى) رەنگە
بۆ نەوەى من بناسى رى و شوتىكت ھەيە و پىلانگەلىك دادەپىژىت:
دەمخەيتە ژىر چاودىرىيەو، سەيرم دەكەى، لە بېچووكترىن جوولەم
دەنۆرى.. (سەيرى دەكات)، وەرە سەر تەختەكە.

كاترىن: نا.

گۆتتیز: دەلىم وەرە، دەمەوتتە عەشقبازى بىكەم.

كاترىن: ھىچ كات نەمبىنىبوو ئەوئەندە سوور بىت (گۆتتیز بە تووندى
شانەى لە باوھش دەگرتت) و نەك ئەوئەندەيش عەجوول. چى پرويداوہ؟
گۆتتیز: دلەراوكنى پىاو ھەلدەيتت.

كاترىن: تۆ دلەراوكت ھەيە؟

گۆتیر: نەرى (خۆی دەخزىنىتە سەرەو و لەسەر تەختە کە دادەنیشیت.
بشتى لە ئەفسەرە خۆوشاردراوە کە یە، یالا وەرە!

کاترین: بەرەو لاى دەچیت و بە تووندی پالى پتووە دەیت و لە شوێنى
خۆی دايدەنیشىنیتەو.

کاترین: هاتم، نەرى، من هى تۆم، بەلام سەرەتا پىم بلێ کە چارەنووسى
من چى لى دیت؟
گۆتیر: کەى؟
کاترین: لە سبەینتەو.

گۆتیر: من چووزانم، هەر شتىك دلت بخودازنت.
کاترین: واتە.. ژنىكى هەرزه.
گۆتیر: دەى، بەلى. بە برۆاى من باشتىن رینگە هەر ئەمەى، وا نىيە؟
کاترین: ئەى ئەگەر حەزم لەو نەيت؟
گۆتیر: گە مژمەك وەدۆزه تا هاوسەرگىريت لە گەلدا بکات.
کاترین: تۆ چ دەکەى؟

گۆتیر: دووبارە دەبمەووە کرىنگرتە. دەلێن هۆسىتەکان پەيرەوانى (جان هوس
Jean Huss) ى پرۆتستانى ناودارى خەلکى چىك کە بە بریارى کلێسە لە نىو
ناگردا بە زىندووى سووتىترا (۱۴۱۵) بىتامىيان کردووە و دەچم تەمىيان
دەکەم.

کاترین: منیش ببە.
گۆتیر: کە چت لى بکەم؟

كاترين: رۇزىك ھەر دىت كە پىويستت بە ژن يىت، بۇ ئىمۇنە ئەو كاتەي
كە مانگەشەو و دەتەوئىت شار بىگىرىت و پاراپىت و ھەست بە غەشق
دەكەي.

گۈتتېز: ھەموو ژندەكان وەكو پەكن. ھەركاتىك ھەزم لىيىت پىاۋەكانم دە دە
بۆم دىنن.

كاترين: (لە ناكاوئىكدا بە ھاۋارەو)، مەن نامەوئىت!

گۈتتېز: تۆ ناتەوئىت؟

كاترين: مەن دەتوانم بۆت بىمە پىست ژن يا سەد ژن. ئەگەر بىتەوئىت،
دەتوانم خۆم بىكەمە ھەموو ژنانى دىيا. لەسەر زىنى ئەسپەكەت سوارم
بىكە و بىمە. قورس ئىم، ئەسپەكەت ھەست بە قوورسى مەن ناكات.
دەتەوئىت سۆزانى مالىكەي تۆ بىم.

خۆي بە گۈتتېزەو دەئووسىيىت.

گۈتتېز: چى بوو؟ (يىدەنگى، سەيرى كاترين دەكات، لە ناكاو بە بى
پىشەكى..) گووم بە! لەبرى تۆ مەن شەرم دامدەگرى!

كاترين: (بە كرووزانەو و پارانەو) گۈتتېز!

گۈتتېز: مەن بەرگەي ئەو ناكەرم، كە بەم شىۋىيە سەيرىم بىكەي. وادىيارە
تۆ لەو كۆنە سۆزانىيە پىسانەي كە دووبارە دەتوانى پاش ھەموو ئەو
بەلايانەي كە بەسەرمدا ھىناۋى، خۆشت بۆنم.

گۆتیتز: (روو لە کاترین)، تۆ ھاودەستی بووی؟ خوشم لەو ھات!
زۆریشم خوش لێ ھات! (دەست بە چەنگە گەیی کاتریندا دیتیت) ئەم پیاو
ببەن... نیتسا چارەنووسی دیاری دەکەم.
سەربازەکان ھێرمان دەبەن دەروە. ساتنیک بە یئەنگی تێدەپەڕیت.

کاترین: چی لێ دەکەی؟
گۆتیتز: من ناتوانم لەو کەسانە تووڕە و دلگیر بم کە دەیانەوێت بێکۆژن.
باش دەزانم کە خاڵیان چۆنە. تەنیا فەرمانی ئەو دەدەم کە ھەیکەلە
زلەکەیی وەک بەرمیل کونکون بکەن، ئەکا خۆشی ھەر وەک بەرمیلە؟
کاترین: چی لە گەل من دەکەی؟
گۆتیتز: راست دەکەیی دەیت سزای تۆیش بەدەم.
کاترین: ناچار نیت.

گۆتیتز: بۆچی؟ (یئەنگی) زۆرنیک لە سەربازەکانم ھەن کە بە بیسی تۆ
دەمیان پڕ دەیت لە ئاو. تۆیان بە دیاری دەدەم. دواتر، ئەگەر زیندو
مایتەو، سەربازنکی سیفیلیسی (ھالۆقی) * دەدۆزمەو کە چاونکی
کۆنر بیت و دواتر بە کەشی و وۆرمس دەلیم تۆی لێ مارە بکات.
کاترین: باوەر ناکەم.

گۆتیتز: باوەر ناکەیت؟
کاترین: نا، تۆ شەرف.. تۆ ئەو کارە ناکەیت. من دلنیام. من دلنیام!
گۆتیتز: نایکەم؟ نا؟ (ھاوار دەکات) فرانتیز! فرانتیز! (فرانتیز بە دوو
سەرباز دیتە ژوورەو)، وە دەردی بووکە خان بگە، فرانتیز.
فرانتیز: کامە بووکە خان؟

گۆڭۈرتۈڭ كاترىن... سەرەنا بە شان و شكۈ و سەنئەت دەيدى بە ھەمىو
سەربازەكان، دواتر...

* كەسپك كە تووشى نەخۇشى ترسناكى كۈنەندامى زاووزى بوويت

هەر ئەر کەسانە لە گەڵ ناستی

ناستی دیتە ژوورەو، دەچیت بەرەو لای گۆتیز و شەپلاخینکی لە گۆنی
دەسڕووتنی.

گۆتیز: ھۆی، پیار، چی دەکەیت؟

ناستی: لە بن گرت دەدەم.

گۆتیز: خۆش تێدەگەم. (دەیگرت و دەیوەستینیت) تۆ کییت؟

ناستی: ناستی نانەوا.

گۆتیز: (روو لە سەربازەکان)، ناستییە؟

سەربازەکان: بەلێ، خۆبەت.

گۆتیز: بە گیانی خۆم دەستکەوتینکی باشم گرتوو.

ناستی: تۆ منت نە گرتوو، خۆم ھاتووم.

گۆتیز: وا ھەژمار بکە. ئەنجامەکە یەکە. ئەوێ خۆدا چاکە زۆری

لەبەرامبەر کردوومە. (سەیری ناستی دەکات)، کەواتە ئەمە خۆدی

ناستیە، سەرکردە سۆڵکەرەکانی ئالمانیا. تۆ ھەر ئەرەکی کە بیرم لێ

دەکردو، سارد و وشک وەکو تەقوا.

ناستی: من دژکار و پاک نییم. پەنگە منداڵەکانی ئێمە وایان لێ یت،

بەو مەرجە ئەرەندە خۆن برێژین تا مافی شکۆمەندییان پێ ببەخشین.

گۆتیز: تێدەگەم. تۆ پیغەمبەری!

ناستی: ۋەگۈ ھەممو خەلگى.

گۈتتۈ: بەراست؟ كەوايە مېنىش يىغەمبەرم؟

ناستی: ھەر قىسەدەك نېشانەدەكە لە خوداۋە، ھەر قىسەدەك ناخىۋەرى
ھەممو راستىيەكانە.

گۈتتۈ: ئافەرىن! كەۋانە لەۋە بەدۋاۋە دەيتت ناگادارى قىسەكانم بىم.

ناستی: چ سوۋدى بۇت ھەيدە؟ تۇ ناتۋانى ھېچ نەلىنى و ھەر
شېكىش بلىنى نېشانەدەكە لە خودا و بەيانكەرى ھەممو راستىيەكانە.

گۈتتۈ: زۇر باشە، ئىستا ۋەلامى پىرسىيارەكانم بەدۋە و ھەۋل بەدەكە
ھەممو راستىيەكان نەلىنى، دەنا ھېچ كات ناگەينە كۇتايى، كەوايە تۇ
ناستى يىغەمبەر و ئانەۋايت؟!

ناستی: بەلى، مەنم.

گۈتتۈ: دىيانگوت كە تۇ لە ۋۇرمىسى؟!

ناستی: لەۋى ھاتە دەرمە.

گۈتتۈ: نەۋ شەۋ؟

ناستی: بەلى.

گۈتتۈ: بۇ گۈتۈيۈز لە گەل مەن؟

ناستی: بۇ نەۋەى يارمەتى كۆپكەمەۋە و لە پىشترا ھېشت بىكەمە سەر.

گۈتتۈ: بىرۈكەيدەكى زۇر باشە، چۈن بوۋ كە روانگەى خۇتت گۈپرى؟

ناستی: كاتىنك كە لە چادرگەكە تىدەپەرىم، گۈنم لىبۋو كەسىنكى

دۇخمان شارەكەى داۋەتە دەستان.

گۈتتۈ: دلىيام دوۋكەلىنكى ناخۇش لە كەلەت بەرز بوۋەۋە؟

ناستی: بەلى، زۇر ناخۇش.

گۆتتیر: دەي، دواتر؟

ناستی: لە سەر بەردەنگ لە پشت خۆمدا گۆرە دانیشتمووە. بێشیم کە خۆمدا
پەروانە بوو و بێشیم و سۆزەکان گۆرەمدا بوو. لەو کاتەدا فەرمانم
پێکرا کە بێشە لات و قسەت لە گەل نەم.

گۆتتیر: کێ ئەو فەرمانە یی گۆرەم؟

ناستی: دەتوانت کێ گۆرەم؟

گۆتتیر: بەلێ، نەری بە راست کێ گۆرەم؟ چ پەوانە یی بەهێشە،
فەرمان گەبێشتە ئۆ و ئۆ دزانێ کە کێ فەرمان دەدا. فەرمانم
دەگاتە من، بۆ ئەوە بۆ ناگۆرەمدا. شاری دۆزەش، ئەلام من ناوێم
لەو نێگەم کە کێ ئەو فەرمانە داو. (پێشەنگی) ئایا خۆدا فەرمانی
کرد تا لە بن گۆرەم بێت؟

ناستی: بەلێ.

گۆتتیر: بۆچی؟

ناستی: نازانم. پێشەنگە لەبەر ئەوە بێت تا ئۆ کە لە گۆرەمدا بوو.

گۆتتیر: بۆ خێنایی کەلە سەری ئۆ دزانی دەوێ. ئایا خۆدا ئەمەش
یی گۆتتیر؟

ناستی: خۆدا پێشینی بەو ئەوێ تا پێم بێت. من هەمیشەم زانیوە
کە چارەنووسم چیه.

گۆتتیر: نەری. ئەمێم ئەوێ کە ئۆ پێشیمی و خێنایی خێنایی.

ناستی: پێشینی بە خێنایی خێنایی. کەسێکی دەگۆرێت بە دەو
پێشینی دەوێ. ئەوانە یی کە خۆیان دەوێ بە دەستەوێ لە برسانا دەوێ و

گۆتیز: دەي، دواتر؟

ناستی: لە سەر بەردێك لە پشت خێمەكەوه دانیشتبووم. بێنیم كە خێمەكە
پرووناك بوووه و سێبەری مرۆڤەكان كەوتنە جوولە. لەو كاتەدا فەرمانم
پێكرا كە بێمە لات و قسەت لە گەل بكەم.

گۆتیز: كی ئەو فەرمانەي پێی كردیت؟

ناستی: دەتەوت كی كردییتی؟

گۆتیز: بەلێ، نەری بە راست كی كردوویەتی؟ چ پیاوێكی بەختەوەرە.
فەرمان گەیشتە تۆ و تۆ دەزانی كە كی فەرمان دەدات. فەرمانیش
دەگاتە من، بۆ نمونە بۆ ناگریتیبهردانی شاری وۆرمس، بەلام من ناتوانم
لەوه تێبگەم كە كی ئەو فەرمانەي داوه. (بێدەنگی) نایا خودا فەرمانی
كرد تا لە بن گوتم بەمیت؟

ناستی: بەلێ.

گۆتیز: بۆچی؟

ناستی: نازانم. ڕەنگە لەبەر ئەوه بێت تا لۆكە لە گوێكانت دەرییتم.
گۆتیز: بۆ هێنانی كەللە سەری تۆ دیاری دەدەن. نایا خودا تەمەیشی
پێی گوتوویت؟

ناستی: خودا پێویستی بەوه نەبوو تا پێم بڵێت. من هەموو دەم زانیومه
كە چارەنووسم چییە.

گۆتیز: نەری. لەبیرم نەبوو كە تۆ پێغهەمبەری و عیلمی غەیبیت پێیه.
ناستی: پێویست بە عیلمی غەیب ناكات. كەسانی وەكو ئێمە بە دوو
ڕینگە دەمرن، ئەوانەي كە خۆیان دەدەن بە دەستەوه لە برساندا دەمرن و

ئەوانەي كە خۇيان ئادەن بەدەستەۋە دەچنە بىن قەنارە، لە دوانزە سالىيەۋە
دەزانى كە خۇ دەۋەي بە دەستەۋە يان ئا،
گۆتتېر: زۇر باشە، ئىستى زۇر بەسەر پىتمدا بىگەۋە،
ئاستى: بۇچى؟

گۆتتېر: ئاخىر بۇ ئەۋەي رەخمى مىن بىجوۋلىنى. ئايا خۇدا لەم بارەۋە
فەرمانىكى بىن نەكرەۋەي؟

فرانتېر: چەكمەكانى لە بىنى گۆتتېر دەكات.

ئاستى: ئا، تۇ بەزەيىت ئىيە، خۇدايش رەخم و بەزەيى ئىيە، مىن كە لە
رۇزى ۋادەدارادا رەخم بە ھىچ كەس ئاكەم، بۇچى داۋاي بەزەيى و
رەخم لە تۇ بىكەم؟

گۆتتېر: (ھەلدەستىتە سەر پىچ)، كەۋايە بۇچى ھاتوۋى بۇ ئىرە؟

ئاستى: بۇ ۋالاکردنى چاۋەكانت، براكەم.

گۆتتېر: ۋاي لەم شەۋە سەيرە كە ھەمور شتىك ۋەجۇش ھاتوۋە. خۇدا
لەسەر زەۋى ھەنگار ھەلدەھىتتەۋە، خىمەكەم بوۋەتە ئاسمانى پىر شۇلە
نەستېرە و نەمەيش جۋانتىرىن نەستېرەي كشار، ئاستى پىغەمبەرى ئانەۋا
كە ھاتوۋە تا دىدەم بىكانەۋە. كىن باۋەر دەكات بۇ پاراستى شارىكى
بىست و پىنچ ھەزار كەسى، نەرد و ئاسمان ۋە زەخمەت بىكەۋىت؟ نەرى
بەراست، ئانەۋا، كىن دەسەلمىنى كە تۇ نەبوۋىتە داردەستى شەيتان؟
ئاستى: كاتىك كە خۇر لىت دەدات، كىن پىت دەسەلمىنى شەرى ئىيە؟

گۆتتیر: شەو كە خەون بە خۇرەدە دەپىنى، كىن بۇت دەسلەپتىن پۇلۇ؟
چى دەلىلى لە بارەى نەوې كە جىش رەنگە خۇدام لە خەودا بىلىپت
و لەووە ھېبار و فەرسانم وەرگىپىت؟ ھا؟ لەم قانەدا خۇرى من
لەبەرامبەر خۇرى تۇ جى دەگىرت، پەردە پەردە نەوې خۇر لەگەل
خۇر. (بىندەنگى)، بىنۆرە، ھەموو لە دەستى مىدا ئەسەر پورە، ھەموو
لەم ژنە كە دەپوست من بىگوزىت تا تېرەراوى ئوسقۇلى ھەرن و تۇى
پاشاى سۆلكەرەن، دەستى خۇدا پەردەى لەسەر پىلانەكان ھەلمالى و
تاوانبارانى پېسوا كىرە، لەوېش گىرىنگىش، پەگىك لە خۇمەنگارە
تاپەتەكەى خۇى نارە تا لە لايدەن خۇداوہ گىلىلى شارم بدانى،

ناستى: (بە دەنگىكى گۆپراو، تووند و وشك)، پەگىك لە خۇمەنگارە
تاپەتەكانى نەو؟ كامەيان؟

گۆتتیر: چ سودىكى بۇ تۇ ھەپە، تۇ كە شتىكى وا لە تەمەنت
تەماوئەوہ، يالا ددان پەوہدا بىن كە خۇدا لەگەل مە.

ناستى: لەگەل تۇ؟ نا.. تۇ پىاوى خۇدا نىت، زۇرىش ھونەركارى
بەكەى، مېشھەنگونى خۇداى.

گۆتتیر: تۇ چى دەزانى؟

ناستى: پىاوانى خۇدا يا دەشكىنن يا بەرھەف دەكەن، بەلام تۇ
دەھىلەتەرە؟

گۆتتیر: من؟

ناستى: تۇ ناشۇ بەرپا دەكەى و ناشۇيش باشتىن خۇمەنگارى
پىنكەستى نەم بارودۇخەپە، تۇ بە خيانەنگەردن لە كىتراد، كەلەپىاوى و
پالەوانىت يېھىز كىرە و نھۆ بە وىرانكەردنى وۇرمىس، چىنى ناوەند يېھىز

دەكەي. ئەمدى سۈردى بۇ كىي دەپتە؟ بۇ بەھىزەكان؟ تۇ خزمەتكارى
بەھىزەكانى، ۋە ھەر كارتىك بىكەي دووبارە خزمەتكارى ئەوانى. ھەر
رووخانىكى بىي پىلان، لاۋازەكان لاۋازىر دەكات ۋە دەۋلەتمەندەكان
دەۋلەتمەندىر دەكات ۋە ھېز ۋە دەسلەپتى بەھىز ۋە دەسلەپتەداران زىياتر دەكات.
گۈتتېز: كەۋاتە مەن ھەر شىئىكم بوۋىت بىكەم، پىنچەۋانەكەي دەكەم؟ (بە
جەۋەنگ ۋە گالتمەۋە) بە خۇشپىيەۋە خۇدا تۇي ئارە تا رېنگەي راست
نېشانى مەن بەدى، باشە.. چ پىشنىيارىكت بۇ مەن ھەيە؟
ناستى: پىشنىيارى بەكگرتىن.

گۈتتېز: نەي ھاللا.. ۋاتە خىيانەتتىكى دىكە؟ مېھرىمانىستان زىادا بەلەلى
كەمەۋە نەمەيەن باش دەناسم، خۇوم پىتوۋ گرتىۋە، بارودۇخى مەن
ناگۇرپىت، بەلام بېرىار ۋايە كە مەن نە لەگەل چېنى ناۋەند ھەلەكم ۋە نە
لەگەل كەلەپىۋان ۋە پالەۋانەكان ۋە نە لەگەل شازادەكان، ئىتىر نازانم
لەگەل كى رېتك بىكەوم.

ناستى: شارەكە يىگرە، دەۋلەتمەند ۋە كەشپشەكان بىكۇزە، شارەكە بەدە بە
ھەزارەكان، سوۋپايەك لە ۋەزىرەكان دروست بىكە ۋە ئوسقۇقى مەزىن بىكە
دەرۋە. بۇ سېپەينەكەي ھەمۋە مەملەكەت رەگەلت دەكەۋىت.

گۈتتېز: (ۋاقۇرماۋ)، كەۋاتە تۇ دەتەۋىت مەن لەگەل ھەزارەكان بەكېگرم؟
ناستى: لەگەل ھەزارەكان بەلى، لەگەل عامەي خەلكى شار ۋە
دېھات.

گۈتتېز: پىشنىيارىكى سەبىرە!

ناستى: ھاۋپەيمانە سروۋىشتى ۋە راستەقىنەكانى تۇ ئەۋانن. ئەگەر تۇ
بەرەستى دەتەۋىت ۋەيران بىكەيت، ئەۋا كۆشك ۋە كلىسە دروستكراۋەكانى

دەستى شەيتان خاپوور بىكە، پەيكەرە بىن ئابرووۋەكانى كافرەكان بىشكىتە،
كتىبە نووسراوۋەكانى دەستى زانستى شەيتانى بسووتىتە، زىر و زىو لەنىو
بىدە. وەرە لای نىمە. نەگەر نىمە لەگەل تۆ نەبىن، تۆ حەيران و
سەرگەردان بە دەورى خۆتدا دەسووپىتەوۋە و تەنیا نازارى خۆت دەدى.
نەگەر نىمە لەگەل تۆ بىن، تۆ دەبىيە بەلای ناسمانى.

گۆتتیز: چى لەگەل چىنى ناوەند دەكەن؟

ناستى: دەست بەسەر سامانەكانياندا دەگرىن تا بۆ پرووت و رەجالەكان
پۆشاك و بۆ برسپىيەكان خوداردن دەستەبەر بىكەين.

گۆتتیز: نەى كەشيشەكان؟

ناستى: دەياننىرىن بۆ رۆم.

گۆتتیز: نەى نەجىبزادەكان؟

ناستى: سەر لە جەستەيان جيا دەكەينەوۋە.

گۆتتیز: نەو دەمەى ئوسقۇفى مەزىمان كرده دەرەوۋە؟

ناستى: ئەوكاتە دەتوانىن شارى خودا دروست بىكەين.

گۆتتیز: لەسەر چ بىنەمايدەك؟

ناستى: ھەموو خەلكى يەكسان و بران، ھەموويان لە خودادان و خودايش

لە ھەمووياندايە، پۇحى پىرۆز لە ھەموو زارەكانەوۋە قسە دەكات، ھەموو

خەلكى كەشيش و پىغەمبەرن، ھەموويان دەتوانن خۆ دە ئاۋ ھەلكىشن و

خۆيان پاك بىكەنەوۋە، گوتارى ھاوسەرگىرى بخوئىنن و مزگىنى بدن، لە

گوناهەكان خۆش بن. ھەر كەسەى لە ژيانى جەستەيى خۆى و لەگەل

كەسانى دەرووبەريدايە و لە ژيانى رۇحانىدا بە تەنیا لەگەل خودايە.

گۆتتیز: لە شارەكەى ئىوۋە پىكەنىن كەمتر وەسەر لىۋى خەلكى دەكەوئىت.

ناستی: ئايا سزايە بەدو كەسانە پىچ بىكەنن كە خوشمان دەوتن؟ ياساي
ئىمە عەشق و دلۇقانى دەيت.
گۆتتۇ: مەن لەوتىدا چى دەيم؟
ناستی: ھاوشانى ئىمە.

گۆتتۇ: ئەي نەگەر خەزم لەو نەيت كە ھاوشانتان بىم؟
ناستی: ھاوشانى ھەموو خەلكى يا خەزمەتكارى ھەموو بىر ياردەران،
ھەلبۇزىرە.

گۆتتۇ: پىشنىارەكەي تۆ شەرافەتمەندانەيە، نانەوا. تەنيا يەك كىشە ھەيە
كە ھاودەسى لەگەل ھەژارەكان مەندوم دەكات، شەوان نە فرەتيان لە
ھەموو ئەو شتانە ھەيە كە مەن خوشم لىيان دىت.

ناستی: مەگەر تۆ چ شتىكت خوش دەوت؟
گۆتتۇ: ھەموو ئەو شتانەي كە تۆ دەتانەوت وئرانىان بىكەيت: پەيكەر،
جوانكارى، شەپ.

ناستی: مانگى ناسمانىش ھى تۆ نىيە، فرىوخوداردوى سادە. تۆ شەپ
دەكەي تا نەجىبزادەكان سوودى لى وەر بىگرن.
گۆتتۇ: (بە قوولى و راستگويانە)، بەلام مەن نەجىبزادەكانم خوش
دەوت.

ناستی: تۆ؟ خۆ تۆ دەيانكوژى.
گۆتتۇ: پەح! مەن جار جارە چەند دانەيەكيان لى دەكوژم، چونكە
ژنەكانيان زۆر زى و مەندال زۆرن و لە بەرامبەر ھەر يەكينيكان كە
دەيكوژم، دە دانە لەدايك دەبن، بەلام خەزم لەو نىيە ھەموويان لە دار

بدەن. بۇچى يارمەتى ئىنە بەدەم كە خۇر و چراكانى سەر پرووى زەوى
بىكۆزىننەۋە تا شەۋى جەمسەرى ھەموو شۇنىڭ تارىك بىكات.

ناستى: كەۋاتە تۇ ھەروا قىرموقالىكى بىج سوود دەبىت؟

گۆتتېز: بىج سوود، نەرى، بىج سوود بۇ خەلكى، بەلام مەن بە خەلكى
چى؟ خدا دەنگى مەن دەبىستىت، مەن گۆنى خدا كەر دەكەم و ھەر
نەمە بەسە، چونكە نەو تەنیا دوژمىنكە كە شايستەى مەن. تەنیا خدا
ھەيە و مەن و كۆمەلىك مەلۇتكە و دېۋەزمە. نەو شەو جەستەى تۇ و
جەستەى بىست ھەزار كەسى دىكەى خدا بە قوۋلاپەۋە دەكەم، چونكە
رەنج و نازارى نەو ناكۆتايە. مەن نەم شارە ناگر تىبەردەدەم و خودايش
نەمە دەزانىت. ھەست دەكەم كە لەو ساتەدا ھەراسانە. ھەست دەكەم
سەيرى دەستەكانى مەن دەكات، بەسەر قىزەكانمەۋە ھەست بە نەفەسى
دەكەم. فرىشتەكانى دەگرىن. خدا بە خۇى دەلىت: "رەنگە گۆتتېز بونرى
نەۋە نەكات" - تۇ بلەى نەو مەۋقنىكە ۋەكو گشت مەۋقەكانى دىكە.
بىگرىن، بىگرىن فرىشتەكان، مەن بونرى نەۋە دەكەم. ئىستا لە نىۋان ترس و
توۋرەبى نەۋدا دەپۇمە پىشەۋە و ناگر لە شارى ۋۆرمس بەردەدەم.
پۇخى خدا تالارى ناۋتەيە و بلىسەى ئاور لە ھەزاران ھەزار ناۋتە
دەدرەۋشىتەۋە. نەو كاتەيە دەزانم بە تەۋاۋى ماناۋە دەبەمە دىۋ، دىفرىتى
پووت و پەھا. (روو لە فرانتتېز) شمشىر و كەمەربەندەكەم بەدەيە.

ناستى: (بە دەنگىكى بىج ئۆقرەيپانەۋە)، لە ھەزارەكان خۇش بە.
نوسقۇفى مەزەن دەۋلەمەندە. نەگەر بەدۋاى سەرگەرمىيەۋەى،
پروۋە پرووى نەو بەۋە، بەلام، گۆتتېز، نازاردانى ھەزارەكان چىژى نىيە.
گۆتتېز: ھەلبەت چىژى نىيە.

ناستی: دهی، گهواپه؟..

گوتیز: له دنیای سەروو فرمانم پێ گەشتوو.

ناستی: بەسەر پێه گانت دەگوم و هانات بۆ دێم.

گوتیز: وام دەزانی کە هاناکردن بۆ تۆ یاساغە.

ناستی: کاتێک پرسی ڕزگارکردنی خەلکی لە گۆڕیندا، هیچ شتێک
یاساغ نەبە.

گوتیز: پەتەمبەر، وایزانی خودا تۆی خستووته داووه. (ناستی بێ

گۆڕینانە ئەو، شانەکانی هەڵدەکێشێت)، دەزانی چ بەلایەکت بەسەر دێم؟

ناستی: نەری، ئەشکەنجە و سێنارە. پێم گوتی کە من هەموو دەم
ناگاداری چارەبۆسم بڕۆم.

گوتیز: ئەشکەنجە، سێنارە... ئەشکەنجە و سێنارە... چەندە ناسایی و

مەلەوگەرە! کێشە زوولم و خراپە لەوەداوە کە بۆ سروش ناسایی

دەنەرە، ئاوەزداری پێویستە تا بکرت شتیکی نوێ دا بهێنرێت. نازانم

بۆچی ئەو شەر ئیلهامم بۆ نایەت.

کاترین: کەشیشیکی بۆ پەرزووێ تا بەر لە مردن ددان بە گوناھەکانیدا
بێت.

گوتیز: کەشیش؟

کاترین: تۆ ناییت لێزنی بەدی کە بە بێ بەخشین بمریت.

گوتیز: ناستی! بەمە دەلێن ئاوەزداری! نەری، پیاو، کەشیشیکی

دەپێنرێت بۆ ئامادە دەکەم! بەرپر سارییە دینییه کم فرمانم پێ دەکات،

باشان ناخێم بۆت لێناوە کە زۆری حەز لێ دەکەیت. (اروو لە فراتینزا)

بۆ کەشیش بێت... (اروو لە ناستی) ئەمە لەو کارانەیە کە بەدلی منە،

واتە كارىڭكە كە چەند روى ھەيدە، لە پرووېە كەوۋە باشە و لە پرووېە كەوۋە
خراپە، و مروۇف لە خۇي دەپرسىت: نايە باشە؟ نايە خراپە؟ ئاۋەز ھەيران
دەيت.

ناستى: دەستى كاتۆلىك ناگاتە من.
گۆتتۇ: نەۋەندە ئەشكەنجەت دەدەين تا ددان پىدا بىتت، لەبەر خىر و
بەرژوۋەندى خۇت.

ھائىرىش دىتە ژوورەۋە.

دانىشتى يانزەمەم

ھەمان نەۋ كەسانە لە گەل ھائىرىش

ھائىرىش: تۆ چەندى كە توانىت، نازارت دام، نىتر وازم لى يىتە.
گۆتتۇ: چى دەكرە؟

فرانتتۇ: لەنىر تارىكى دانىشتىو و سەرى دەلەقاند.

ھائىرىش: چىت لە گىانى من دەۋىت؟

گۆتتۇ: دەۋىت كارىكى پەيوەست بە كارەكەى خۇتەۋە بدەمە دەستت.

سەرەتا بە خىرايى نەم ژنە مارە بکە. دوۋەمىش نەۋە كە دواھەمىن

ددانپىنانانى نەم پىاۋەت گوى لىدەيت و داۋاي بەخششى بۆ دەكەى.

ھائىرىش: نەم پىاۋە؟ ... (ناستى دەينى)، ۋاى؟ ...

گۆتیز: (خۇي بە سەرسوۋرماۋى نیشان دەدات)، مەگەر يەكترتان دەناسى؟

ناستى: (روو لە گۆتیز)، ئەمە ھەمان ئەو خزمەتكارى خودايە كە كىلى شارى دايە دەست تۇ؟
ھاینرىش: نا! نا! نا!

گۆتیز: كەشیش، شەرم ناكەى درۆ دەكەى؟
ھاینرىش: ناستى! (ناستى سەيرى ناكات)، مەن ئەمدەتوانى ئىزنى كوشتنى كەشیشەكان بەم. (ناستى ۋەلام ناداتەۋە و ھاینرىش لىنى نىزىك دەيتەۋە)، ھا، دەمتوانى رېنگەى كوشتىيان بەم؟ دەپرسەم (يىدەنگى).
ھەلدەگەرپتەۋە و روو لە گۆتیز دەكات)، ئاخىر بۇ دەيت گوى لە ددانپىنانەكانى ئەو بگرم؟

گۆتیز: چونكە دەمەۋىت لە دارى بەم.
ھاینرىش: كەۋايە زوو! زوو! زووتر لە دارى بەدە! و بۇ يىستنى ددانپىنانەكەى كەسكى دىكە بدۆزنەۋە.
گۆتیز: يا تۇ يا ھىچ كەس.
ھاینرىش: كەۋايە ھىچ كەس.

دەمەۋىت بېچىتە دەۋەۋە.

گۆتیز: ھەى! ھەى! (ھاینرىش دەۋەستىت) مەگەر دەتوانى ئاۋا بە بى
ددانپىنانان بمرىت؟

ھايىرىش: (ھىياش ھىياش دەگەپتەۋە) نا، گالتەچار، نا، تۇ پاست
 دەكەي ناتوانم. (روو لە ناستى) چۆك دادە. (پىتەنگى) ناتەۋىت؟
 براكەم، گوناھى من لە گەردەنى كلىسە نىيە و من ھەر بە ناۋى
 كلىسە يەۋىيە كە دەمەۋىت داۋاي لىخۇشېۋون بۇ گوناھەكانت بىكەم!
 دەتەۋىت لە بەرامبەر ھەموۋاندا ددانى پىدا بىنىم؟ (روو لە ھەموۋان) من
 لە روۋى پىق و كىنە و سىروۋشت ناپاكىيەۋە، شارەكەمان دا بە دەست
 كۆمەلگۈزىيەۋە، من شايسەي سووكايەتپىيىكردنى ھەموۋانم. تف لە
 رووم بىكە و ئىتر قسەي لەسەر مەكە. (ناستى ناجوۋىت)، سەرباز، تف
 بىكە.

فرانتىز: (بە روۋشادىيەۋە، روو لە گۆتېز) تف بىكەم؟
 گۆتېز: (بى گوناھانە)، تف بىكە، گىيانەكەم، دلخۇش بە.

فرانتىز تف دەكات.

ھايىرىش: ھىسابەكە پاك بوۋەۋە. ھايىرىش لە خەجالەتيدا مرد. تەنيا
 كەشىش ماۋتەۋە. كەشىشىكى سادە و ناسايى. ئىستا لە پىشىدا چۆك
 دادە. (پاش چاۋەروانىيەكى كورتى بىج سوود، لەناكار لە ناستى
 دەسەرۋىنىي)، پىاوكوژ، مەگەر شىت بوۋمە كە خۇم لە بەردەمتدا بېچووك
 دەكەمەۋە لە كاتىكدا ھەموو شتەكان لەژىر سەرى تۇدان؟

ناستى: لەژىر سەرى من؟

ھايىرىش: نەرى، نەرى.. لە ژىر سەرى تۇدا. تۇ ويستت پۇلى
 پىغەمبەرلەيتى دەرىنىيت و شكستت خودارد، دەستبەسەر كراي و لەدار

دەدرتت و ھەموو ئەو كەسانەى كە بېروايان پىي كىردوووت دەكۆزىن،
ھەموويان! ھەموو! ھا! ھا! تۆ بانگەشەى ئەووت دەكرد كە دەزانى چۈن
ھەژارەكانت خۆش بووت، بەلام من نازانم. دەى، دەيىنى كە تۆ لە من
زىاتر زولمت لىكردن.

ناستى: لە تۆ زىاتر، گىلاوا! (ھىرش دەكاته سەر ھايىرىش.. لىگيان جىيا
دەكەندە)، كى بوو كە خىانەتى كرد؟ من يا تۆ؟
ھايىرىش: من! من! من! بەلام ئەگەر تۆ ئوسقۇفت نەكوشىبا، من
ھەرگىز ئەو كارەم نەدەكرد.

ناستى: خودا فەرمانى كوشتى پىي كردم، چۈنكە ھەژارەكانى بىرسى
دەكرد.

ھايىرىش: خودا، بەراست؟ كارەكە چەندە سادەيە، كەوايە خودايش
فەرمانى بە من كرد كە خىانەت لە ھەژارەكان بىكەم، چۈنكە دەيانويست
كەشيشەكان بىكۆزن.

ناستى: خودا ناتوانتت حوكمى خىانەت لە ھەژارەكان دەرىكات، خودا
لە گەل ھەژارەكاندايە.

ھايىرىش: ئەگەر خودا لە گەل نەواندايە، ئەى بۆ ھەركاتىك راپەرپىون و
شۆرپشيان كىردوو، شىكستيان خوداردوو؟ كەوايە بۆ ئەورپۇ بە رەواى
زانىو راپەرپىنەكەى تۆ لە بىي ھىوايى و ئاومىدىدا كۆتايى پىي بىنىت؟
ياللا، وەلام بدەو! دەى بدەو! دە وەلام بدەو! ناتوانى؟

گۆتت: لىرەيە.. ساتى ھەستىار ھەر لىرەيە. لىرەيە دلەراوكى و نارەقە و
خوئن. مەترسە، گيانە! دلەراوكى شتىكى خراب نىيە. چەندە
پوو خسارت لە بەر دلان و شىرىنە. كە تىنى دەنۆپم، بىست ھەزار كەس

دەيىنم دەكۆزىڭ. خەزىم لىيە. (دەمى ماچ دەكات) يالا بزانم، براكەم،
ھېشتا ئەوار نەبوو، مەن بېرىم داۋە دەست بەسەر وۋرمىسدا بىگرم، بەلام
ئەگەر خۇدا لەگەل تۇيىت، رەنگە شتىك رەۋىدات كە نەتوانم بىيەم.
ناستى: (بە دەنگىكى نىزم، بەلام بېروا بە خۇبوونەۋە)، كارەساتىك
رەۋىدات.

ھايىرىش: (بە ھاۋارەۋە)، بە ھىچ شىۋەيەك، بە ھىچ شىۋەيەك! ھىچ
رەۋىدات، نەمە نادادپەرۋەرىيە. ئەگەر رەنگەت لەگەل ئەۋەدا بوو خۇدا
مەۋجىزەيەك بىكات، بۇچى بەرى بە خىيانتەكەي مەن نەگرت؟ ئەگەر
تۇرۇڭار دەكات، بۇ دەيىت مەن خەسار بىكات؟

قورماندارنىڭ دىتە ژورەۋە. ھەمورىيان دەشلەۋىت.

قورماندار: ھەمورى شتىك نامادەيە. سەربازەكان لە دۆلەكەكدان و لە پشت
گەرۋە و غەربانەكانەۋە رېزىيان بەستۈۋە.
گۆتتۇر: بەم خىرايىيە! (ۋەستانىك)، بىرۇ بە نەفسەر ئۆلىرىش بلى كە مەن
ۋادىم.

نەفسەرەكە دەچىتە دەرەۋە. گۆتتۇر بەسەر كورسىيەكەيدا دەكەۋىت.

كاترىن: نەمە مەۋجىزەي تۈيە، غەزىزەكەم. (گۆتتۇر دەست بەسەر
رەۋىداتىدا دىيىت)، يالا ھەي، تالان بىكە و بىكۆرە! مالىۋا.

گۆتتیز! (بە ئىن ئاقەتى و مائىدوۋىيەۋە وردە وردە دەگۈرۈپت بۇ شور و
 ئىدۇقلىكى دەستىكرەنە)، سائى مائىئاۋايسى گەپشتوۋە. كاتىك دەگەپىمەۋە
 خۇن مەسۇر شۇنلىكى گىرتوۋە و خىمەكەم خالىيە. جەپ.. مەن خوم بە
 ئۆتۈرە گىرتىۋە. (روو لە ناستى و ھاپىرىش)، ئىۋە ئەۋ شەۋ ۋەكۈ عاشق و
 مەغشۇرقە بەسەر دەپەن. (روو لە ھاپىرىش)، كاتىك تەشكەنجەي دەپەن،
 بە نەرسى دەستى لە دەستى خۇت پىگرە. (روو لە فرانتىز، ئامازە بە
 ناستى)، ئەگەر بە پىنى شەرىعت ددانى بە گوناھەكانىدا نا، ھەر زو
 تەشكەنجەكە پەستىن و ھەركە كەشىش داۋاي بەخشى بۇ
 گوناھەكانى كۆر. لە دارى پەن. (ۋەك ئەۋەي لە ئاكاۋ سەرنجى كاتىن
 بەدات)، ھاا ھوۋگەخان! فرانتىز، دەرۋىت و سەيتەرەكانى تەۋىلەكە دەھىتت
 و دەپانەۋىت لای خانوون تا ھەر شتىك كە خەزىان لى بىۋە لە گەلىدا
 بىكەن، پىچىگە لە كۈشتەن.

كاتىن: (لە ئاكاۋ خۇي دەخانە سەر قاچەكانى گۆتتیز)، گۆتتیز، پەحم
 بىكە! ئەم كارە نا! ئەم كارەم لە گەلدا مەكە!

گۆتتیز: (بە سەرسوۋرمانەۋە خۇي دەكىشىتە دواۋە)، خولەكتىك بەر لە
 ئىستا زۇر سەركىشىت دەكرد... باۋەرت نەدەكرد؟

كاتىن: نا، گۆتتیز، باۋەرم نەدەكرد.

گۆتتیز: راستىيەكەي ئەۋەيە كە خۇشىم باۋەرم نەدەكرد. باۋەر بەۋ خراپەيە
 دەكەي كە پاش ئەۋە كەردت (كاتىن ئەۋنۆكانى ماچ دەكات) فرانتىز، لە
 كۆل شەرى ئەۋەم كەۋە. (فرانتىز كاتىن دەگىرتت و فرىنى دەداتە سەر
 تەختەكەي)، نەھااا، ئىستا باشە، ئەرى شتىكەم لەبىر نەچۈۋە؟.. نا!
 ۋابزانم كارىكى دىكە نەماۋەتەۋە (ۋەستائىك)، دەپىنن كە بەردەۋام ھەۋالىك

لە موغجيزە لە گۆرێدا ئیپە، خەریکە پادەم پەدە دەگەم خودا دەسلانی
 ئەواوی داومەتی تا هەر کارێک کە خەزم ئیپە بیکەم، خودایا، سوپاس،
 زۆر سوپاست دەگەم، لەمەپ ئەو ژانە ی کە ئەو ئەو بێ ناموسیان
 دەگەین سوپاس، لەمەپ ئەو ژانە ی ئەو ئەو لە شیشیان دەدەین سوپاس،
 لەمەپ ئەو پیاوانە ی کە ئەو ئەو سەریان دەهەین سوپاس، (وەستانێک)،
 ئەگەر بە چاکی دەم بەکرێتەو قەسە ی زۆرم هەن کە بیانکەم، درۆزی
 دووروی فیلبارا گوێگرە، ناستی، دەهەوت خەپالت ناسوودە بکەم، خودا
 منی کردووەتە هۆکارێک، تۆ خۆت ئەو ئەو ئەو هەموو شتیکت بیتی کە
 چۆن فریشتەکانی نارد تا پانچەم بێ و بەهێنە سەر پێ،
 هایریش: فریشتەگانت؟

گۆتیز: واتە ئیوەهەمووتان، بێ گومان کاترین فریشتەبە، هەروا تۆیش،
 هەروا گۆهیریش، (دوو بارە پروو لە ناستی) و ئەم کلێلە چی؟ ئەگەر
 من داوام لێی کردبوو تا ئەم کلێلەم بۆ بێتیت؟ ئەنانت لە بون و
 ئەبوونی بێ ناگا بووم، و ئەو ناچار بوو بەگێک لە کەشیشەکانی
 راسپێرت تا بێخاتە نیو دەستەوه. هەلبەت دەزانی کە لە پای ئەم کارە
 چی لە من دەوت؟ دەهەوت کە گیانی پیاوێ ئایینیەکانی ڕزگار بکەم.
 ئەو کاتە هێواش هێواش ڕارام دەکات و بێ ئەوەی پێی خۆی بێخاتە نیو
 بابەتەکەوه ڕینگەکان دەخاتە بەردەمەوه. ئیستا ئەگەر من یێمە سەر پێ،
 ئەوا ئەوکاتە ئەو مافی ئەوەی هەیە بەرپرسیارییەتەکی خۆی
 بەکشینیتەوه: ناخەر من دەستوانی کلێلەکە هەلدەمە دۆلەکەوه.

ناستی: دەی، نەری، تۆ دەتوانی، هیشتايش دەتوانی.

گۆتیز: ناخەر، فریشتە عەزیزەگەم، دەزانی کە ناتوانم.

ناستی: بۇچى نەتوانى؟

گۇتتۇر: چونكى من ناتوانم بەدەر لە خۇم كەسنىكى دىكە بم. من بۇ
خزمەتكردنى ئەو دەچم تا تلاتتالنىك بە نىتو خوتندا بىكم و دەگەرپىمەو،
بەلام كاتىك دەنگۇيەكان دامركانەو، ئەودەم خودا كوونە لووتى دەگرت و
هات و هاوار دروست دەكات كە بەو كارە پازى نەبوو، خودايا، پازى
نىت؟ بەراستى؟ كەوايە هىشتا كات ماوە نەهىلىت. لەو برىوايەدا نىم
ناسان بەسەر سەرمدا برووخىت، ناخ و تفىك بەسە تا پىمى لەسەر
دابنىم، بخزىم و پانم بشكىت، فاتىحەى كارەكە دەخوتندرت، وانىيە؟
ناتەوت؟ دەى، باشە، پىداگرى ناكەم. وەرە، ناستى، وەرە و سەيرى ئەم
كلىلە بىكە. بەراستى كلىل شتىكى زۇر باشە، شتىكى بەسوودە. ھەروا
دەستىش. ھەر كەسنىك دروستى كردوو زۇر باش دەرچوو، دەيت
شووكرى خودا بىكەين كە دەستى پى بەخشيون. دەى، كلىلىك لەنىو
دەستىك، ئەمەيش شتىكى خراب نىيە بۇ ھەموو ئەو دەستانەى كە لەم
كانە و لە ھەر شوتنىكى زەويدا كلىلىكىان ھەيە، با سوپاسى خودا
بىكەين، بەلام پىويستە بىچىنە سەر ئەو بابەتەى كە دەست چ سوودەيك لە
كلىل وەرەگرت. نىتر لىرەدا خودا بەرپرسىارىيەتى قبول ناكات و
پەيوەندى بەوەرە نىيە، بىچارەى بىكەس، بەلى، خودايا، تۇ پاك و بى
گوناھى رەھى، ناخر تۇ لىورپىژى لە بوون، چۆن دەكرىت وىناى سىدارە
بىكەى؟ روانىنت تىشكە و بەر ھەر كۆيەك بىكەوت تىشكبارانى دەكات،
كەوايە چۆن دەكرىت تارىكى دلى من بناسىت؟ چۆن دەكرىت ناوەزى بى
كۆتاي تۇ خۇى بخزىنىتە نىو تىگەيشتن و دركى بى تواناي منەو و
پەرت و بلاوى نەكات؟ كىنە و لاوازى دەروون، توندوتىژى، مەرگ،

غەم تەنیا لە بەشەر دەۋەشتەۋە. تەنیا قەلەمىرەۋى من ئەمەيە و من لە
ئاۋىدا تەنيام، ھەر شتىكى تىيدا پرو پەتات لە ئەستۇ و گەردەنى منە.
مەترسە، من بەرپرسيارىيەتى ھەموو شتىك لە ئەستۇ دەگرم و ھىچىش
نالىم. لە پۇژى پاداشت و سزادا، وس.. لىو لە لىو ناكەمەرە، من
مىرۇڧىكى بە قەناعەتم، ھەر حوكمىكم بۇ دەرىكەى قبولى دەكەم و فزەم
لىو نايەت، بەلام با بەينى خۇمان يىت، نايە تۇ تۇزقالىك دلگران نايەت،
بە قەدەر سەرە دەرزىيەك كە بەرپىو بەرى خوداستەكانت بە نازار و غەزەبى
پىر لە ژان مەحكوم كەردوۋە؟ دەپۇم، نىستا دەپۇم. سەربازەكان چاۋەرۋانن،
ئەم كلىلە بەدۋاى خۇيدا رامدەكىشت، بە دۋاى قفلەكەيدا دەگەپىت. (لە
كاتى چوونە دەروە لە خىمەكە، دەگەپىتەۋە)، نايە كەسىكى ۋەكو مىنتان
دىتوۋە؟ من ئەو كەسەم كە قادرى رەھا توۋرە دەكات: لە بوۋنى مىندا،
خودا لە خۇى دەتۇقىت! يىست ھەزار نەجىبزادە، سى ئوسقۇفى مەزن،
پانزە پاشا ھەن، سى نىمپراتۇر لە يەك كاتدا، پاپىك و دژە پاپىك بىنراون،
بەلام جەستەيەكى دىكەى ۋەكو مىن، دەى گۇتتىزىكى دىكە نىو بەرن.
جارى واىە لای خۇم دۆزەخ ۋەكو بىبابانىكى جەبەپرووت وىتا دەكەم كە
تەنیا چاۋەرۋانى بوۋنى مىنە. مالىئاۋا. (دەپەۋىت بېچىتە دەروە، ھايىرىش
لە ناكادا لە قاقاي پىكەنىن دەدات)، چ باسە؟

ھايىرىش: گىتلە، دۆزەخ بازارى فىلېبازانە. (گۇتتىر دەۋەستىت و سەيرى
دەكا. ھايىرىش پرو لەۋانى دىكە دەكەۋىتە قسە) سەيرى ئەو پىياۋە
خىيالۋى و خەۋالۋىيە بىكەن. خۇى بە تەنیا كەس دەزانىت كە خراپە
دەكات. ھەموو شەۋىك سەرزەۋىنى ئالمان بە بلىسەى ئاگرى ئەۋانەى كە
زىندوۋ زىندوۋ دەسوۋىتىن دەيتە چىراخان، ئەو شەۋىش ۋەكو ھەموو شەۋانى

دېكە دە كەس دە كەس بلىسە دەكىشن، بەلام ئەو سەركردانەى ئەوئ
تالان دەكەن، ئەوئەندە خۇپەسنى و ھاتوھووت ناكەن. لە ھەموو پۇژرەكانى
ھەوتوودا مروۇف دەكوژن و پۇژانى يەكشەممە بە بەلەنگازىيەو دەچنە
كلېسە و ددانى پىدا دەنن، بەلام ئەم كاكە بەرپىزە خۇى بە شەيتان
ھاتووتە پىش چاو، بۆچى؟ بۇ ئەوئ كە خەرىكى ئەنجامدانى ئەركى
سەربازىيەكەيەتى. (روو لە گۆتتېز) ئەگەر تۆ شەيتان بىت، گالتەجار،
كەواتە من كىم، منىك كە بانگەشەى ئەوئ دەكرد ھەژارەكانم خۇش
دەوت و پاشان دامن بەدەست تۆو؟

لەم ماومەدا، گۆتتېز وەك بلىى خەمۇكى دايگرتووە و سەيرى دەكات.
لە دواھەمىن ساتدا بەخۇيدا دیتەو.

گۆتتېز: ئىستا چىت دەوت؟ ھەقى ئەفرەتى ئەبەدى و عەزابى پەر لە
ژان؟ من بە تۆى دەبەخشم. دۆزەخ ھىندە مەزنە كە من و تۆ تيايدا
بەشەر بىين.

ھاینرىش: ئەى ئەوانى دېكە؟

گۆتتېز: كامانە؟

ھاینرىش: ھەموو خەلكى. ھەموویان دەتوان مروۇف بكوژن، بەلام نایا
ھەموویان ھەزبان لەم كارمە؟!

گۆتتیر: پېسى و قېزەونى من پەيۋەندى بە قېزەونى ئەواندەۋە نىيە، ئەوان
بۇ چېزى دەۋونى يا بۇ بەدەستەيتىنى بەرژەۋەندى خراپە دەكەن، بەلام
من خراپە بە خودى خراپە نەنجام دەدەم.

ھاپىرىش: نەگەر ۋون و مسۆگەر يىت كە كارىكى دىكە جگە لە خراپە
ئاتوانىت پكرىت، ئەو ھۆكارە چ سوودىكى ھەيە كە ناچار بەو كارە
دەكات؟

گۆتتیر: ئايا مسۆگەرە؟

ھاپىرىش: نەرى، گالتەچار، مسۆگەرە.

گۆتتیر: كى سەلماندوۋىەتى؟

ھاپىرىش: خودى خودا، خودا ئىرادەى نەۋەى كىردوۋە كە باشە لەسەر
زەۋى مەھال يىت.

گۆتتیر: مەھال؟

ھاپىرىش: بە ئەۋاۋى مەھالە، عەشق مەھالە! دادپەرۋەرى مەھالە!
دەلىى نا؟ ھەۋلى نەۋە بەدە ھاۋجۆرەكەى خۆت خۆش بویت و دۋايى پىم
بلىزەۋە.

گۆتتیر: نەگەر ھەۋەس بىكەم، بۇچى نەتوانم خۆشم بویت؟

ھاپىرىش: چۈنكە ھەر ئەۋەندە بەسە كە كەسىك ۋەق و نەفرەت لە
كەسىكى دىكە ھەلگىرىت تا نەفرەتەكە يەكە يەكە بۇ ھەمۋە مەرۋفەكان
بىگوازىتەۋە.

گۆتتیر: (بە خىزايى و بە نامازەكردن بە ناستى)، نەم پىاۋە، ھەزارەكانى
خۆش دەۋىست.

ھاپىرىش: بە زاتىن و ئاشىرا دروى لە گەل دەکردن، دىنى خراپىرىن
دەستەگەننى دەدا، پالى پىئو دەنان تا پىرەپىاوتك بگوزن. (وستانىك)، مەن
دەستەگەننى چ بگەم؟ ھا، دەستەگەننى چ بگەم؟ مەن بىن گوناھ بوم و تاوان
دەگەن چاتىك گەوتە سەر سەرم، "باشە" لە كۆن بوم، زۆل؟ لە كۆن؟ و
گەمىرىن خراپە لە كۆن؟ (وستانىك)، تۆ گە دەم لە خراپە دەدى، لەو
بىن ئاگای گە غەزەبى بىن سوود دەكىشى و ھەياھوو و ھەلھەلە بۆ ھېچ
و پوچ دەكىشىت؟ ئەگەر دەتەوت شىاوى دۆزەخ بىت، ئەمەندە بەسە گە
بە ئاسوودەمى لەئىو جىگەگەتدا راکشىنىت، دىنا نادادپەرەزىيە، ئەگەر
ئەبلى بگەى دەستە شەرىكە تاوان، ئەگەر بىگۆرپى دەستە جەداد،
(پىئەگەتت)، ھا ھا بۆنى پىسى زەوى دەناسمان زاو.

گۆتتیز: گەوايە ھەمووان مەحكومى نەبەدىن؟

ھاپىرىش: نا، نا ھەموو نا (پىئەنگى)، خودايا، مەن ئىمانم ھەيد، مەن
ئىمانم ھەيد، مەن تووشى كارەساتى بىن ھىواىى ئابم: تا كاكلى
ئىسقالەگانىشم لە خراپەو گلاون، بەلام دەزانم كە ئەگەر ئىرادەى ئەوت
گەدەيت، رزگارم دەكەى. (روو لە گۆتتیز)، ئىمە ھەموومان بە رىژمەك
ئاوانبارىن، زۆل، ئىمە ھەموومان بە رىژمەك شىاوى دۆزەخىن، بەلام
خودا ھەرگاتىك بىھەوتت بىخەشەت، دەبەخەشەت.

گۆتتیز: ئەگەر مەن بىھەوتت دەتوانم كارىك بگەم كە نەبەخەشەت.

ھاپىرىش: بەدەختى ھېچ، وردىلەى پوچ، چۆن دەتوانى لە گەل ھىزى
رەھمەت و بەخشەشە ئەودا كىبەركى بگەيت؟ چۆن دەتوانى سەبەرە
ئاكۆتاكەى ئەو لىوړىز بگەى؟ ھەرگاتىك ئەو بخودازىت، تۆ دەخاتە ئىو
دەستەگانىدە و دەتباتە بەھەشتەو، بە ئامازمەكى پەنجە، ئىرادە و توانا

پيسەكەى تۇ تىكەدەشكىتتە، شەويلگەكانت لىك دادەپچىت و رەحمەتى
خۇى دەرخوداردت دەدات و تۇ ھەست دەكەى كە بە پىنچەوانەى مەيلى
خۇت باش بوويتە، بىرۇ! بىرۇ وۇرمىس بسووتىنە، بىرۇ تالان بىكە، بىرۇ لە
گەردەنان بدە: كات و توانات بە فىرۇ دەدەى. ھەر يەككە لەم پۇژانەدا،
وەكو ھەموو خەلكى دىكە، دەچىتە بەرزەخ تا پاك و خاوتن شايستەى
بە ھەشت ببىت.

گۇتتۇ: كەواتە ھەمووان خراپە دەكەن؟

ھائىرىش: ھەمووان

گۇتتۇ: ھىچ كەس تاوەكو ئىستا باشەى نە كىردوۋە؟

ھائىرىش: ھىچ كەس.

گۇتتۇ: زۇر باشە، (دەگەرئىتەۋە بۇ نىۋ خىمەكە) مەن مەرجەت لە گەل
دەكەم كە بىكەم.

ھائىرىش: چى بىكەى؟

گۇتتۇ: باشە، نامادەى مەرج بىستىت؟

ھائىرىش: (شانەكانى ھەلدەخات)، نا، زۇل، مەن ھىچ مەرجىك نابەستم.
گۇتتۇ: ھەلە دەكەى، تۇ بە مەن دەلىى كە "باشە" مەحالە، كەوايە مەن
مەرجەت لە گەل دەكەم، "باشە" بىكەم، نەمەيش باشتىن نامرازە بۇ
تەك "بىوونم. مەن كەسىكى تاوانبار بووم، نەۋ شىۋەگۇرپكى دەكەم،
قروماشىك تاۋەژوو دەكەمەۋە و مەرجەت لە گەل دەكەم كە بىمە پىاۋچاكى
خردا.

ھائىرىش: ناۋىژىكەر و دادوۋەرە كىيە؟

گۆتتیز: خودى تۆ، لە سال و پۇرۇنكى دىكەدا، تەنيا ئەمەندە بەسە گە
مەرج بىكەى.

ھاپىرىش: گىتلە، ئەگەر مەرج بىكەى ھەر لە پىشەوۈ دۇراندووتە! چۈنكە
تۆ "باشە" دەكەى تا مەرجەكە بېيەيتەوۈ.

گۆتتیز: راستە! زۆر باشە، كەوايە وەرە زار ھەلخەين. ئەگەر مەن بىردەمەوۈ.
خراپە سەردەكەوتت... ئەگەر بدۇرېتىم... ھا! ئەگەر بدۇرېتىم، ھىچ نازانم
چ دەكەم، دەى؟ ئىستا كى ئامادەيە زارم لە گەل ھەل بدات؟ تۆ ناستى!
ناستى: نا

گۆتتیز: بۇچى نا؟

ناستى: كارىكى خراپە.

گۆتتیز: دى، با خراپ يىت، دەزانم كارىكى خراپە. مەگەر يىرت لە چ
كردووتەوۈ؟ ھەى، نانەوا، مەن ھىشتا شەرەنگىتەم.
ناستى: ئەگەر دەتەوتت باشە بىكەيت، ھەر وا ساف و سادە بېريار بەد، كە
باشە بىكەيت.

گۆتتیز: مەن دەمەوتت خودا بىخەمە تەنگانە و تەنگەلىتەوۈ. ئەو جارمىان
وەلامى يا بەلىيە يا نا. ئەگەر بىراوۈم بىكات شار دەسووتتت و
بەر بىسارىيەكەيشى ديارە. يالا، يارى بىكە، ئەگەر خودا لە گەل تۆيە
نايتت بترسى. بوئرى ئەوۈت نىيە، ترسنۆك! تۆ وات پىن باشتەرە كە لە
دار بدرىيت؟ كى بوئرى ئەوۈى ھەيە؟

كاترىن: مەن!

گۆتتیز: تۆ، كاترىن؟ (سەيرى دەكات)، قەى چى دەكات؟ (ازارەكانى
بەدەن)، ھەلىيان بەدە.

كاترين: (هەليان دەدات)، دوو و يەك. (دەلەرزنت)، سەختە كە بىتوانى
بدۆرېتى.

گۆتتېر: كى دەلېت مەن دەمەونت بدۆرېتىم؟ (زارەكان دەخاتە نىو پيالەو)،
خوداىا، تۆ كەوتووئەتە تەنگەناو، نىتر پىنگەى هەلانت نىيە. ئەو ساتە
گەيشتوو كە دەست ناشكرا بکەيت.

زارەكان هەلدەخات.

كاترين: يەك و يەك... دۆراندت!

گۆتتېر: كەواتە مەن خۆم دەدەم بە دەست وىست و خوداستى خوداو،
مالئاوا، كاترين.

كاترين: ماچم بکە. (گۆتتېر ماچى دەكات) مالئاوا، گۆتتېر.

گۆتتېر: ئەم توورەگە پارمە وەرگەرە و ھەر شوتنىكت دەونت بېرۆى، بېرۆ.
اروو لە فرانتېر، فرانتېر، بېرۆ بە ئەفسەر تۆلرېش بلى، سەربازەكان نازاد
بكات تا بىخەون، تۆ، ناستى، بگەرېرەو بۆ شار، ھىشتا دەرفەتى ئەو
ھەيە كە تەھلىت كوشت و كوشتار پوویدات. ئەگەر بەرەبەيان دەروازەكان
بکەنەو، و كەشیشەكان بە ساغ و سەلامەتى لە شار بىتە دەروو و لە
پەناى مەن جىگىر بىن، سەى نىوېرۆ گەمارۆكە دەشكىتم، رازىت؟
ناستى: رازىم.

گۆتتېر: پەيغەمبەر، نىمانت دۆزىدەرە؟

ناستی: من هیچ کات بزرگ نه کردبوو.

گۆتیز: چ پیاوونکی بهخته ورا

هاینریش: تۆ نازادیان بۆ ده گهریتیتسه و، ژیان و هیوایان بۆ ده گهریتیتسه و، به لام نایا به من، نهی سهگی مهلعوون، به من که ناچارت کردم خیانت بکهم، پاکیم بۆ ده گهریتیتسه و؟

گۆتیز: نه و به دهستی خۆته که دووباره بیدوزیتسه و، و نه و دم وک بلئی هیج شتیکی خراب پرووی نه داوه.

هاینریش: نهوی پرویداوه چ سوودی هیده! گرینگ نیت و مه بهستی من بوو. نهۆ، نیت من واز له تۆ ناهیتیم. برۆ. من ههنگاو به ههنگاو و شه و پۆژ له گهڵ تۆ دیم. دلنیا به که رهوتار و کردارت ههله سهنگیتیم. دلنیا به که سالیک و پۆژینکی دیکه، له هه ر شوتنیک بیت، من لهوی ناماده دهم.

گۆتیز: وا سه حه ره. هه وا چه ند ساره! سه حه ر به باشه وه هاتووته نیتو خیمه که مه وه، به لام نیتمه دلخۆش نین: نه م ژنه ده گری، نه و پیاوه نه فره تی له من هیده، وک بلئی کاره ساته که مان به سه ردا تیه پیه وه، رهنگه "باشه" هیوای دهینا... نه و دم، چ سوودی هیده؟ من نه هاتووم بریار له سه ر باشه بدهم، هاتووم تا باشه بکهم. مالتاوا.

دهچیته دهره وه. کاترین قاقا پیده که نیت.

کاترین: (کاترین تا سنووری گریان پیکه نیوه.) غه شی کرد! بینیم، خۆم بینیم، غه شی کرد تا بدۆریت!

پەردەگە دادەرىتتەو.

شەوى سى شەممە

كانترمېر: ۱۲: ۲۸ خولەك

۲۰۱۱/۱/۴ ى زايىنى - ھەولير



Le Diable et Bon Dieu

Jean- Paul Sartre



بانتري قلم